

Nov korak širšega procesa

BOJAN BREZIGAR

Kosovska dogajanja in izraelske volitve so včeraj zasencili dogodek, ki bi nedvomno sodil na prve strani časopisov. Gre za sporazum za sestavo nove baskovske vlade, ki so ga dosegli včeraj, in ki prvič povezuje obe zmerni baskovski stranki, demokratsko Baskovsko nacionalno stranko PNV in sredinsko Eusko Alkartasuna, dolgoletni vladni stranki baskovske dežele, z levičarsko Euskal Herriarrok, stranko, ki je nastala iz Herri Batasuna, razpuščene stranke, katere voditelji so se vedno v zaporu pod obtožbo, da so bili politično krilo teroristične organizacije ETA.

Bistvo sporazuma pa je v dejstvu, da vsebuje zavračanje nasilja kot sredstva za reševanje baskovskega vprašanja; to je prvič, da stranka, ki predstavlja politično krilo Ete, pristaja na tako formulacijo. Gre za premik, ki nikakor ni zanemarljiv.

Sicer pa razvoj dogajanj ne preseneca. Začel se je pred dobrim letom dni, z resitvijo severnoirskega vprašanja, zahvaljujoč se aktivni politiki premiera Blaira in odločni Clintonovi podpori. Ze takrat je ETA izdala sporočilo, v katerem je pozdravila sporazum in nakazala, da bo enaka pot možna tudi za baskovske dežele. Vse od tlej so sla dogajanja v eno samo smer. 16. septembra lani je ETA oklicala enostransko premirje in v zadnjih mesecih ni bilo več atentatov. Novoustanovljena stranka EH je sla po drugačni poti in nastopa predvsem politično, brez izrazite podpore oboje-roženemu boju, sicer pa sta tudi drugi dve baskovski stranki, PNV in EA, sedaj proznejši in blize zahtevam po avtonomiji. Gre, to je vsem jasno, za načela, ki v praksi niso uresničljiva. Tudi med Baski namreč ni veliko ljudi, ki bi imeli raje majhno zaprto državo, kot pa, da so sestavni del EU, brez meja, s skupnim gospodarstvom, s skupno denarno enoto in vsem, kar temu sledi. Vendar se včasih prav na načelih lomijo kopja in tako je mogoče razumeti veliko nezadovoljstvo uradnega Madrida zaradi tega sporazuma. Vendar je tudi v Madridu vsem jasno, da je irski sporazum sprožil proces vseevropskega značaja in da so tudi zadnji dogodki v Franciji, podpis listine o manjšinskih jezikih in dogajanja na Korziki, sestavni del istega procesa: priprava Evrope na širitev in uvajanje načel, ki jih EU zahteva od novih članic.

ZRJ-NATO / PRVI ZNAKI POPUŠČANJA?

Jugoslavija naj bi pristala na mirovne predloge G-8

Beograd obtožil Nato, da v zračnih napadih uporablja kasetne in uranove bombe

BEograd, BRUSELJ - Srbski predsednik Milutinović je v telefonskem pogovoru z italijanskim zunanjim ministrom Dinijem dejal, da so predlogi skupine G-8 za rešitev kosovske krize sprejemljivi. Milutinović »ni zanikal izjav tiskovnega predstavnika jugoslovanskega zunanjega ministrstva Nebojše Vujovića, da bi ZRJ sprejela predloge G-8 za rešitev kosovske krize, pri čemer bi bila se vedno potrebna dodatna pojasnila in obravnava vprašanja na sedežu OZN«. Finski predsednik Martti Ahtisaari pa je v Helsinkih v novem krogu pogovorov o rešitvi kosovske spora sprejel ruskega odposlanca za ZRJ Viktorja Cernomirdina in namestnika ameriške državne sekretarke Stroba Talbotta. Cernomirdin in Talbott se bosta pogajala tudi danes.

Napadi na ZRJ so se nadaljevali, tiskovni predstavnik Nata Jamie Shea pa je sporočil, da zveza se naprej zavrača začasno prekinitev napadov. Na območju Valjeva je bila ubita neka ženska, 12 ljudi pa ranjenih, je poročal Tanjug. Beograd je zvezo obtožil, da pri napadih uporablja kasetne bombe in z uranom oplemenitenene granate, ki pomenijo zločin proti človeštvu in mednarodnemu pravu. Nemški kancler Schröder se je ob koncu nemško-italijanskega vrha v Bariju zavzel za resolucijo OZN o Kosovu. Po mnenju nemškega kanclerja bi morala resolucija temeljiti na sklepih bonnskega srečanja skupine G-8.

Na 3. strani

RIM / S PRISEGO USTAVI TUDI FORMALNA UMESTITEV

Carlo Azeglio Ciampi deseti italijanski predsednik

RIM - S prisego zvestobe ustavi pred poslanci in senatorji in s predajo poslov z začasnim vršilec dolžnosti predsednika republike Nicolò Mancinom je Carlo Azeglio Ciampi postal polnopravno deseti predsednik italijanske države.

V svojem umestitvenem govoru, ki so ga z izjemo Lige in SKP vsi zelo pohvalili in ocenili kot zelo uravnovešenega, je Ciampi poudaril nujnost prizadevanj za rešitev balkanske krize, zavzel se je za ustavno reformo in za krepitev gospodarstva.

Na 2. strani

IZRAEL / PO PONEDELJKOVIH VOLITVAH

Barak misli nadaljevati po poti Jicaka Rabina

Politično krilo Ete v baskovski vladi

VITORIA - Prvič po 30 letih bo v vladni večini baskovske dežele sedelo tudi politično zastopstvo independentističnega gibanja Eta, stranka Euskal Herriarrok, kot se glasi novo ime nekdanje stranke Herri Batasuna. Tri nacionalistične stranke so včeraj podpisale sporazum, ki mu vlada v Madridu nasprotuje.

V sporazumu obsojajo vsakršno nasilje, kar je prva tovrstna obveznost stranke, ki jo imajo za političnega zastopnika separatističnega gibanja Ete.

Na 15. strani

JERUZALEM- Zmagovalec ponedeljkovih volitev in novi izraelski premier Ehud Barak je dejal, da bo nadaljeval po poti, ki jo je zacrtal umorjeni izraelski premier Jicak Rabin. Barak, ki je že začel pogovore o sestavi nove vlade, je obljubil, da si bo tudi on prizadeval za mir in varnost Izraela, enotnost Jeruzalema in se bori proti terorizmu. Dosedanji izraelski premier Benjamin Netanjahu pa je včeraj ponovno priznal svoj poraz. Obdan s svojimi privrženci v Tel Avivu je napovedal, da bo zapustil vodstvo svoje desne stranke Likud in da se bo začasno umaknil iz političnega življenja.

Po prešetju 99, 9 odstotka glasov je na volitvah za predsednika vlade zmagal vodja laburistov Ehud Barak s 56 odstotki glasov, premier Netanjahu pa je dobil 44 odstotkov glasov. Barakovo izvolitev so pozitivno ocenili od ZDA do Rusije, čestitke pa mu je poslal tudi Jaser Arafat.

Na 15. strani

Resoluciji proti vojni na Balkanu

NABREŽINA - Devinsko-nabrežinski občinski svet je prvi del sinocnje seje posvetil tragicnim dogodkom na Balkanu. Po dolgi razpravi, v kateri so prišla do izraza precej različna stališča strank in gibanj o tej tragediji, je skupščina soglasno odobrila stališče za prekinitev bombnih napadov na ZRJ.

Stališče o vojni v ZRJ je predsinočnjim ne brez polemik in trenj sprejel tudi tržaški občinski svet. O tem vprašanju se je ustvarila prečna večina.

Na 6. in 7. strani

Volitve: vrstni red kandidatov in list

TRST - Na preturi so izzrebali vrstni red zupanskih kandidatov in simbolov na glasovnicah za junijske volitve v Dolini, Zgoniku in Repentabru. Okrožno sodišče je že v nedeljo potrdilo zakonitost in veljavnost vseh predloženih simbolov in kandidatnih list.

Zrebanje je bilo zadnje pomembnejše opravilo v volilni kampanji, ki bo trajala do petka, 11.junija. Dan kasneje (sobota) bo tradicionalni dan molka, občinske volitve pa bodo v nedeljo, 13.junija isti dan kot evropske.

Na 6.strani

Bitka za bolnišnico se bo nadaljevala

GORICA - Na sedežu Goriske zdravstvene ustanove so včeraj podpisali preliminarno pogodbo z verskim redom usmiljenih bratov za odkup bolnišnice Janeza od Boga. Javno zdravstvo naj bi objekt in službe v njem prevzelo s 1. julijem. Sinoci so nasprotniki selitve splošne bolnišnice v ta neprimeren objekt na množični javni skupščini Enotnega odbora za zdravstvo v Gorici dali vedeti, da s tem usoda bolnišnice se ni zapečatena, pač pa se bo bitka proti selitvi in za prenovo sedanje bolnišnice nadaljevala se z večjo vnemo.

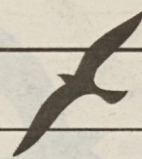
Na 12. strani

Manjšina orisala veleposlaniku Bekešu svoj položaj

ČEDAD - Slovenski veleposlanik v Italiji Peter Bekeš se je včeraj popoldan v Čedadu srečal s številnim predstavništvom SKGZ in SSO ter včlanjenih društev in ustanov. Krovni organizaciji sta dali pobudo za to srečanje, da bi Bekeša neposredno seznanili z aktualnim položajem in težavami, s katerimi se srečujejo nekatere slovenske ustanove. Obenem je želelo biti srečanje izraz pričakovanj manjšine v zvezi z zaščitnim zakonom in razvojem odnosov med Italijo in Slovenijo.

Na 5. strani

RIM / UMESTITVENA SLOVESNOST NOVEGA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

S prisego zvestobe ustavi Ciampi polnopravno predsednik

RIM - Z včerajšnje prisego pred poslanci in senatorji italijanske republike se je uradno začel mandat Carla Azeglia Ciampija kot novega predsednika republike.

Carlo Azeglio Ciampi je prisegel z uveljavljeno formulo in nato predbral svoj umestitveni govor, ki je bil eden od najkrajših v zgodovini italijanske republike (telefoto Ap).

Po umestitvenem govoru je obred stekel po ustaljenih tirnicah. Predsednika republike je na trgu pred sedežem poslanske zbornice pričakal predsednik vlade D'Alema, ki je nato spremljal novega sefa države najprej k spomeniku neznanu vojaku, kjer je Ciampi položil venec, nato pa na Kvirinal, kjer je novemu predsedniku predal posle nekajdnevni vršilec dolžnosti, predsednik senata Nicola Mancino.

V kratkem odgovoru na Mancinov pozdrav je Ciampi tudi na Kvirinalu izpostavil predvsem dva probleme: prizadevanje za tako rešitev balkanske krize, ki bo zascitila pravice manjšin in razvoj Italije z reformami, politično stabilnostjo in finančno stabilizacijo.

Na Kvirinalu so predaji poslov med Mancinom in Ciampijem prisostvovali najvišji predstavniki oblasti s predsednikom vlade D'Alema na čelu.

Predaji poslov je sledila se zadnja formalnost: predsednik vlade D'Alema je po kratkem posvetu z ministri v znak spoštovanja ponudil novemu predsedniku republike odstop, Ciampi pa je, kot je praksa, odstop zavrnil.

Pohvala političnih sil skoraj soglasna

RIM - Kot ob izvolitvi je tudi ob umestitvenem govoru novi predsednik republike Carlo Azeglio Ciampi pozel splošen in preprican aplavz. Izjemi sta bila le Umberto Bossi (edini med tajniki strank, ki ni bil v dvorani), ki je novemu predsedniku zameril zlasti podporo celovitosti republike, in Fausto Bertinotti, ki ni »pozri« trditve, da je bilo posredovanje Atlantske zveze v ZR Jugoslaviji neizbežno.

Ostali so vsi pohvalili Ciampijev govor, ki je bil po splošnem priznanju odraz sirokega zavezništva, s katerim je bil izvoljen. »Bil je jednat ven-

dar vsebinsko bogat govor,« je dejal tajnik Ljudske stranke Franco Marini, medtem ko je notranja ministrica Rosa Russo Jervolino (LS je zelela, da bi bila ona kandidat za Kvirinal) pohvalila zlasti sklicevanje na Cerkev in nježno mirovno poslanstvo. Armando Cossutta je dodal, da je slo za zelo uravnotežen govor, ki je »Ciampiju v cast«, z nasprotnega brega pa se Pierferdinando Casini navdušeno dejal, da ne bi bil spremenil niti vejice. Zadovoljen je bil tudi voditelj Pola svoboscina Silvio Berlusconi, po katerem je včerajšnji Ciampijev nastop potrdil pravilnost izbire, Gianfranco Fini pa je cenil predvsem poglavje o kosovski krizi.

Tajnik Levih demokratov Walter Veltroni je menil, da je s svojim nastopom Ciampi potrdil, da bo res predsednik vseh Italijanov, novi predsednik Evropske komisije Romano Prodi pa je bil zadovoljen zlasti s poudarkom procesom evropske integracije.

Sicer pa se je med levo sredino in Polom razvila neke vrste tekma v ploskanju. Leva sredina je s ploskanjem podčrtala ugotovitev, da vsa dolocila sedanje ustave se niso bila udejanjena, desnica pa je odgovorila s ploskanjem na stavek o pomenu družine in njenih vrednot. Za statistiko naj navedemo, da so Ciampiju poslanci ploskali 19 krat v 28 minutah govora.

Ciampi v parlamentu

RIM - Uvodni pozdrav komaj zapriseženega predsednika Carla Azeglia Ciampija v parlamentu je veljal celotni italijanski skupnosti, najprej tisti, ki živi na teritoriju italijanske republike in jo zastopajo parlamentarci, nato tisti, ki živi na območju Evropske unije in ima zastopstvo v evropskem parlamentu in končno se Italijanom po svetu, ki se čakajo na možnost se neposrednejšem političnem sodelovanju. Naglasil je, da je njegova izvolitev dokaz »ustavnega zblizanja«, osebno se bo zavzel, da bi se ta težnja nadaljevala, ki se tudi odraža v polnosti nacionalne enotnosti. Zastopanje slednje pa sili k pogledu v bodočnost, ki po njegovem narekuje odpiranje italijanske družbe in njeno navezovanje na evropsko in svetovno realnost.

Poklonil se je spominu vseh, ki so ustvarili in utrdili italijansko državo, globoke korenine italijanske biti pa je po njegove najbolj smotno investirati v Evropi, začenski Sredozemljem.

Ciampi se je odločno izrekel proti sovratstvu, se posebej proti rasni nestrpnosti. Omenil je tudi vojno na Balkanu in dejal, da prav kruta

balkanska lekcija narekuje, da je treba graditi Evropo in širiti njene meje. Zavzel se je za »velik evropski napor« za mir, ki nikakor ne sme biti samo premirje, italijanski državljani pa morajo biti pri tem v prvi liniji, ker v Rimu živijo skupno »z najvišjo ustanovo miru, s katoliško Cerkvijo«.

Njegova prva prisega, je dejal Ciampi, velja ustavi, ob spostovanju njenih dolocil pa je po njegovem mnenju nujno, da pride do »naravnega razvoja in posodobitve ustave«. Čeprav je v ustavi, sprejeti leta '48, že veliko načel, ki jih vsebuje novejša evropska ustava, bo po Ciampijevi oceni treba vložiti precej truda in dela, da bi italijanski sistem prevzel številne sodobnejše poteze evropskega, začenski z uvedbo federalističnega ustroja. Podčrtal je pomen pravne gotovosti in načela o pravičnem procesu, za kar je porok avtonomija sodstva, in se v tem kontekstu zahvalil za poztvovanje vsem »silam reda«.

Veliko daljši pasus je v govoru predsednik Ciampi namenil utrditvi italijanskega ekonomskega sistema. Zavzel se je za cim tesnejše pri-

blizanje evropskemu modelu in navedel njegove pozitivne značilnosti. Naglasil je se doprinos zaposlenih, ki se je odrazil z dogovorom julija '93, podčrtal pa je, da je treba ob zaposlenih poskrbeti za brezposelne, boj proti brezposelnosti mora imeti po njegovi oceni prednost. Opozoril je nadalje, da je v teku soočanje med evropskim modelom, ki ob svobodnem trgu upošteva tudi socialne značilnosti posameznih držav, in drugimi modeli, ki jih zastopajo razviti ekonomski sistemi.

V zadnjih 50 letih se je Italija izredno razvila, da bi se lahko še nadalje v novem tisočletju pa je potrebna politična stabilnost. V vlogi nositelja nacionalne enotnosti, je se dejal Ciampi, se bo zavzemal za sožitje različnosti v imenu pluralizma, istocasno pa tudi za polno urešnicitev ustavnih dolocil (med tistimi, ki se niso povsem udejanjenja je navedel 29., 30. in 31. clen, ki se nanašajo na družino, in pa 3., ki zadeva enakost državljanov). Med predhodniki je izrecno omenil Einaudija in Scalfara, ob zaključku pa ob italijanski republiki in Italiji vzkliknil tudi Evropski uniji.

POSLONSKA ZBORNICA / PRED DANAŠNJO RAZPRAVO O KOSOVSKI KRIZI

Načelniki večine zahtevajo prekinitev bombardiranja

To naj bi omogočilo zasedanje Varnostnega sveta OZN

RIM - Danes bo poslanska zbornica v Rimu razpravljala o kosovski krizi. Uvodno poročilo bo podal predsednik vlade Massimo D'Alema, v razpravo pa bodo posegli predstavniki vseh skupin. Za razpravo vlada seveda veliko pričakovanje, saj gre za izredno perece vprašanje, s katerim se danes spopada dobršen del sveta z Italijo vred, a tudi zato, ker so se z njim v zvezi v vladni večini že večkrat pokazale razpoke.

Kaže, da so se načelniki skupin vladne večine v poslanski zbornici včeraj dogovorili za skupno resolucijo. Z njo naj bi zahtevali, da bi Nato zacasno prekinila bombardiranje ZR Jugoslavije. To naj bi omogočilo zasedanje Varnostnega sveta OZN, ki naj bi sprejelo stališče držav članic G8 o kosovski krizi. Seveda to stališče ne sovпада stoodstotno s stališčem vlade. Njen predsednik D'Alema je včeraj osnutek resolucije vladne večine indirektno komentiral, ko je ob zaključju srečanja

z nemskim kanclerjem Gerhardom Schröderjem v Bariju dejal, da ima parlament vso pravico, da skuša dati konkreten izraz tesnobi ljudi zaradi vojnih dogodkov, da pa bo imela vlada potem nalogo oblikovati izvedljivo politično linijo. S temi besedami predsednik vlade očitno ni zavrnil stališča načelnikov skupin svoje večine v poslanski zbornici, označil pa ga je kot premalo realističnega. Videli bomo, kaj bo povedal danes v parlamentarni razpravi.

Zanimivo je, da je voditelj SKP Fausto Bertinotti včeraj napovedal, da bo njegova skupina glasovala za resolucijo načelnikov skupin vladne večine. »Gre za zmago stranke miru,« je dejal v izjavi za tisk. »Resolucija predstavlja očitno korekturo vladne linije, prav zato jo bomo podprli,« je se pristavil.

Kaj pa desna sredina? Voditelj gibanja Forza Italia Silvio Berlusconi je dejal, bo zavzel dokončno stališče sele potem, ko bo slišal poročilo predsednika vlade. Podobno sta-

lišče je zavzel predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini. Nekateri drugi predstavniki Pola svoboscina, od načelnika skupine FI Pisanuja do predstavnika NZ Tremaglie, pa so vsekakor povedali, da bi bila zahteva po enostranskem premirju zgarena in da mora Italija spostovati obveznosti, ki jih ima kot članica zavezništva Nato. Marsikdo iz vrst desne sredine je tudi dal razumeti, da ne namerava več hoditi vladi na pomoč, če bi ji pri tej pomembni zadevi odmanjkala njena večina.

Na predvečer razprave v poslanski zbornici se je oglašila tudi SL. Bossijeva desna roka Roberto Maroni je včeraj casnikarjem anticipiral, da bo njegova skupina ponovno najodločneje nastopila proti Natovi agresiji na Jugoslavijo in da bo zahtevala zaprtje baz Nato v Italiji.

Pristavimo naj, da bo razprava potekala samo v poslanski zbornici. Senat bo o kosovski krizi predvidoma razpravljaj prihodnji teden.

RIM / ZADNJE UGOTOVITVE

Bombe odvrgli izven predvidenega območja

Minister Ronchi zahteva pojasnila - Boninova trdi, da se bo s krizo ribolova ukvarjala evropska komisija

RIM - Bombe, ki so se v prejšnjih dneh ujele v mreže ribicev iz Chioggie, niso bile znotraj enega od tistih območij, ki so jih pri Natu dolocili za morebitno odmetavanje nevarnih tovorov, temveč nekaj milj bolj na severu. Tako je včeraj izjavil predsednik Federcopecse iz Veneta Enzo Fornaro, ki je se dodal, da je zelo malo verjetno, da bi bombe premaknili morskimi tokovi ali da bi jih od kraja, kjer so jih odkrili, odvlekli ribici.

Včeraj se je oglašil tudi minister za okolje Edo Ronchi, ki je formalno zahteval, da mu pojasnijo, kam so vojska letala odvrgla bombe, koliko jih je bilo in kakšnega tipa. Ministrstvo za okolje bi se namreč moralo ukvarjati z iskanjem nevarnega tovara, a bo kaj takega težko počelo, če ne razpolaga vsaj z osnovnimi podatki. Ronchi je se dodal, da pozna samo barcelonsko konvencijo o zaščiti Sredozemskega morja: konvencija doloca, da to morje ne služi za odlagališča, se najmanj vojaškega materiala. Primere višje sile morajo po njegovem mnenju utemeljiti z ustreznimi protokoli, s katerimi pa Ronchi ni seznanjen, ter jih tudi dokumentirati, tako da

odvrženi material lahko odstranijo. Na vsa ta vprašanja pa ni se odgovora, je pristavil minister.

Medtem so ugotovili, da bombe, ki jih je letalo F-15 sredi prejšnjega meseca odvrglo v Gardsko jezero, niso pri Toscolanu Madernu (Brescia), temveč blizu Garde, med San Vigiliom in Salojem. Od vsega začetka je marsikdo dvomil, da so bombe v Toscolanu Madernu, na brescianski strani jezera, saj nihče ni videl nobenega letala, ki bi tam karkoli odmetavalo v jezero.

Medtem narašča zaskrbljenost med ribici, v Apuliji se je njihova dejavnost v zadnjem obdobju zmanjšala za 30%. Minister za kmetijsko politiko Paolo De Castro je mnenja, da bi problem morali obravnavati na evropski ravni, na srečanju ministrov za ribolov, ki bo 10. junija, in morebiti predvideti odškodnine, kot na primer veljajo za obdobja, ko je ribolov na nekaterih območjih prepovedan. Evropska komisarka za ribolov Emma Bonino je prav včeraj potrdila, da bo evropska komisija obravnavala morebitno na področju ribolova, povzeto s konfliktom na Kosovu.

VOJNA / PO SKORAJ DVEH MESECIH NEPREKINJENIH BOMBARDIRANJ

Srbija naj bi načelno sprejela mirovne pogoje G-8 za Kosovo

Italija in Nemčija zahtevata »pravičen mir« za Kosovo

BARI - Italija in Nemčija se zavzemata za »pravičen mir« in za politično rešitev vojne na Kosovu, ki naj bo uresničljiva s posredovanjem resolucije Varnostnega sveta OZN in ki naj vsebuje nacela vrha G-8. Nemsko-italijanski vrh v Bariju ni uresnil skupnega dokumenta, o katerem so govorili dan prej, a vseeno pošilja jasen signal skupnega zavzemanja, ki je izrednega pomena v trenutku, ko prihaja do premikov na mednarodnem diplomatskem prizorišču.

Obstajajo seveda »različna« mnenja med državama, a Massimo D'Alema in Gerhard Schröder skupno gledata na Steklo-palaco, ki edina lahko zagotovi izhod iz sedanjega vojnega stanja. Seveda ni tistega skupnega dokumenta, o katerem se je toliko govorilo predvčerajšnjim. Tak dokument pa bi povzročil le »zmedo« in bi bil prava »napaka«, sta pojasnila oba državnik, ker so v teku številne diplomatske pobude, v prvi vrsti Černomirdina, ki bi jih lahko skupni dokument oviral z novimi pobudami. Schröder pa je tudi razložil, da glede D'Alemovega načrta obstajajo skupna stališča glede »glavnih obrisov«, a tudi nekatere »razlike«.

Kancler Schröder je spregovoril o vprašanju kopenskih sil in pri tem spomnil, da je ta opcija za Nemčijo »ne-

sprejemljiva«. »To je stališče, ki ga ne bomo spremenili. To vam povem iz lojalnosti in odkritosti.« je poudaril Schröder. Nemčija je tudi izpadla izredno previdna glede možnosti prekinitve Natovih zračnih napadov, ki pa je ne izključuje. Kancler je pojasnil, da njegova država sledi in sodeluje v diplomatskih naporih in v razpravah v sklopu Združenih narodov. »Med temi razpravami bomo odločili, kako in kdaj bomo morebiti prekinili zračne napade za omejen čas«, je povedal kancler. V resnici zadržanje Nemčije neobhodno odraza dejstvo, da država trenutno predseduje tako Evropski uniji kot industrijsko najbolj razvitim državam Zahoda (G-7).

Glede prekinitve zračnih napadov je predsed-

nik italijanske vlade D'Alema navedel, da razume nemško zadržanje, ki mora biti »bolj rezervirano«, ker Nemčija v tem trenutku mora upoštevati »številna stališča«. Prekinitve zračnih napadov vsekakor po D'Alemovih besedah ne bi bilo »enostransko in brezpogojno premirje«, temveč »političen akt«, ki je potreben pri uresnitvi diplomatske rešitve. Glede uporabe kopenskih sil, pa je D'Alema, tako da ne bi prišlo do nesporazumov, poudaril, da se mu ne zdi uresničljiva »invazija Jugoslavije«. V primeru pa, da bi resolucija Varnostnega sveta OZN predvidevala mednarodne sile, katerim bi Beograd nasprotoval, bi se položaj spremenil. Danes pa ni »pogojev« za poseg kopenskih sil.

BEOGRAD - Dan pred napovedanim obiskom ruskega odposlanca za Jugoslavijo Viktorja Černomirdina je Beograd včeraj pokazal pripravljenost za dialog o načelih skupine G-8. »Kljub zadržkom do določenih delov tega načrta ostajamo odprti za dialog,« je dejal tiskovni predstavnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva.

Prvo beograjsko odpiranje pa zahteva po predlagateljih predhodno zaustavitev Natovih zračnih napadov, na to pa zveza ni pripravljena. Tiskovni predstavnik Severnoatlantske zveze Jamie Shea je včeraj poudaril, da zveza se naprej zavrača zanesljivo prekinitev napadov na ZRJ. »Vsi soglasajo, da je vojaški pritisk na jugoslovanskega predsednika Slobodana Miloševića odločilni del diplomatskih prizadevanj,« Shea je se

ster Živadin Jovanović je generalnega sekretarja OZN Kofija Annana že pred tednom dni povabil, naj obišče Beograd, je včeraj na novinarski konferenci sporočil tiskovni predstavnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva.

Kot receno, bo danes v Beograd prispel Černomirdin, ki se je včeraj pogovarjal s finskim predsednikom Ahtisaarijem in z namestnikom ameriške državne sekretarke Strobom Talbottom. Skupaj s Černomirdinom pa naj bi v Beograd pripotovala tudi Ahtisaari in Talbott.

dejal, da bo ruski odposlanec za ZRJ Viktor Černomirdin ob obisku v Beogradu posredoval »odločno sporočilo« mednarodne skupnosti, ki ne odstopa od njenih zahtev. »Milošević se bo moral bolj potruditi kot doslej,« je dodal Shea. Cilj vseh diplomatskih prizadevanj mora biti, da se Miloševića pripravi do sprejetja zahtev, ki sta mu jih postavila tako zveza Nato kot G-8.

Kot receno, bo danes v Beograd prispel Černomirdin, ki se je včeraj pogovarjal s finskim predsednikom Ahtisaarijem in z namestnikom ameriške državne sekretarke Strobom Talbottom. Skupaj s Černomirdinom pa naj bi v Beograd pripotovala tudi Ahtisaari in Talbott.

Novemu beograjskemu odpiranju pa ne verjame nemški kancler Gerhard Schröder, vseeno pa upa, da so srbske oblasti po skoraj dveh mesecih bombardiranja prisle k pameti. Na žalost pa so beograjske oblasti že večkrat pokazale razpoložljivost in se nato izneverile obljubam. Vsekakor je Schröder poudaril, da bodo morali sedaj skrbno pripraviti resolucijo, ki bo sprejemljiva za vse članice Varnostnega sveta OZN.

S tem se bodo danes ubadali politični direktorji držav članic G-8. To bo zelo težavno, saj je Moskva pristala na sklepe G-8, ne pa Kitajska, ki se ni prebolela Natovega bombnega napada na njeno veleposlanstvo v Beogradu. (STA/CR)

Podsekretar ZDA Takbott, finski predsednik Ahtisaari in ruski odposlanec Černomirdin (AP)

VOJNA / ŽE 55. DAN ZRAČNIH NAPADOV

Beograd protestira zaradi uporabe kasetnih bomb in uranovih izstrelkov

Po srbskih mestih protesti mater, ki nočejo, da se sinovi vračajo v krstah

BEOGRAD, BRUSELJ - Napadi zavezniških letal na Jugoslavijo so se nadaljevali tudi na včerajšnji dan in včeraj. V napadu na območju Valjeva je bila ubita neka zenska, 12 ljudi pa ranjenih, je poročal Tanjug. V osmih tednih napadov zveze Nato na ZRJ pa je bilo po podatkih jugoslovanskega zunanjega ministrstva skupaj ubitih več tisoč civilistov. Slabo vreme je 55. dan napadov oviralo zračne napade zveze Nato na Jugoslavijo. Skupno je bilo opravljenih 566 poletov, od tega 190 bombardiranj ter 62 napadov na jugoslovansko protizračno obrambo, je v Bruslju sporočil Nato. Napadi so bili usmerjeni predvsem na cilje na Kosovu, kjer so zavezniška letala uničila topništvo, tanke ter vojaška vozila. Letala zveze Nato so v noči na torek bombardirala tudi cilje v Vojvodini, v okolici Beograda in v južni Srbiji. Nočni napadi po poročanju beograjskih medijev niso terjali žrtv. Beograd je Nato obtožil, da pri zračnih napadih na ZRJ uporablja t.i. kasetne bombe in z uranom oplemenitenene granate. Zaradi nastale dolgotrajne škode za ljudi pomeni uporaba tega orožja zločin

proti človeštvu in mednarodnemu pravu, je zapisalo jugoslovansko zunanje ministrstvo. Več kot polovico tega so uporabili na Kosovu.

Prva delegacija OZN, ki je od začetka napadov zveze Nato obiskala Jugoslavijo, se ni sestala z jugoslovanskim predsednikom Miloševićem. Zavezništvo pa ji ni moglo zagotoviti varnosti pred zračnimi napadi in je zahtevalo, da delegacija sporoči svoj program potovanja vsaj 48 ur vnaprej. Osvobodilna vojska Kosova (UCK) se na poziv ni odzvala, medtem ko je bila jugoslovanska stran »kooperativna«, je povedal vodja delegacije de Mella.

Ameriška vojska je medtem izpustila oba jugoslovanska vojna ujetnika, pridržana v Nemčiji. Vojaka sta že prispela v Vojvodino.

Ob vseh teh vojaških vesteh pa je treba omeniti, da so bile v raznih srbskih mestih protivladne manifestacije mater nabornikov, ki nočejo, da bi se njihovi sinovi vračali v krstah. Vse se je že pred dnevi začelo v Krusevcu in se počasi razširilo se na druga srbska mesta. (STA/CR)

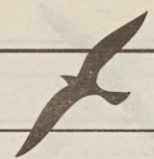
Delegata OZN si ogledujeta razdejanje v Pančevu (AP)

Srbske oblasti z vlakom poslale v Makedonijo 1.500 izgnancev

SKOPJE, ZENEVA - Na mejni prehod Blace med ZR Jugoslavijo in Makedonijo je včeraj z vlakom prispelo novih 1.500 beguncev s Kosova, je sporočil Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (Unhcr), ki je tudi dodal, da so makedonske oblasti beguncem dovolile vstop v Makedonijo in jih z avtobusi odpeljale v razna zbirna taborišča. Izgnanci prihajajo v glavnem iz Golubovca, Podujeva in iz Uroševca, ne pa iz Pristine, kot so prvotno navajali. Makedonske oblasti so pokazale sirokogrudnost, ker je do sedaj Makedonijo zapustilo že 17 tisoč kosovskih Albancev, tako da se je povečala razpoložljivost. Predvčerajšnjim so srbske sile iz se nepojasnjenih vzrokov vrnile nazaj na Kosovo vlak z izgnanci, ki se je že približeval makedonski meji.

Visoki komisariat OZN za begunce pa je včeraj v Zenevi navedel, da vsakodnevne statistične podatke o kosovskih beguncih. Od začetka zračnih napadov zveze Nato na ZR Jugoslavijo je Kosovo zapustilo približno 795.000 kosovskih Albancev.

Mnogi od 1,8 milijona kosovskih Albancev pa je pokrajino zapustilo že pred množičnim prisilnim seljevanjem iz pokrajine. Med njimi je tudi 100.000 kosovskih Albancev, ki so zaprosili za zatočišče v evropskih državah se pred napadi na ZRJ. V Albaniji je po podatkih Unhcr trenutno 433.000 beguncev, v Makedoniji 226.000, v Črni gori 63.300, v Bosni in Hercegovini pa 20.000.

OGLEDALO

Svojevrstno
pričevanje
poezije

ACE MERMOLJA

Ob izidu moje nove pesniške zbirke (naj mi bo oproščena samoreklama), mi je kar nekaj znancev dalo »priznanje«, da sem se vrnil k poeziji. V besedah sem začutil kot nekakšno olajšanje, saj razumem, da je pogosto clankarska prisotnost lahko tudi dolgotrajna in to ne le za bralca. Če v okvir uvrstimo esejistične knjige, se zdi prisotnost v prozi se izrazitejša. Knjiga pesmi lahko pomeni olajšanje; lucka navzven, da niso avtorja pozrle politično pogojene mreže. Uvodek odpira nekaj dodatnih osebnih in manj osebnih razmislekov.

Ce pričnem z osebnim, naj povem, da se poeziji misem odpovedal. Ostaja mi posebni bivanjski in jezikovni prostor, ki ga ni mogoče primerjati z drugimi. Res pa je, in tu smo pri objektivnem, da založniki ne ljubijo pesniških zbirik. To je ob lepem in poglobljenem uvodu ob predstavitvi mojih pesmi povedal tudi Miran Kosuta. Prostor za izdajanje pesmi se ozi. Založniki računajo predvsem na državne (Slovenije namreč) subvencije in se brez njih ne podajo v dogodiviscino pesniške zbirke (to velja za moj in večino drugih primerov). Druge variante so, da si avtor sam plača pesniško zbirko, ali pa da založnik najde sponzorje. Sponzorji so v Sloveniji možni, saj občine in podjetja pomagajo k izidu pesmi. Kolikor sem lahko videl, gre ali za »domače« zalozbe ali pa avtorje. Taksno »mikro« založništvo je zelo razširjeno in omogoča izid tudi do 150 pesniških zbir letno. Trzišče velikega založništva pa ne vzpodbuja izida pesmi. Velike zalozbe odpirajo pesniške zbirke z veliko previdnostjo, kar postavlja v težave predsem mlajše in neuvlečljene avtorje. Knjiga je bila subvencionirana tudi nekod, vendar so bile razlike v založniškem in literarnem svetu globlje in resnici na ljubo ne vedno v škodo avtorja. Med današnjim in včerajšnjim (socialističnim) casom razlika ni bila torej le v trzišču.

V casu socializma, ko sem se studiral v Ljubljani, sta bila literatura in se posebej pesništvo nekaj posebnega: drugi glas v bolj ali manj enoglasnem sistemu in sporočanju. Spomnim se, kako so bile nekatere pesniške zbirke, kak prozni tekst in gledališka predstava (z njimi seveda tudi avtorji) kulturni predmeti. Mislim na Tomaža Salamuna, na njegov Poker, na Milana Jesiha ter na njegovo zbirko Uran v urinu gospodar, na njegovo gledališko predstavo Grenki sadež pravice, na zbirko kratke proze Marka Svabice Sonce, sonce in se prej na manifeste, pesmi in pijanke Vojina Kovaca Chubyja, na konkretno poezijo Matjaža Hanzka itd. itd. Kako se je to dogajalo, bi bralcu obrazložil s preprosto prisposodobom. Kot danes Mladina objavlja slike Drnovska, Janše, Kučana in drugih politikov, je pred tolikimi leti objavljala slike Jesiha, Svabice in drugih. Sledili so veliki clanki, študentje pa so casopis kupovali kot alternativno branje. Ob klasičnih revijah je bila »ojacevalec« poezije Studentska tribuna, odzival pa se je tudi »uradni« tisk. Razvpite Vidmarjeve polemike proti avantgardi, ki jih je objavljalo ljubljansko Delo (na primer niz clankov »K našemu trenutku«) so dodatno reklamizirale mlade pesnike in pisatelje. Literatura in se posebno poezija je bila pomemben sporočevalec misli, čustev, življenja, ki niso nasla odmev v enopartijski politiki. Literarne avantgarde in revije so pomenile opozicijo sistemu, čeprav jezik ni bil izrazito političen, kot smo ga vajeni danes. Za »drugi breg« je bil torej glas »resnice« glas pesnika, kot je danes glas opozicije protest kakšne Hvalice, ki se ne odlepi od govorniškega pulsa (seveda,

ce snema parlamentarno sejo televizija). Ne bi tu komentiral estetske razlike med dvema govoricama. Verjetno pa bi nekod zelo razvpite literarne tekste z današnjega vidika temeljito prevrednotili. Spremembe pa se ne zaustavijo ob nekdanjem sistemu, zaobjete so tudi v načinu življenja in samopredstavljanja zahodne civilizacije. V sistemu velikega hrupa medijev, reklame ter v nasilju naglice, dobička in borbe za preživetje se je poezija znašla v vedno bolj senčni nizi. Kot drugje po Evropi so slovenski pesniki in njegova dela oviti v posebno tišino. Njihov prestiž dosega vedno redkejšo ljubitelje in intelektualce. Mislim, da je prisel tisti cas pesniške »normalizacije«, o kateri je govoril se Dusan Pirjevec. Ne vem pa, ce si je s svojimi tezami predstavljal, da ne bo poezija le osvobodjena družbene teze, ampak tudi trzišča, kar pomeni, da bodo ob njej založniki vihali nos, bralci pa se oddaljevali. Vsekakor pa ne pišem o nečem izjemnem, oziroma o izrazito slovenskem pojavu. Morda smo Slovenci v odnosu do poezije se v rahli prednosti. V Italiji se Bertolucci, Zanzotto, Luzzi in drugi veliki pesniki pojavljajo v medijih zelo sporadično in so neznani širokemu občinstvu. Milijonom izdanih knjig Susanne Tamaro (zdi se, da se je njen »val« umiril) sledi po nekaj tisoč izvodov visoko kvalitetne pesniške zbirke. V enem izmed svojih Ogledal sem ze omenil tragično življenje in smrt Daria Bellezze, ki nam je zapustil nepozabne peisaže prekletega sveta.

Ceprav se iz zapisanega zdi, da me položaj zalosti, se osebno pretirano ne pritožujem. Nisa mi celo pirja. Konec koncev je poezija prostor osebne svobode, kjer postavis podobo na ogled, ko je v njej nekaj novih potez. Povsod drugje, v clankih, Ogledalih itd., si prisiljen pisati, tudi takrat, ko nimas kaj bistvenega povedati. V sodobnem medijskem hrupu je poetična nisa gozd tišine, ki omogoči pogled vase. Po drugi strani pa prevzemata medijska in reklamna mreža iz poezije vec elementov, kot si navadno mislimo. Gosto trzišče lahke glasbe; od najbolj banalne, do zvrsti, kjer je beseda lahko neprimerna, povzema besedila in ozadja, ki ga nudijo redko brane pesmi. Tematika moderne poezije odmeva v casopisnih naslovih in v kratkih sporočilih, v sistemu hitrih televizijskih novic in seveda v reklamnih sloganih. Namen je seveda bistveno drugačen, poezija pa vpliva na sodobni jezik, čeprav ji tega ne priznavajo. Svet reklame po svoji naravi podaja s kratkimi in prodornimi kljici; poezija ne prodaja nicesar. Nudi pa dragoceno možnost, da se podamo v svet besed in podob, ki nas vržejo iz vsakodnevnega ponavljanja in nas vodijo v labirint samogovorov. Tega smo vedno manj vajeni in zato toliko bolj potrebni. V svetu krikov, hrupa in tekmovalnosti v teku se nas pogostokrat polasca mrak razuma in srce okameni. To se dogaja na prefinjen način, kako da se avtomatizacija absurda vidi kot povsem normalna. Poezija iz svoje nise ni in ne bo preprečila ne zla in ne absurda; kvečjemu lahko oba svetova povzame med svoje pobobe in razdere njun videz normalnosti. Početje ne prodira med množice, bistveni pa so sledovi. Kljub vsemu se mi zdi pomembno, da nekdo isce skrite koticke življenja, strahove in absurde, ki se vidijo normalni in pamenti ter vse to poveča sveta belezi v posebni, to je poetični, govorici. Laboratorijska znamenja lahko ostanejo kot svojevrstno pričevanje: tisto, ki zleze pod kožo stvarjem in življenju.

CELOVEC / NOVINARSKA KONFERENCA NACIONALISTIČNE ORGANIZACIJE

KHD za ločene šole
in preštevavanje manjšine

Sloveniji očitajo prištevavanje Koroške v »skupni slovenski prostor«

CELOVEC - Nemskonacionalno usmerjeni koroški Heimatdienst (KHD) je na včerajšnji tiskovni konferenci v Celovcu vnovic zahteval uradno preštevavanje manjšine ter napovedal, da bo od zvezne vlade zahteval reformo zakona o dvojezičnem solstvu na Južnem Koroškem. Cilj »Heimatdienta« je rešitev, ki bi predvidevala popolno locitev slovenskih od nemškogovorečih otrok, je poudaril predsednik organizacije Josef Feldner in novinarjem hkrati predstavil svezeni pol s podpisami deželanov (baje je predlog podpisalo nad 15.000 Korošcev in Korošic), ki se zavzemajo za odpravo sedanje ureditve dvojezičnega solstva.

Večji del novinarske konference je Feldner usmeril tudi zoper Slovenijo. Izrecno se je izrekel proti oblikovanju skupne politične regije s Slovenijo in tudi s Furlanijo-Juljsko krajino ter ob tem Sloveniji očital, da skuša Južno Koroško ne samo kulturno in gospodarsko, temveč tudi politično

vklučevati v »slovenski prostor«.

Svojo trditev o poskuskih vključevanja Koroške v večjo skupno regijo s strani Slovenije je Feldner mdr. utemeljil s citati političnih predstavnikov R Slovenije na celu s predsednikom zdrave Milanom Kučanom. Le-ti so Južno Koroško v preteklosti in tudi danes »dosledno pristevali k skupnem slovenskem prostoru«. Nadaljni dokazi za »slovenske sanje po Zedinjeni Sloveniji« so po Feldnerjevi oceni uradni Zemljevid Slovenije, v katerem so kraji na Južnem Koroškem označeni s slovenskimi imeni, nadalje umetniški vodici, razglednice ter številni clanki, objavljeni v slovenskih casopisih.

V zvezi s prizadevanjem Slovenije za polnopravno članstvo v Evropski uniji je Feldner menil, da se mora Koroška pripraviti na njeno članstvo. Od koroške deželne vlade je zaradi tega zahteval, da ponovi svoj sklep iz leta 1997, v katerem mdr. pogojuje pristop Slovenije k Evropski uniji z uradnim priznanjem nemške manjši-

ne v slovenski ustavi ter z zaprtjem jedrske elektrarne v Krškem. Včeraj pa je Feldner se dodal zahtevo, da koroška deželna vlada takoj naroči tudi studijo o morebitnih negativnih posledicah pristopa Sloveniji k Evropski uniji za delovni trg na avstrijskem Koroškem.

Predstavniki nemskonacionalno usmerjene organizacije se je v pogovoru z novinarji nadalje izrekel tudi proti »nesorazmernem pospeševanju prekomejnih projektov« (Interreg, itd.) med Koroško in Slovenijo, ki jih sofinansira Evropska unija. Prav tako se je - kot ze predvčerajšnjem Haiderjevi svobodnjaki - izrekel proti finančni pomoči Evropske unije pri izgradnji oz. modernizaciji letališča Brnik-Ljubljana, ker naj bi ta investicija sla na račun izgradnje celovskega letališča. Glede kandidature treh dežel za ZOI 2006 pa je Feldner poudaril, da je proti »igram brez meja«, ker meje morajo obstati. Nima pa kaj proti »igram preko meja«...

Ivan Lukan

KOROŠKA / PREDSEDNIK MANZEREITER

SPÖ in manjšina

Sprejel predstavnike EL in predsednika sosveta

BELJAK/CELOVEC - Novi predsednik koroških socialdemokratov (SPÖ), beljaški zupan Helmut Manzenreiter, je te dni sprejel zastopnike slovenske Enotne liste (EL), zbirne stranke koroških Slovencev, na celu s predsednikom Andrejem Wakounigom in tajnikom Rudijem Voukom.

Osrednja tema odkritega razgovora je bilo (nereseno) vprašanje dvojezičnih otroških vrtcev na Južnem Koroškem, zastopniki EL pa so Manzenreiterja seznanili tudi z zahtevo po zajamčenem mandatu oz. sedezu za slovensko narodno skupnost v

koroškem deželnem zboru.

Do konkretnih predlogov EL se novi predsednik koroških socialdemokratov ni hotel opredeliti, »ker si o manjšinskem vprašanju se ni ustvaril dokončnega mnenja«. Pri pogovoru predsednika koroške SPÖ s predstavniki EL je sodelovala se predsednica Delovne skupnosti slovenskih socialdemokratov (DESKAN) Ana Blatnik.

Manzenreiter se je medtem sestel tudi s predsednikom Zveze Slovenskih organizacij (ZSO) in sosveta za koroške Slovence pri Uradu zveznega kanclerja Marjanom Sturmom. (I.L.)

EU / 3. KONFERENCA ZAKONODAJNIH SKUPŠČIN EVROPSKIH DEŽEL

Dežele zahtevajo večjo vlogo v Evropi

Srečanja se je udeležil tudi predsednik deželnega sveta FJK Antonio Martini

FIRENCE - Z odobritvijo skupnega zaključnega dokumenta se je včeraj v Firencah končala 3. konferenca zakonodajnih skupščin evropskih dežel. Srečanja se je udeležilo več kot 50 delegatov deželnih svetov iz Italije, Nemčije, Avstrije, Španije, Belgije, Portugalske in Finske, prvič pa so bili tudi zastopniki iz Severne Irske in Poljske.

V zaključnem dokumentu so se udeleženci zavzeli za okrepitev evropske politike tudi na deželni ravni, tako da bi jo približali evropskim državljanom. V tem smislu naj bi vsi deželni sveti ustanovili v svoji sredi komisije za evropsko problematiko in naj bi okrepili svoje stike bodisi med seboj kot z Evropskim parlamentom. Izrazili so zahtevo, naj bi Evropski parlament zaslisal deželne svete ob nekaterih pomembnejših priložnostih, se zlasti pa v primeru, ko

gre za porazdelitev tako imenovanih strukturnih finančnih sredstev Evropske unije.

V imenu deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine se je firenskega zasedanja udeležil njegov predsednik Antonio Martini (na sliki). V svojem posegu je opozoril na po-

sebne značilnosti, ki jih imajo obmejne dežele, ki so pač v neposrednem stiku s stvarnostjo drugih držav in v katerih so pogosto narodnostne manjšine. Taksne dežele so po Martinijevem mnenju posebno poklicane, da gradijo novo Evropo. Martini se je dotaknil tudi kosov-

ske krize in predlagal, naj bi konferenca zavzela svoje stališče do tega perečega vprašanja.

Ta Martinijev predlog je 3. konferenca zakonodajnih skupščin evropskih dežel tudi sprejela. Soglasno je namreč odobrila resolucijo, v kateri se zavzema za to, da bi mednarodna skupnost dosegla diplomatsko rešitev, ki bi omogočila utišanje orožja, po drugi strani pa najodločneje obsoja politiko etničnega čiščenja. Resolucija poudarja tudi potrebo po stvarni in hitri pomoči beguncem.

Omenimo naj, da sta se prvi dve konferenci zakonodajnih skupščin evropskih dežel odvijali leta 1997 v Oviudu v Španiji oziroma leta 1998 v Salzburgu v Avstriji. Na pravkar zaključenem srečanju v Firencah so sklenili, da bo 4. konferenca prihodnje leto v Santiagu de Compostela v Španiji.

ČEDAD / NA POVABILO OSREDNJIH ORGANIZACIJ

Veleposlanik Peter Bekeš gost slovenske manjšine

Predstavniku Slovenije so v Čedadu orisali položaj manjšine

ČEDAD - Slovenski veleposlanik v Italiji Peter Bekeš se je včeraj popoldan na sedežu društva Ivan Trinko v Čedadu srečal s številnim predstavništvom Slovenske kulturno gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij ter včlanjenih društev in ustanov (foto KROMA).

Krovni organizaciji sta dali pobudo za to srečanje, da bi Bekeša neposredno seznanili z aktualnim položajem in težavami, s katerimi se srečujejo nekatere slovenske ustanove. Predvsem pa je zelelo biti srečanje izraz pričakovanj, ki jih ima manjšina v zvezi z zaščitnim zakonom in razvojem odnosov med Italijo in Slovenijo. Srečanja se je udeležil tudi matajurski zupnik Pasquale Gujón, ki mu je zelel Peter Bekeš osebno čestitati ob visokem življenjskem jubileju.

Petra Bekeša in generalno konzulko Slovenije v Trstu Vlasto Valencić Pelikan sta ugodoma pozdravila predsednika SKGZ ter SSO Rudi Pavšić in Sergij Pahor. Pavšić je dejal, da je v pestro organiziranem manjšinskem življenju v teku iskanje skupnih poti in kar največ skupnih imenovalcev, ki bi odražali življenjske interese manjšine. Predsednik SKGZ je izrazil zaskrbljenost za krizni položaj, v katerem se nahajajo mnoge dejavnosti manjšine. Evforija, ki je spremljala pričakovanje manjšine ob nastopu levosredinske vlade v

Italiji, je mimo, kajti rezultati so doslej odločno preskromni.

Pavšić je poudaril pomen okrepljene diplomatske dejavnosti Slovenije v odnosu do Italije, se zlasti kar zadeva pospešitev postopka za odobritev zaščitnega zakona. Obenem pa je predsednik SKGZ dejal, da je manjšina za reševanje svojih problemov pričakovala več tudi od matične Slovenije. Ne gre le za sredstva, je zelel poudariti Pavšić, pač pa za vrednotenje celovitega in strateškega odnosa slovenske države do Slovencev izven meja.

Sergij Pahor je Bekešu izrekel dobrodošlico v imenu društev, ki so včlanjena v SSO in naglasil, da manjšina pričakuje od matice injekcijo optimizma, ne le glede zaščite, ampak glede odnosov manjšinamatičnega nasploh.

Pahor je dejal, da je kot vselej v interesu manjšin, da so odnosi med Italijo in Slovenijo dobri, vendar naj se odprti problemi rešujejo, med temi pa je zaščitni

slednje ne bo več.

Informacijo veleposlaniku so vsak s svojega področja dopolnili se Viljem Cerno, Drago Stoka, Pavel Petričić, Ace Mermolja, Edvin Svab, Branko Jazbec, Damjan Paulin, Giorgio Bankić, Jurij Kuferzin, Renco Matelić in Marij Maver. V domala vseh posegih je pršla do izraza želja, da bi se manjšina z ukrepi tako Italije kot Slovenije izklopala iz trenutnih težav, poudarek pa je bil dan se zlasti na potrebo, da se manjšina ne obravnava le kot "strošek", pač pa naj se izkoristi vloge, ki jo lahko odigra kot povezovalni člen na obmejnem območju.

Slovenski veleposlanik se je gostiteljem iskreno zahvalil za povabilo in je soglašal z oceno, da nekateri problemi v

odnosih med državama (glej zaščitni zakon) res predolgo čakajo. Peter Bekeš je ob tem izrazil vtis, da v Rimu z levosredinsko vlado obstaja več volje za reševanje manjšinskega vprašanja, kot kdajkoli prej. Obstajajo sicer tudi znana nasprotovanja in ovire, ki pa so po Bekeševi oceni na poti mehčanja.

Bekeš je vsekakor izrekel utemeljeno upanje, da bo sel zakon skozi v krajšem roku, kar bo gotovo tudi okrepilo razvoj odnosov med Italijo in Slovenijo. Ti predstavljajo za obe državi strateški interes, reševanje manjšinskega vprašanja pa je po oceni Slovenije preizkusni kamen, kar je pred nedavnim poudaril tudi slovenski državni sekretar Juri ob obisku v Rimu. (D.U.)

LJUBLJANA / OSUMLJEN JE VOJNEGA HUDODELSTVA

Obtožnica zoper Vinka Levstika

Med vojno naj bi proti pravilom Ženevske konvencije ubil dva partizana

LJUBLJANA - Okrožno državno tožilstvo je 11. maja zoper Vinka Levstika vložilo obtožbo zaradi kaznivga dejanja vojnega hudodelstva zoper vojne ujetnike, ker je proti pravilom mednarodnega prava - s krsitvijo Ženevske konvencije o ravnanju z vojnimi ujetniki - 28. avgusta 1944 ubil vojnega ujetnika.

Pri Krizu nad Zdenko vasjo je Levstik avgusta 1944 kot podnarednik 114. cete domobrancev skupaj s se neugotovljenim domobrancem, preoblečen v partizansko uniformo, presenetil in razorožil partizana Janeza Ambrožiča in Alojza Marolta. Slednjega je Levstik, kot ga bremeni obtožnica, malo pred Velikimi Lascami odpeljal s ceste ter

ga za grmom s strelom ubil. Po mnenju okrožnega tožilstva podatki zbrani med preiskavo potrjujejo omenjeno kaznivo dejanje.

Na podlagi zakona o kazenskem postopku je okrožno državno tožilstvo zoper Levstika prevzelo tudi kazenski pregon za eno od dejanj v obtožbi subsidiarnih tožilcev z dne 20. februarja 1994 zaradi istovrstnega kaznivga dejanja. Po tej obtožbi je Levstik 30. marca 1945 v vasi Struge na pokopališču pri Cerkvu in Strugah ubil sanitetnega referenta 18. divizije NOV poročnika Borivoja Jeleniča - Borčija. Tožilstvo je sodišču predlagalo, da obe zadevi združi in izvede enotni postopek. (STA)

NOVICE

Kasacijsko sodišče sprejelo zahtevo Stojana Spetiča

RIM - Kasacijsko sodišče je sprejelo zahtevo po obnovitvi procesa v zvezi s položajem Stojana Spetiča kot direktorja založbe »Kappa Vu«, pri kateri je bila objavljena knjiga Luigija Grimaldija »Da Gladio a Cosa Nostra«. Nov proces bo pred prizivnim sodiščem iz Milana. Kot pravijo pri omenjeni založniški hiši, bodo na podlagi številnih novih dokumentov in pričevanj, ki so pršla v javnost v zadnjih letih, se posebno v zvezi s primerom Moro, na novi obravnavi lahko spet predlagali vse tisto, česar prizivni sodniki iz Trsta niso sprejeli. Pri »Kappa Vu« nadalje menijo, da bodo tako na podlagi novega položaja kot tudi izida preiskave proti bivšemu komisarju javne varnosti Antoniu Frattasiu in Antoniu Espositu, ki naj bi bila v operativni centrali rimske kvesture v obdobju Morove ugrabitve in ju sumijo laznega pričevanja, lahko zahtevali revizijo procesa tudi proti Grimaldiju. V tem primeru bi morali upoštevati pričevanja vseh funkcionarjev operativne centrale, inšpektorja z videmske kvesture Tanzillija in senatorja Sergia Flamignija, enega največjih izvedencev primera Moro ter načelnika tedanje skupine KPI v parlamentarni preiskovalni komisiji.

Rečanko našli v beneški umobolnici

BENETKE - Boženo Badžek, 58-letno Rečanko, za katero se je izgubila vsakršna sled na povratku domov, so sile javnega reda nasle v neki psihiatrični strukturi v Benetkah. Kaze, da so jo sprejeli že pred nekaj dnevi. Vest je sporočila trzaska kvestura, kjer je bilo prijavljeno izginotje.

Badžekova je bila v Padovi, v gosteh pri neki družini. Prejšnji teden je stopila na vlak za Trst, od koder bi pot nadaljevala do Reke, vendar je nekam izginila, domov se ni vrnila. Neka sorodnica se je predstavila na trzaski kvesturi in dogodek prijavila. Policijski agenti se raziskujejo, kaj se je Badžekovi pravzaprav zgodilo in kako ter zakaj so jo sprejeli na zdravljenje v Benetkah.

HPZ bo poslala račun o najemnini Slovenski vojski

ZAGREB - Tajnik Hrvaske planinske zveze (HPZ) Darko Berljak je za hrvasko televizijo dejal, da bo HPZ poslala Slovenski vojski račun za plačilo najemnine za vojašnico na Trdinovem vrhu, če HPZ ne bo omogočeno, da bi kmalu začela uporabljati omenjeni objekt.

Hrvaska vlada je nedavno sprejela odločitev, da bo lastništvo nad vojašnico na Trdinovem vrhu, v kateri je sedaj Slovenska vojska, prenesla na Hrvasko planinsko zvezo (HPZ), ki namerava vojašnico preurediti v planinski dom. (STA)

Toplak vnovič rektor mariborske univerze

MARIBOR - Na Univerzi v Mariboru se je včeraj dopoldne konstituiral nov senat, ki je takoj nato za rektorja Univerze v Mariboru za naslednje štiriletno mandatno obdobje izvolil Ludvika Toplaka, ki je že doslej šest let opravljal to funkcijo. Za Toplaka je glasovalo 14 članov senata, za njegovega protikandidata dr. Davorina Kračuna sedem, ena glasovnica pa je bila neveljavna.

ITALIJANSKO-SLOVENSKI ODNOSI / DRUGI DAN OBISKA

Katia Bellillo v Novi Gorici in Kobaridu

Orisali so ji sodelovanje Gorica- Nova Gorica in čezmejni projekt Kolovrat

Podpora Zagreba Antonionejevi zamisli

ZAGREB - Predsednik deželne vlade Furlanije-Julijske krajine Roberto Antonione se je na včerajšnjem obisku na Hrvaškem srečal z viceministrom za zunanje zadeve Ivanom Sanaderjem. Predstavnik hrvaske vlade je podprl zamisel, da bi Trst postal sedež mednarodnega sekretariata za stabilnost na Balkanu. Predlog je pred kratkim predsednik Antonione posredoval tajniku Ozn Annanu in predsedniku evropske komisije Prodiu. Hrvaska stran je predlagala, naj bi dežela FJK po dogovoru za podporo razvoju Istre sprejela podobno obveznost tudi do Slavonije predvsem za obnovo Vukovarja.

NOVA GORICA - Italijanska ministrica za deželne zadeve Katia Bellillo se je drugi dan obiska v Sloveniji srečala z novogoriškim zupanom Crtomirom Spacapanom, ki ji je predstavil projekt sodelovanja dveh obmejnih mest Gorice in Nove Gorice. Ob tem je dejal, da Nova Gorica že 30 let sodeluje z Italijo, posebno pozornost pa je posvetil zlasti projektu sožitja Gorice in Nove Gorice, so sporočili iz novogoriške občine.

Zupan je poudaril, da bo naše območje ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo ogroženo, ker se predvideva, da se bo ob "padcu" meje zmanjšalo število delovnih mest - lahko tudi od 100 do 1000, ki so vezana na obstoj meje.

Ministrica Bellillo je poudarila, da italijan-

ska vlada podpira vstop Slovenije v EU. Zanj je ta obisk zelo pomemben, ker želi spoznati delovanje vseh organov vzdolž meje. Ob tem dejala, da je že seznanjena s projekti v okviru čezmejnega sodelovanja, ki združujejo dve državi in jih finančno podpira EU. Obenem je poudarila, da bo v celoti podprla vse projekte, ki bodo pripomogli k poglobitvi čezmejnih odnosov.

Srečanja so se udeležili se predstavniki novogoriške občine in državna sekretarka na ministrstvu za zunanje zadeve Mihaela Logar.

Italijanska ministrica je nato obiskala se Livske ravne in Kobarid. Na Livskih ravnah se je sestala z upravitelji Gornjega Posočja in Nadiskih dolin, ki so ji predstavili skupni projekt Kolovrat.

KAPUČIN S ČASOPISOM, LE ZAKAJ NE?

Zakon št. 108/1999 predvideva za obdobje osemnajstih mesecev poskusno prodajo dnevnikov in periodičnega tiska

- ❖ V BARIH
- ❖ V TRAFIKAH
- ❖ NA BENCINSKIH ČRPALKAH Z NAJMANJ 1500 KVADRATNIMI METRI POVRŠINE
- ❖ V SUPERMARKETIH IN VELEBLAGOVNICAH Z NAJMANJ 700 KVADRATNIMI METRI POVRŠINE
- ❖ V KNJIGARNAH Z NAJMANJ 120 KVADRATNIMI METRI POVRŠINE
- ❖ V SPECIALIZIRANIH PRODAJALNAH, V KATERIH JE DOVOLJENA PRODAJA REVIJ Z ENAKO SPECIALIZACIJO

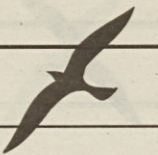
Trgovci, ki bi radi sodelovali pri poskusni prodaji, morajo to sporočiti teritorialno pristojni Občini in tudi Oddelku za informiranje in založništvo pri predsedstvu ministrskega sveta in Italijanski zvezi časopisnih založnikov FIEG, Ulica Petrarca 6 - 20123 Milan. Pri tem morajo tudi navesti, katero vrsto tiska želijo prodajati, in sicer

- ✓ samo dnevnike
- ✓ samo periodični tisk
- ✓ dnevnike in periodični tisk.

**POZOR! ROK ZA ODDAJO SPOROČIL ZAPADE
24. MAJA 1999**

Podrobnejše informacije
nudi sedež FIEG v Milanu
tel. 02 4692451
faks 02 48013232
e-mail: fiegmilano@iol.it

POLITIKA / PRIPRAVE NA OBČINSKE VOLITVE

Izžrebali so vrstni red kandidatov in strank

V vseh treh občinah možna le ena preferenca

Na preturi so včeraj izžrebali vrstni red županskih kandidatov in simbolov na glasovnicah za junijske občinske volitve v Dolini, Zgoniku in Repentaboru. Okrožno sodišče je, kot znano, že v nedeljo potrdilo zakonitost in veljavnost vseh predloženih simbolov in kandidatnih list. Zrebanje je bilo zadnje pomembnejše opravilo v volilni kampanji, ki bo trajala do petka, 11. junija. Dan kasneje (sobota) bo tradicionalni dan molka, občinske volitve pa bodo v nedeljo, 13. junija isti dan kot evropske.

Na glasovnici za Obcino Dolino bo prvi županski kandidat »Skupaj-Insieme« Boris Pangerc, sledijo Danilo Slokar (Severna liga), Giorgio Cesar (Pol svobocin) in Silvana Mergiani por. Mondo, ki kandidira za independentiste Julijske

fronte. V Zgoniku bo prvi kandidat desnice Claudio La Magra, sledijo dosednji župan Mirko Sardo (Skupaj-Insieme), Josko Gruden (Slovenska skupnost) in Luca Novak (Severna liga). V Obcini Repentabor se bo za župansko mesto potegovalo pet kandidatov in sicer Franco Guerra (Pol), dosednji župan Aleksij Krizman (Napredna lista), Andrej Skabar (Slovenska skupnost), Stefano Bellafontana (Severna liga) in Lucka Krizmančič por. Rossi (Julijska fronta-Fronte giuliano).

V Zgoniku in v Repnu bo izvoljen župan, ki bo 13. junija dobil največ glasov, balotaza čez dva tedna bo le v primeru izenačenega volilnega izida. V Dolini bo v prvem krogu neposredno izvoljen župan, ki bo presejel 50 odst. glasov, v nasprotnem primeru bo potrebna

balotaza (drugi krog) 27. junija med prvim in drugouvrščenim kandidatom. V vseh treh občinah bo lahko volilec oddal le eno preferenco z imenom in priimkom ali pa tudi le s priimkom izbranega kandidata ali kandidatke. Na gla-

sovnic za evropske volitve pa bosta možni dve preferenci.

Volisca bodo odprta od 6.30 do 22. ure. Takoj zatem se bo začelo štetje glasov za evropske volitve, glasove za občine pa bodo začeli presvetati šele v ponedeljek.

Občina Dolina

BORIS PANGERC

(Županski kandidat)

DANILO SLOKAR

(Županski kandidat)

GIORGIO CESAR

(Županski kandidat)

SILVANA MERGIANI por. MONDO

(Županski kandidat)

Občina Zgonik

CLAUDIO LA MAGRA

(Županski kandidat)

MIRKO SARDO

(Županski kandidat)

GIUSEPPE GRUDEN

(Županski kandidat)

LUCA NOVAK

(Županski kandidat)

Občina Repentabor

FRANCO GUERRA

(Županski kandidat)

ALESSIO KRIZMAN

(Županski kandidat)

ANDREJ SKABAR

(Županski kandidat)

STEFANO BELLAFONTANA

(Županski kandidat)

LUČKA KRIZMANČIČ por. ROSSI

(Županski kandidat)

NOVICE

V Nabrežini srečanje o turizmu

V občinski knjižnici v Nabrežini bo drevi ob 19. uri srečanje o bližnji poletni turistični sezoni. Na sestanku, ki ga bosta uvedla krajevni župan Marino Vocci in pristojni odbornik Nevo Radović, so vabljeni turistični delavci in gostinci.

Srečanje o pljučnih boleznih

V konferenčni dvorani knjigarnice Borsatti (Ul. Ponchielli 3) bo danes ob 17. uri zdravnik Marjan Nabergoj govoril o najbolj razširjenih pljučnih boleznih. Predavanje prireja združenje upokojencev in priletnih občanov »Filo d'argento-Auser«, ki je svojčas nastalo na pobudo zveze upokojencev SPI-CGIL.

Napadel avtobusnega šoferja

Roberta Parisija so agenti dobro poznali, v ponedeljek zvečer pa so z njim spet imeli opravka, tudi tokrat si je nabral kopico obtožb: dolžijo ga pijanosti, povzročitve telesnih poškodb, prekinitve javne službe in zaljenja uradne osebe. Parisi, ki ima 35 let in prebiva v Ul. Manna 9, je najprej nadlegoval šoferja avtobusa, ki vozi na progi 35, nakar ga je napadel, udaril ga je v obraz. Šofer je avtobus ustavil, bili so v bližini Stare mitnice, potreboval je zdravniško pomoč: prognoza pravi, da bo okrevljal v desetih dneh.

Četrti kirurški poseg za policista

V milanski bolnišnici Niguarda so včeraj že četrtič operirali na možganih 27-letnega trzaskga policista Vincenza Raiolo, ki je utrpel hude poškodbe med poskusom ropu, ko je skupina težko oboroženih banditov napadla blindirano vozilo, v katerem je bilo okrog 7 milijard lir. Preiskovalci, ki se niso zasledili tople, ne izključujejo, da gre za iste kriminalce, ki je prve dni maja poskusili oropati blindirano vozilo pri blagovnem centru Mercatone v Palmanovi.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET / STALIŠČE

»Prečna« večina o vojni na Balkanu

Skupni dokument odobrilo 24 svetovalcev Posega Cancianija (SKP) in Dolenca (LD)

Trzaski župan Riccardo Illy bo posegel pri rimski vladi za takojšnjo prekinitev bombnih napadov na ZRJ in istocasnno za konec etničnega čiščenja na Kosovu. To je smisel dokumenta, ki ga je občinski svet odobril pedsinočnim s pisano večino 24 svetovalcev, šest njihovih kolegov pa se je vzdržalo. Resolucijo so podprli svetovalci vseh strank, z izjemo Igorja Dolenca in Salvatoreja Ambrosina (LD), treh svetovalcev NZ in Fulvia Umerija (Lista Illy). To je že drugo stališče mestne skupščine o vojni na Balkanu.

Prvotna vsebina dokumenta, ki jo je predlagal Silvano Magnelli (Ljudska stranka), je bila zelo splošna, saj sploh ni omenjala bombnih napadov in niti ne terorja, ki ga na Kosovu izvaja Miloševićev režim. Resolucijo so nato dopolnili s skupnim amandmajem Igorja Cancianija (SKP), Piera Camberja (FI-LpT) in Marina Andoline (LD), ki so predlagali in dosegli zahtevo po prekinitvi letalskih napadov nata in etničnega čiščenja. Sledila je razprava, ki je znova dokazala, da imajo tudi pripadniki istih strank in svetovalskih skupin precej različna mnenja o vojni in o odgovornostih zanje.

Canciani je potrdil odločno nasprotovanje svoje stranke letalskim napadom na ZRJ, ki ne pomagajo, a nasprotno oskodujejo nesrečne begunce s Kosova. SKP meni, da bi morala Ita-

lija odločno zahtevati premirje, po katerem bi morala vso zadevo vzeti v roke OZN, medtem ko sedaj o vsem odloča Nato, kar je nesprejemljivo.

Dolenc, ki je se, kot rečeno, vzdržal, je rekel, da soglasja z zaključki resolucije (zahteva po mirni rešitvi krize in po aktivni mirovni pobudi Italije), ne pa z njeno vsebinsko premiso. Nekateri skušajo postaviti na isto raven odgovornosti Miloševića in pakta Nato, pri čemer - je dejal Dolenc - pozabljajo na etnična čiščenja v Bosni, na Srebrenico in na Vukovar. Presenetljivo je zlasti stališče Ljudske stranke, ki po spodleteli izvolitvi svojega predstavnika za predsednika republike, skuša skoraj

iz mascevanja ustvariti težave D'Alemoni vladi.

Sklep o Fernetičih

Trzaski občinski svet je s široko večino glasov vzel na znanje vrnitev zemljišč terminala pri Fernetičih občinama Trst in Repentabor. Vrnitev je bila po zakonu obvezna, potem ko je konzorcij terminala postal delniška družba. Glasovanja sta se vzdržala zastopnika SSK Mocnik in Berdon. Opozorila sta, da so zemljišča, ki jih je dobila Občina Trst, ju-sarska last; v sklepu pa ni o tem niti besedice.

SODIŠČE / HITER POSTOPEK

Kosovar plačal za brata: za sodnika ni prekršek

Sodnik za predhodne preiskave Sarpietro je bil drugačnega mnenja od miljskih karabinerjev in je včeraj izpustil na svobodo kosovarskega Albanca, ki so ga prejšnji dan aretirali zaradi sodelovanja pri tihotapljenju beguncev.

Zadeva je se kar preprosta: gre za pribeznika s Kosova, ki že vrsto let redno živi in dela v Nemčiji, od koder je prisel v Trst, da bi plačal hrvaskega tihotapca, ki je nelegalno pripeljal čez mejo nekaj kosovskih beguncev med katerimi tudi njegovega brata. Ko so jih karabinerji zasacili, jo je hrvaski tihotapec urno pobrisal, agenti pa so aretirali Kosovarja, ki je komaj plačal tihotapca za prebeg svojega brata, in njegovega nemškega prijatelja, ter jima zaplenili avtomobil.

Na srečo je primer takoj prisel pred sodnika Sarpietra, ki mu je zastopnik aretiranega Kosovarja Mameli lepo orisal dogodek tudi s cloveskega vidika, in tako prepričal sodnika, da ni noben prekršek placilo za brata, ki pribeži v Italijo, da tu zaprosi za zatočišče pred vojnim nasiljem. Tako so Kosovarju in njegovemu prijatelju sneli lisice in sta se lahko takoj vrnila na svobodo. Zapletlo pa se je z avtomobilom, ki je last nemškega rent-a-carja: zaplenjeno vozilo namreč lahko vrnejo samo lastniku, ne pa najemniku...

Uvajanje posebnih vlakov za hitreje prevoze iz trzaskga pristanišča

Med trzaskim pristaniscem in železniskim postajališčem v Cervinjanu bodo v kratkem peljali posebni vlaki za hitri prevoz tovorov, so napovedali na zasedanju o razvoju trzaskga pristanišča, ki se je odvilo na pobudo Trzaskke trgovinske zbornice. Potrdili so, da bodo z začetkom prihodnjega meseca odpravili dodatno tarifo, ki jo je treba plačati za železniški prevoz iz trzaskga pristanišča. V okviru uveljavljanja t.i. Jadranskega koridora pa bodo razvili tudi tovorni terminal pri Fernetičih, kjer bo zacasn postajališče za tovarnjake ro-ro, ki so namenjeni v pristanisce.

Dogovor Trzaskke trgovinske zbornice o sodelovanju s Slovaško

Predsednik trzaskke Trgovinske zbornice Adalberto Donaggio je s predsednikom zbornice iz Bratislave obnovil dogovor o sodelovanju, ki so ga podpisali leta 1994. Predvideni so tesnejši trgovinski odnosi, pa tudi skupne pobude za razvoj podjetij in sodelovanje v okviru skupnih nactrov. Naglasili so namen, da razvijejo tudi splošne odnose na kulturnem in družbenem področju.

ICS / OBISK V REDAKCIJI

Izročili pomoč za begunce

Zbrana sredstva bodo namenili za srbske dezertarje

Odgovorna pri trzaskem konzorciju za solidarnost z begunci ICS Elena Benvenuto je včeraj obiskala redakcijo Primorskega dnevnika skupaj s sodelavci, med katerimi so trije prostovoljci (ena iz Finske, dva pa iz Francije), ki so prišli v Trst, da bi pomagali v tukajšnjih sprejemnih centrih za begunce v okviru nactra za sodelovanje Evropske unije. Predstavniki redakcije so zastopnikom

konzorcija ICS izročili 1.400.000 lir, kar so jih zbrali med nedavno nabiralno akcijo. Dogovorili so se, da bo denar specifično namenjen za takojšnjo pomoč srbskim dezertarjem, ki jih je veliko tudi v Trstu.

ICS in ostale humanitarne organizacije so v težavah, ker jim primanjkuje sredstev: opozorili so nas, da se prostovoljne prispevke za priznane organizacije lahko odbije od davkov.

NABREŽINA / OBČINSKI SVET

Skupno stališče proti vojni v ZRJ

Razhajanja o konvenciji z ACEGAS

Devinsko-nabrežinski občinski svet je prvi del sinočnje seje posvetil tragicnim dogodkom na Balkanu. Po dolgi razpravi, v kateri so prišla do izraza precej različna stališča strank in gibanj o tej tragediji, je skupščina soglasno odobrila stališče za prekinitev bombnih napadov na ZRJ. Svetovalci so pooblastili zupana Marina Voccija, da v ta namen poseže pri vseh pristojnih oblasteh, stališče pa bodo poslali tudi osrednji vladi.

Skupščina je sinoči imela na dnevnem redu tudi sporno konvencijo za upravljanje javnih služb, ki bi jo morale okoliske občine podpisati z delniško družbo ACEGAS. Zupan je predlagal novo odločitev razprave o tem kočljivem vprašanju, o katerem se večinska koalicija ne more na noben način zediniti. Svetovalci Slovenske skupnosti in SSK, katerim sta se pridružila se Maurizio Rozza (zeleni) in Giorgio Ret (Lista 2000), so namreč predložili kar 40 popravkov in dopolnil k osnutku konvencije, ki

je se ni osvojila nobena okoliska uprava.

Zupan je bil pred sejo glede tega precej razburjen in razočaran. Tisti, ki iz tega ali onega razloga s izrazito političnimi motivacijami kritizirajo to konvencijo, niso se povedali, kaj predlagajo namesto tega dogovora, ki seveda ni brezhiben, je pa najbolj realističen in najbližji potrebam naše uprave, nam je dejal Vocci. Če ne bo dogovora z ACEGAS bomo po zakonu primorani na evropsko dražbo, pri kateri bodo prišla v postev podjetja, ki sploh ne poznajo naše krajevne problematike.

Stanka Mokole (SKP) pa je nasprotno prepričana, da tako zastavljena konvencija ne nudi nobenih konkretnih jamstev za Občino Devin-Nabrežina, o kateri bi tako soodločala Občina Trst, ki je daleč večinski delničar ACEGAS. Tajnik SSK Peter Močnik pa je, kot smo že poročali, prepričan, da bi Nabrežina s to konvencijo postala dependansa Trsta.

OTROCI / ZANIMIVA POBUDA

V Ludoteki narodov odprli razstavo igrač

Z izdelovanjem igrač izpričajo otroci lastno ustvarjalnost

Ludoteka narodov v Ul. Colautti je začela delovati 20. februarja letos, v treh mesecih pa je privabila v svoje prostore že lepo stevilo mladih: 130 otrok in 20 mladenicev, ki v največji sobi vadijo lahko glasbo. Ob slabem vremenu pripeljejo mame in tate v ludoteko svoje malčke, v jutranjih urah poteka dvakrat tedensko fotografski tečaj, priletne ženske pa se zbirajo v prostorih in izdelujejo maske za otroke. Obisk ni številčno enakomerno porazdeljen: v nekaterih dneh je otrok več, v nekaterih manj, le četrtni so že zadobili svojo stalno podobo multietničnega dne. Takrat se namreč zberejo v ludoteki kitajski, senegalski in brazilski otroci. »Ludoteka do-

bi takrat res medetnične razseznosti,« je včeraj popoldne povedala Tiziana Roncarati, voditeljica združenja Arciragazzi, ki skupno z desetimi do dvanajstimi operaterji prostovoljci upravlja delovanje ludoteke.

Združenje Arciragazzi je včeraj v ludoteki uradno odprlo razstavo igrač in iger, ki si jo je ogledala tudi trzaska občinska odbornica za solstvo in mladinska vprašanja Maria Teresa Bassa Poropat. Razstava je priložnost za spoznanje novih igrač in iger, obenem pa ponuja otrokom možnost, da dajo duska svoji ustvarjalnosti in tudi sami izdelajo igračo po svoji meri in želji, je poudarila.

Razstava igrač in iger

se razteguje iz dvorišča preko hodnika do raznih sob. Na dvorišču je prostor za igre z žogo, na asfaltu pa so operaterji narisali tudi cestice za prometno vzgojo, ki se je otroci »učijo« s pomočjo plastičnega avtomobilčka na električni pogon.

Na hodniku so razstavljene razne elektronske igrače, prav na koncu pa je nekaj dni sveti televizijski ekran, na katerem se premikajo podobe iger play station, ki tacas se najbolj zanimajo otroke. Medtem ko se doma otroci igrajo sami, potekajo igre v ludoteki v dvojicah in v skupinah, čas pa je omejen, ker morajo priti prav vsi na vrsto.

V sobah so razmeščeni mali bilijard, leseni vlačec, mehanske igre, kocke

za sestavljanje raznoraznih predmetov, lutke, maske, obleke za igre, orodje, mizarska miza s vsemi potrebinami za obdelavo lesa, med glasbilo pa so tudi taka (na primer ropotuljice), ki so jih otroci izdelali sami. Roncarati je izrecno poudarila, da se otroci najraje lotevajo izdelovanja igrač, najbolj jih torej zanima lastna ustvarjalnost.

Razstavo bo junija obogatila pobuda Mavrica v noči v režiji Lupu-sinfabula. Učenci in učenke osnovnih šol F.S. Finzgarja, Bazovskih junakov, F. Milčeskega in O. Zupancica bodo razstavili knjige, ki so jih ustvarili v delavnici pod vodstvom likovne umetnice Vesne Benedetic.

ŠOLSTVO / NA NATEČAJU ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE

Zlato priznanje za trebensko šolo

Eno zlato in dve srebrni priznanji je laskavi obračun sodelovanja zamejskih šol na natečaju na temo Obrt v našem kraju, ki ga je priredila Zveza prijateljev mladine Slovenije. Zlato priznanje je prejela trebenska osnovna šola Pinka Tomaziča, srebrni pa katinarski oddelki nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda ter klasični licej Primoza Trubarja iz Gorice.

Trebenska šola je pod mentorstvom Kristine Kovacic in Erike Kraljic pripravila raziskavo o mlekarnstvu, ki je bila razdeljena v štiri dele: prvi je razvedel intervjuje z nekdanjimi mlekaricami, drugi popis 150 mlekaric z obeh strani meje, v tretjem delu so

katalogizirali predmete, ki so jih uporabljale mlekarice, raziskavo pa so zaključile risbe učencev 2. razreda, ki so »ilustrirali« spomine mlekarice Olge Tavčar iz Sezane.

Dijaki katinarskega oddelka nižje srednje šole so v sodelovanju z domačim kulturnim društvom in pod mentorstvom prof. Marte Ivasic pripravili raziskavo o mizarstvu. Otroci so najprej popisali vse obrti v vaši nekoč in danes ter ugotovili, da se je med starimi obrtmi edino mizarstvo ohranilo do današnjih dni. Intervjuvali so lončarsko družino, ki premore tri mizarje (deda, očeta in sina); pri drugi družini so si spodili komplet orodja za so-

darja. Pri likovnem pouku so risali mizarstvo orodje, pri literarnih predmetih (slovenščini, italijansčini, nemščini) so pripravili slovar izrazov.

Dijaki 1. klasičnega liceja Primoza Trubarja iz Gorice so pripravili raziskavo o čevljarstvu, njihova mentorica pa je bila prof. Neva Zaghet.

Nagrajevanje regionalnega natečaja za Primorsko je bila konec preteklega tedna v Idriji. Udeleženci so si najprej ogledali tiskarno Slovenijo na Vojškem, zatem so morali »zagovarjati« svoje raziskovalne naloge. Trebensko nalogo so »zagovarjali« učenci Amerigo Ladi Ceccoto, Carlo Stojkovic in Andrej Skerlavaj. Komisija je

bila presenečena, saj je bila njihova sploh »najmlajša« naloga, ki so jo bili prejeli. Medtem ko so si mladi raziskovalci v popoldanskih urah ogledali Antonijev rov v idrijskem rudniku živega srebra, so se mentorji zbrali na posebni delavnici, na kateri so spregovorili o možnostih izboljšanja raziskovalnega dela.

Nagrajevanje je potekalo na idrijskem gradu. Medtem ko so katinarski in gorški dijaki prejeli srebrno priznanje, so osvojili trebenski otroci najvišjo nagrado. S tem so si tudi zagotovili udeležbo na zaključnem vseslovenskem tekmovanju, ki bo v četrtek, 27. maja v Ljubljani.

NOVICE

Današnji spored Ljudskega misijona

Ljudski misijon, ki ga prireja Slovensko pastoralno središče v Trstu, je v teh dneh v polnem teku. Kot znano, se je pričel v soboto, 15. t.m., zaključil pa se bo na binkostno nedeljo, 23. t.m. Današnji dan bo potekal pod geslom »Da bodo vsi eno«. Njegov podrobnejši spored pa je naslednji: Ob 7. uri bo pri Novem sv. Antonu sv. masa s hvalnicami. Od 8.30 do 9. ure bo pri Sv. Jakobu čestjenje sv. Resnjega telesa. Od 10. do 12. ure bo obisk bolnikov in ostarelih na domu. Ob 15. uri bo v hiši Solskih sester pri Sv. Ivanu, Ul. Doccie 34 spoved, nato ob 16. uri pa sv. masa in priložnost za bolniško maziljenje. Ob 15.30 bo pri Novem sv. Antonu v Ul. Paganini 6 kateheza za odrasle. Ob 16. uri bo v domu za ostarele ITIS v Ul. Pascoli 31 sv. masa z nagovorom in priložnost za bolniško maziljenje. Ob 16.30 bodo pri Sv. Jakobu smernice, ob 17. uri pa sv. masa in govor. Ob 19. uri bo v Marijinem domu v Ul. Riorista 3 srečanje s skupino Shalom pod naslovom »Ljubezen se hvali z zrtvijo«. Ob 20. uri bo v Rojanu sv. masa z govorom ter nato srečanje s krajevnim občestvom. Ob 20.30 bo v Marijinem domu v Ul. Risorta 3 srečanje z mladimi od 17. do 30. leta na temo »Beseda je kakor kruh«.

Srečanje za dijake na tržaški univerzi

Jutri ob 16. uri bo na fakulteti matematičnih ved trzasko univerze (4. nadstropje, desno krilo osrednje stavbe) posebno srečanje. Predstavili se bodo nekateri bivši študenti matematike, ki so sedaj zaposleni na različnih delovnih tleh. Orisali bodo svojo študijsko pot, svoje izkušnje in njihov vpliv pri izbiri in iskanju delovnega mesta. Na srečanje so toplo vabljeni dijaki višjih srednjih šol, ki bi hoteli nadaljevati z univerzitetnim študijem in se ne vedo, katero smer ubrati.

Sobotna predstava Zadružnega centra za socialno dejavnost

Zadružni center za socialno dejavnost ze celo solsko leto nudi solskim otrokom animirane sobotne popoldneve, kjer so na sporedu izleti, igre, ex tempore, risanje, ročna dela, ekskurzije, obiski zanimivih krajev. To soboto pa vabi na popoldan zabave v naravi. Ob 14.30 se bodo animatorji in otroci zbrali pri TPK Sirena, kot običajno, in se odpeljali v naravo, kjer so ob spoznavanju okolja, rastlin in orientacijskih veščin brez dvoma veselo in zabavno.

Na sporedu pa je še veliko presenečenje: v soboto 29. maja bo na obisku carodej. Seveda se je treba na predstavo pripraviti, tako da so vsi otroci vabljeni ob 15. uri na mini ciračara - popoldansko srečanje, kjer bo na sporedu ciračara priprava, nato ciračara predstava carodeja, nazadnje pa se urica vesele ciračara družine.

BICINCITTÀ

V nedeljo netekmovalna kolesarska prireditve

V nedeljo se bo na vsedržavni ravni odvijala pobuda Bicincittà (kolesa v mestu), ki bo zaobjemala 150 italijanskih mest, med katere spada tudi Trst. Gre za netekmovalno kolesarsko prireditve, ki jo je v našem mestu organizirala pokrajinska sekcija združenja UISP (sport za vse). Predstavili so jo včeraj v njenih prostorih pri sportnem centru »G. Draghicchio« predsednik oz. direktor pokrajinskega UISP Giuliano Gelci ter Pierpaolo Briganti, predsednik skupine »Ulisse« Giuseppe Pretto in ravnatelj rekreativnega »Pitteri« Eugenio Bevitore, prisotna sta bila tudi predsednica združenja za prevencijo in boj proti mamilom Maria Grazia Rodani in Sergio Serra, predstavnik skupnosti za rehabilitacijo zasvojenih z mamili Finisterre, kateri je tudi namenjen izkupicek prireditve.

Kot so med drugim povedali, je treba izboljšati varnost in kakovost življenja državljanov, delovanje UISP pa je letos usmerjeno na kolesarske steze. Program predvideva javno zasedanje o urbanističnih težavah, okolju in turizmu, ki bo v petek na sedežu zavarovalnice Lloyd Adriatico ob 17. uri. V soboto bo kolesarski netekmovalni »tour« za otroke in starše, ki se bo začel ob 15. uri pri Sv. Justu in bo sel preko rekreativnih Toti (Sv. Just), De Amicis (Sv. Vid) in Pitteri (Sv. Jakob). V nedeljo bo kolesarski sprevod krenil s Trga Unità ob 9.30 in se podal na 20 km. dolgo progo, ki bo popeljala udeležence do Miramara in nazaj. Predvideno je okrepitev pri TKP Sirena, nakar se bodo kolesarji vrnili na Trg Unità.

Za informacije se lahko zainteresirani obrnejo na pokrajinski UISP, Trg Duca degli Abruzzi, 3: tel. 040639382, fax 040362776, e-mail usips@tin.it. (ag)

TREBČE IN GROPADA

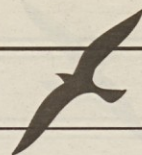
Poučni izlet otrok dveh vrtcev

Ogled knjižnice na Opčinah in slovenske knjigarne v Trstu

»Otroci otroških vrtcev iz Gropade in Trebče smo se dne 29. aprila udeležili poučnega izleta na Opčine in v Trst. Na Opčinah smo si ogledali knjižnico »P. Tomaziča« s prijaznim sprejemom ge. Stanke Hrovatin. S tramvajem smo se nato odpeljali v Trst. Bili smo zelo navdušeni nad vožnjo s tramvajem, saj nas je med potjo pritegnil čudovit razgled na mesto in tržaški zaliv. Napotili smo se pes po mestnih ulicah vse do Trzasko

knjigarne, kjer nas je sprejel upravnik Igor Starc. Ogledali smo si razstavo slik ter slikanice in otroške knjige oz. revije, ki so bile izpostavljene na policah. Blizala se je ura kosila, zato smo se kar pogumno napotili do Ljudskega parka, kjer smo pojedli kosilo iz nahrbtnika. Se malo smo se veselo razigrali ter se odpravili do tramvajev domov. Vrnili smo se utrujeni a polni prijetnih doživetij, ki nam bodo še dolgo ostala v spominu«.

VARSTVO NA CESTI

Prometna vzgoja za vrtec in šolo

Včeraj zaključna prireditev pri Sv. Ivanu

»V luci didaktičnega povezovanja med vrtcem in osnovno šolo smo v lanskem solskem letu izdelali in izpeljali projekt »Varstvo na cesti«. Najprej smo se o tem pogovarjali s pomočjo didaktičnih panojev. Spoznali smo kopenski, vodni in zračni promet. Cestne znake smo spoznali tudi neposredno z didaktično ekskurzijo po mestnih ulicah. V vrtec nas je prišel obiskat mestni redar Marko Coloni. Podrobno nam je obrazložil, kako se moramo obnašati na cesti in pokazal nam je vse pripomočke, ki jih uporablja redar pri urejanju prometa. Za zaključke smo se s kolesi in avtomobilski podali na progo, ki so nam jo pripravili mestni redarji na dvorišču osnovne šole Otona Zupancica. Pri vožnji smo mo-

rali upoštevati vse cestne znake, ki so bili postavljeni na poti. Bili smo teko spretnejši, da smo na koncu prejeli celo voznisko dovoljenje.

Na naši zaključni prireditvi v občinskem vrtcu pri Sv. Ivanu pa smo staršem pokazali video posnetek o naših vozniskih izkusnjah. Staršem smo tudi zapeli pe-

smico o zebrah, vlakcu in semaforju. To, kar smo se lani naučili seveda ne smemo pozabiti; zato smo se letos spet podali na dvorišče osnovne šole, kjer nam je redar Marko spet pripravil »zahtevno« cestno progo.

Občinski vrtec Sv. Ivan
»Oblak Niko« in 1. razred OS O. Zupancica - Sv. Ivan

DSI / OB LJUDSKEM PASIJONU

»Človek je bogatejši, če se razdaja«

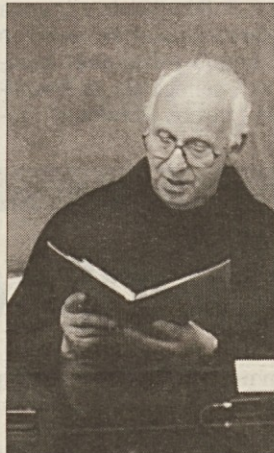
O molitvi govoril p. Klanjšek

Tudi Društvo slovenskih izobražencev se je vključilo v ljudski misijon, ki poteka ta teden po tržaskih mestnih in predmestnih župnijah, kjer prebivajo Slovenci. Misijon je priredilo Slovensko pastoralno središče v Trstu, vodijo pa ga stirje patri minoriti, katerim pomagajo se tri redovnice.

Tako je bilo redno tedensko srečanje v DSI posvečeno misijonu. V ponedeljek, 17. maja, je tako v Peterlinovi dvorani predaval misijonar p. Maks Klanjšek (na sliki), ki je govoril na temo S

življenje brez molitve. Tu gre predvsem za tisto vsakdanjo, preprosto molitev, ki pa dandanes, zlasti v mestnem vrvežu, ni lahka. Težko se je namreč zbrati in se spomniti na molitev, vendar, je dejal p. Klanjšek, je potrebno, da človek vsak dan moli. Kdor namreč moli vsak dan, se ne bo povsod odpravil. Z nesebičnostjo in ljubeznijo pa človek lahko spremeni vsak dan v molitev. Takrat namreč spozna, da obrambni nasipi niso potrebni, da je bogatejši, če se razdaja. Treba je samo odpreti srce.

Med krajšo razpravo se je p. Klanjšek zaustavil tudi pri pomenu skupne molitve, ki ima lahko neizmerno moč, da človeka spremeni. Tu je predavatelj omenil tudi nedavno srečanje med papežem in romunskim patriarhom. Vsekakor je ob vsem tem treba tudi delati, saj se vedno velja naceo moli in delaj. Vendar je dandanes pri nas problem obraten: preveč se dela in premalo se moli. (iz)

SPOROČILO

Občina Devin Nabrezina sporoča, da bo od ponedeljka, 24. maja, davčni urad deloval s sledecimi urniki: ob ponedeljkih in sredo od 8.30 do 13.30 in od 14.30 do 17.30; ob torkih, četrtkih in petkih od 8.30 do 13. ure; ob sobotah od 9. do 12. ure. Davkoplacevalcem se opravičujemo za morebitne nevednosti ob privajenjih oprl predvsem na teologa Karla Rahnerja, je uvodoma dejal, da si težko predstavlja

UNIVERZA

Neustavljivi ritem svojstvene skupine Stomp

Skupina od sinoči nastopa v Rossettiju - Včeraj predstavitev

Kdorkoli lahko kjerkoli s cimerkoli ustvari ritem: to je moto svojstvene glasbeno-plesno-gledališke britanske skupine Stomp, ki od sinoči nastopa v gledališču Rossetti, včeraj opoldne pa se je predstavila tržaskim univerzitetnim študentom (f. KROMA). Kot so povedali člani skupine, njihovo početje nima nikakršnega protestnega značaja, uporabljajo pač neobičajna »glasbila«, kot so npr. kante za smeti, zato da dokazujejo, da uvodoma navedeno trditev. Gostovanje vse popularnejše skupine je v okviru svoje izvenabonmajske ponudbe priredilo Stalno gledališče FJK, za tokratno predstavitev novinarjem in občinstvu pa so izbrali doslej še ne izkoriščeno prizorišče, tržasko univerzo.

Kot je na včerajšnji tiskovni konferenci na univerzi (v vlogi gostitelja je nastopil rektor Delcaro) naglasil tržaski občinski odbornik za kulturo in sčasno predsednik teatra Roberto Damiani, se na odborništvu in tudi v občinskih kulturnih ustanovah (navedel je muzej Revoltella) trudijo, da bi »prevedrili« kulturno dogajanje in vanj vnesli tudi več pobud, ki so odraz sodobnega kulturnega snovanja. Na likovnem področju je kot primer navedel vrsto razstav, ki so jih prirejali v poletnih mesecih, zadnja, namenjena Basquiati, se je ravno začela, med gledališkimi pa je »otrok« pop arta nedvomno prav predstava skupine Stomp. Na njihovem plakatu namreč piše, da predstavlja pop art za usesa, ritem za oči in gledališče za noge. Kot so dokazali člani skupine Stomp že na kratki ponazoritvi na opoldansko segretem trgu pred glavnim poslopjem univerze (sicer pa je skupina pred leti že nastopila v Vidmu), njihovega nastopa ne morete prezreti ali preslišati, poulično dogajanje ali igranje so znali prenesti na oder in ze vrsto let jim navdušeno ploska publika najrazličnejših držav. bip

V NEDELJO V ROJANSKI CERKVI

Koncert nabožnih skladb

Nastopil je Cerkvni ženski pevski zbor Andreja Vavkna iz Cerkelj

V nedeljo, 16. maja, je bil v župnijski cerkvi v Rojanu doživet koncert nabožnih skladb slovenskih in tujih avtorjev, ki ga je oblikoval Cerkvni ženski pevski zbor Andreja Vavkna iz Cerkelj na Gorenjskem. Zbor je na Trzasko prišel na povabilo Koncertne pobude/Rojan, ki je v preteklosti priredila že več kakovostnih glasbenih srečanj bodisi v rojanski cerkvi kot tudi v rojanskem Marijinem domu in na katerih so nastopili zlasti mladi glasbeniki.

Zbor, ki ga vodi Damijan Mocnik, se, poleg spremljanja verskih obredov, posveča tudi koncertni in tekmovalni dejavnosti. Tako je tudi večkrat uspešno nastopil na tekmovalni naši pesem v Mariboru (letos je prejel srebrno plaketo). V nedeljo je prvič nastopil že v dopoldanskih urah, ko je v rojanski cerkvi pel pri slovenski masi, ki jo je kot vedno prenasal tudi Radio Trst A. Popoldne pa je, potem, ko je prisotne v imenu prirediteljev pozdravila Valentina Bembi, stekel koncert, katerega spored je vseboval stiri najst sk-

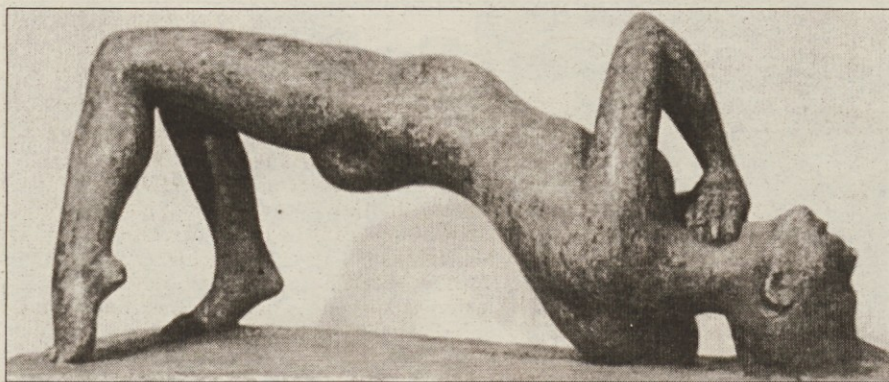
ladb. Prvi sklop je obsegal stiri skladbe iz adventnega, božičnega, postnega in velikonočnega časa: ljudska v priredbi Janeza Mocnika Vso zemljo tema krije, Dalmatinovo v priredbi Janeza Mocnika Stara božična pejsen, Amila Anjouja Crux ave benedicta in Leopolda Cveka Pojmo skupaj aleluja. Nato je zbor zapel dve skladbi, ki ju je uglasbil dirigent Damijan Mocnik, in sicer Acclamatio in Prosnja, nato pa se dve skladbi Emila Adamica, in sicer O kam Gospod in Gospod usmili se. Sledili sta jim se Slava Maksa Strmcnika in Večerna molitev Jurija Dalmatina v priredbi Janeza Mocnika. Zadnje stiri skladbe pa so bile vzete iz bogate zakladnice Marijinih pesmi. Slisali smo tako Ave Regina caelorum Guillameja Dufaya, Ave Maria Stanka Premrla, Stotisoc pozdravov Brede Scek in Pojte zvonovi Franceta Kimovca. Zbor je na koncu zapel se dodatek in tako zaključil vsekakor kakovostno in doživeto koncertno popoldne.

(iz)

RAZSTAVA / TURISTIČNA USTANOVA

Poklon kiparju Duiliu Svare

Umetnik, ki je umrl pred nekaj meseci, je bil slovenskega rodu

Na sedežu Ustanove za turistično promocijo v Ul. S. Nicolò je se do torka, 25. maja odprta razstava del Duilia Svare, tržskega umetnika, ki ga naša javnost že pozna iz številnih razstav, ki jih je imel v našem mestu, v Ljubljani, na bivšem sedežu TPPZ v Bazovici, na Pomorski postaji in na raznih sedežih sindikatov v samem mestu.

Umetnik, doma iz Trsta, ki je umrl komaj pred nekaj meseci, prikazuje na razstavi dela, ki označujejo njegovo ustvarjalnost. Zacelel je v poukom v takratni soli za obdelavo kamna pod vodstvom kiparja Alfonsa Cancianija in v soli »La scuola del Nudo« Muzeja Revoltella, ki ga je takrat vodil Edgardo Sambo. Če bi ne bilo vojne, bi Duilio s svojim

delom nadaljeval. Ker pa je bil slovenskega porekla, so ga poslali v Posebne bataljone v Lucanio. Po povratku v rodno mesto je v povojnem času izdelal spominsko ploščo za padle v osvobodilnem boju v palaci Lloyd Triestino; v bronu je oblikoval skulpturo za hotel Approdo v Devinu in skulpturo iz cimenta za vrtec na Greti. O njegovih delih so pisali Silvio Benico, Maria Lupieri, Giusto Chersovani, Luciano Budigna, Nino Perizzi in drugi.

Prav Nino Perizzi je lepo označil delo Duilia Svare, ki jih je označil kot nekakšno sintezo njegovih stvaritev z ugotovitvijo, da predstavljajo dela pred »katerimi odpade vsaka diskusija in drugačno mišljenje«.

Neva Lukes

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA, 19. maja 1999
VITOSLAVA

Sonce vzide ob 5.30 in zatone ob 20.33 - Dolzina dneva 15.03 - Luna vzide ob 9.23 in zatone ob 0.44

Jutri, CETRTEK, 20. maja 1999
BERNARDIN

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 19,5 stopinj, zračni tlak 1016,1 mb ustaljen, veter 16 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, vlaga 66-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,5 stopinje.

LEKARNE

Od ponedeljka, 17. do sobote, 22. maja 1999
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Korzo Italia 14 (tel. 040 631661), Largo S. Vardabasso 1 - ex Ul. Zorutti 19 (tel. 040 766643), Zavljje - Ul. Flavia 89 (tel. 040 232253).

Zgonik (tel. 040 229373) - s predhodnim

telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Largo S. Vardabasso 1 - ex Ul. Zorutti 19, Ul. Giulia 1, Zavljje - Ul. Flavia 89.

Zgonik (tel. 040 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1 (tel. 040 635368).

118: hitra pomoč in dezurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Urad za informacije Zdravstvenega podjetja: 040 3995053 in 040 3995111 od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure ter ob ponedeljkih in četrtkih tudi od 14. di 17. ure.

Urad za informacije bolnišnic: 040 3992724 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALISCE

RENÉ CLAIR

SLADKE ŠIBKOSTI ŽENA

v režiji DUSANA MLAKARJA

danes, 19. maja, ob 20.30

RED B - ZADNJA PREDSTAVA

v gledaliscu CRISTALLO

Na predstavi bo SSG delilo obiskovalcem kupone, s katerimi bodo lahko brezplačno prešli sladico na PRAZNIKU CESENJ v MACKOLJAH v dneh od 28. do 31. maja.

Vsi tisti obiskovalci, ki niso izkoristili kupona na MAJENCI v DOLINI, lahko to storijo na PRAZNIKU CESENJ v MACKOLJAH.

K pobudi ob zaključku gledališke sezone je prispevala
Zadružna kraska banka

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA
ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV
TRŽAŠKA KNJIGARNA

vabijo na predstavitev knjige

DROBCI NA
PARKETU

Sodelovala bosta avtor ACE MERMOLJA in pesnik ter prevajalec MIHA OBIT

Literarni večer bo danes, 19. maja 1999, ob 18.30
v prostorih Tržaške knjigarne (ul. S. Francesco 20)

KINO

ARISTON - 17.45, 20.00, 22.15 »Shakespeare in Love«, r. John Madden, i. Gwyneth Paltrow, Joseph Fiennes.

EXCELSIOR - 17.30, 21.00 »Il barbiere di Sibiria«, i. Nikita Mikhalkov, i. Julia Ormond, Richard Harris.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.50, 19.55, 22.00 »La fortuna di Cookie«, r. Robert Altman, i. Glenn Close, Liv Tyler.

AMBASCIATORI - 17.30, 19.45, 22.10 »Matrux«, i. Keanu Reeves.

GIOTTO MULTISALA 1 (Ulica Giotto 8) - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Segretti«, i. Michelle Pfeiffer, Jessica Lange.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.45, 20.00, 22.15 »I miserabili«, r. Bille August, i. Liam Neeson, Geoffrey Rush, Uma Thurman.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Piovuta dal cielo«, i. Sandra Bullock, Ben Affleck.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Phoenix - delitto di polizia«, i. Ray Liotta, Anjelica Huston.

NAZIONALE 3 - 17.45, 20.00, 22.15 »Le parole che non ti ho detto«, i. Kevin Costner, Paul Newman.

NAZIONALE 4 - 17.45, 20.00, 22.15 »A prima vista«, i. Val Kilmer, Mira Sorvino.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Signore scandalose di provincia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Scherzi del cuore«, r. William Carroll, i. Sean Connery.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Un tè con Mussolini«, r. F. Zeffirelli, i. Cher, Massimo Ghini, Judi Dench.

PRIREDITVE

KD IVAN GRBEC - Skedenska ul. 124 - NARODNA NOSA V SKEDNJU. Vljudno vas vabimo na otvoritev razstave, ki bo v petek, 21. maja 1999, ob 20.30 v društveni dvorani. Sodeluje ZPZ Ivan Grbec - zborovodja Ksenija Kos. Razstava bo odprta od sobote, 22. do torka 25. maja od 10. do 12. in od 16. do 20. ure.

KD FRAN VENTURINI

PRIMOTOR KLUB vabi vse člane in prijatelje v nedeljo, 30. maja na motociklistični izlet v Benecijo. Za vpisnino in informacije tel. 0335-5268055 (Mitja).

PARTIZANSKI KLUB BOLJUNEC prireja v nedeljo, 6. junija 1999 izlet v Furlanijo (Oglej, Villa Vicentina). Zabavali nas bodo Veseli godci. Podrobnejše informacije dobite v klubu ali na tel. st. 040-228050. Vabljeni tudi neclani.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 6. junija enodnevni izlet v Gardaland. Za informacije pokličite na tel. st. 040-225804, 040-226271 ali 040-327284 v večernih urah. Vpisovanje vsak torek na sedežu društva od 20. do 21. ure do 25. maja.

ZUPNIJA REPENTABOR prireja od 17. do 25. junija 9-dnevni romarski izlet v Bretanijo in Normandijo s kratkim ogledom Pariza. Obiskali bomo tudi Lisieux, kjer je živel in je pokopana Sveta Terezija Deteta Jezusa. Za prijavo in ostale informacije lahko kličete na tel. st. 040-327118 od 8. do 9. ure ali na st. 0335-8186940.

ŠOLSKE VESTI

TAJNISTVO SINDIKATA SLOVENSKE SOLE obvešča učno osebje, da je Ministrstvo za solstvo in sport Republike Slovenije razpisalo za s.l. 1999/2000 na podlagi 8. člena Osimske pogodbe in Zapisnika za področje izobraževanja za manjšine osem stipendij za izpopolnjevanje v slovenskem jeziku in stroki na Univerzi v Ljubljani.

Prosnje za razčlenjenim programom dela sprejema Deželni solski urad, trg Sv. Antona 6, do vključno 25. maja 1999.

OBVESTILA

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE - PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA V BOLJUNCU PRI OBCINSKEM GLEDALISCU - Program: Danes, 19. maja, ob 19. uri debata: ESA - priloznost za ovrednotenje sindikata, ob 21. uri glasba: Paolo Paolin e i Rocciosi. Jutri, v četrtek, 20. maja, ob 19. uri debata: »Politika in upravljanje teritorija v Dolini«, ob 21. uri ples s skupino Expander. Petek, 21. maja, ob 19. uri »Za socialno Evropo« - srečanje za pripravo manifestacije z dne 29. maja v Kölnu, ob 20. uri koncert TPPZ Pinko Tomazič, ob 21. uri ples z ansambлом Oasi. Sobota, 22. maja, ob 19.30 »Zalivski sindrom«, Alberta D'Onofria, ob 21. uri ples z ansambлом Adria kvintet. Nedelja, 23. maja, ob 18. uri koncert godbe na pihala, ob 19. uri govor člana vsedržavnega vodstva SKP, ob 21. uri ples z ansambлом Oasi. Ponedeljek, 24. maja, ob 21. uri glasba: Long Zlunk Big Band.

UPRAVA OBCINE ZGONIK namerava dodeliti kosno trave na občinski k.p. st. 1458/133 KO Gabrovec. Zainteresirani lahko predložijo prošnjo na občino do 24. maja 1999.

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV TRST prireja danes, 19. maja, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciska 20, predavanje z diapozitivi z naslovom Mehika in Guatemala, po deželah kamnitih stopnic. Predavala bo Katja Kjuder. Vljudno vabljeni!

KROZEK '91 in KROZEK ISTRIA, v sodelovanju in pod pokrovi-

teljstvom občine Devin-Nabrezina vabita na srečanje z bosanskim pesnikom in pisateljem Bozidarjem Stanisicem ob predstavitvi njegove zadnje knjige »Metamorfosi di finestre«, jutri, v četrtek, 20. maja, ob 20.15 v občinski knjižnici v Nabrezini.

REKREACIJSKI ODESEK SZ BOR prireja brezplačno demonstrativno uro aerobike s Katjo, in sicer jutri, v četrtek, 20. t.m. ob 18.30 na stadionu Prvi maj v Trstu. Toplo vabljeni! Za informacije tel. 040-51377.

KD ROVTE KOLONKOVEC prireja 18. srečanje »Spoznas svoje vino«. Vzorce belega in črnega vina bodo sprejemali v društvenih prostorih jutri, v četrtek, 20. maja, med 19. in 22. uro. V petek, 21. maja, ob 19.30 bo komisija pokusevalcev iz Podlonjerja ocenjevala vina. V nedeljo, 23. maja bo nagrajevanje.

60-LETNIKI z Opcin, od Banov in okolice ter bivši sosoilci vabijo na skupni sestanek, ki bo v petek, 21. maja, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opcin.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUSTVO vabi na redni občni zbor, v petek, 21. maja, ob 18. uri na sedežu društva, Ul. Mazzini 46, 1. nadstropje.

ZDRUZENJE ZA ZASCITO OPCIN vabi člane in prijatelje na redni občni zbor, ki bo v petek, 21. maja ob 20.30 v prostorih Zadružne kraske banke. Ob tej priložnosti bo na razpolago knjiga Moja vas kakršno si jo želim.

KNJIZNICA PINKO TOMAZIC IN TOVARISI - V petek, 21. maja 1999, ob 20. uri, srečanje na temo: SLOVENSKI POGLAD NA AKTUALNA DOGAJANJA NA BALKANU. Gost večera STEFAN CIGOJ iz Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije.

KULTURNI VECERI ob priliki razstave KO BO CVETEL LAN na dvorisc sedeza Konzorcija vin Kras v Repnu: v soboto, 22. maja, ob 20.30 predvajanje filmskega posnetka LA CLASSE DI STUPARICH. O Stuparichevem liku bo govoril prof. Roberto Dedenaro. V soboto, 29. maja, ob 20.30 predvajanje posnetkov prvih Kraskih ohceti (1968, 1969, 1971). Vljudno vabljeni!

SLOVENSKO ZAMEJSKO NUMIZMATICO DRUSTVO J.V. Valvasorja vabi vse ljubitelje numizmatike in starih razglednic na tradicionalno mednarodno numizmatično srečanje, ki bo v zimskem vrtu Hotel Ilirija, Trg Prekomorskih brigad 4, v Ljubljani, v soboto, 22. maja med 9. in 14. uro. Na srečanju lahko zbiratelji kupijo najrazličnejše kovance (od keltskih in rimskih do sodobnih slovenskih izdaj), bankovcev, medalj, starih razglednic, idr. Vabljeni!

DIJAKI IN PROFESORJI klasične vzporednice liceja F. Preserena vabijo na ZGODOVINSKO RAZSTAVO OB 50-LETNICI SLOVENSKE KLASICNE GIMNAZIJE V TRSTU. Otvoritev bo v soboto, 22. maja 1999, ob 11. uri. Razstava bo odprta do 5. junija. Ogled bo možen vsak dan, od 10.30 do 12.30, v torek in petek tudi od 17.30 do 19.30.

SD MLADINA - Smučarski odsek - vabi tekmovalce, člane in prijatelje na zaključni večer smučarske sezone, ki bo v soboto, 22. maja, ob 19. uri, v domu A. Sirk, kjer bo po krajši uradnosti, potekalo nagrajevanje društvene tek-

me in najzaslužnejših smučarjev letošnje sezone. Sledila bo družabnost.

Pozor, pozor! ZADRUŽNI CENTER ZA SOCIALNO DEJAVNOST vabi v soboto, 22. maja, vse otroke na lov na zaklad ZABAVA V NARAVI. Zbirališče ob 14.30 na sedežu TPK Sirena v Barkovljah.

ZADRUŽNI CENTER ZA SOCIALNO DEJAVNOST prireja poletni center ob morju za vse osnovnosolske otroke. Poletni center bo od 23. avgusta do 3. septembra, na sedežu TPK Sirena v Barkovljah. Čakajo vas jadrni in ribski tečaj, izleti, ekskurzije in zagotovljena zabava. Za informacije in prijave: Zadružni center za socialno dejavnost, Ul. Cicerone 8, tel.: 040-360324, vsak dan razen sobote, od 10. do 12. ure.

SK BRDINA obvesča člane in simpatizerje, da bo potekala ekološka akcija v nedeljo, 23. t.m., v Mercedolu. Vljudno vabljeni!

DRUSTVO SLOVENSKE SKIH IZOBRAZENECV in MLADIKA vabita v ponedeljek, 24. maja, na predstavitev knjige Draga Stoke »Po prehojeni poti«. Knjigo bo predstavil Saša Martelanc. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, s priletom ob 20.30.

UPODOBLJENO TELO - rezidenčni seminar akta (risanega in slikanega) z modelo od 24. do 28. junija '99. V idealnem okolju nizkogorskega sveta se bomo poglobili v studiji telesnih razmerij in njegove harmonije, dveh bistvenih elementov za nadaljnji kreativni razvoj akta v barvni tehniki. Seminar bo, pod vodstvom prof. R. Busdon, potekal na dveh težavnostnih stopnjah: začetniški in izpopolnjevalni. Vpis najkasneje do 15. junija. Za informacije: 040-369024 (pustite sporočilo).

KD VESNA prireja FOTOGRAFSKI TECAJ na katerem bo Andrej Furlan nudil vrsto praktičnih nasvetov za vsak fotografski aparat. Prvo informativno srečanje bo 24. maja 1999, ob 20.30, v prostorih doma A. Sirk. Pridruži se nam in prinesi s seboj nekaj fotografij.

ITALIJANSKA OSNOVNA SOLA V ZAVILJAH obvesča, da bo razstava o 25. letih delovanja odkar je bil uveden celodnevni pouk, odprta do 10. junija z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka od 16. do 17. ure, ob nedeljah pa od 10. do 12. ure.

SKLAD MITJA CUK vpisuje otroke v POLETNA SREDISCA: 1. poletno središče v otroškem vrtcu na Proseku, od 2. do 14. avgusta od 8. do 17. ure; 2. poletno središče v otroškem vrtcu na Opcinah od 16. do 27. avgusta od 8. do 17. ure; 3. poletno varstvo od 28. junija do 4. septembra od 8. do 13. ure. Poskrbljen prevoz s trga Oberdan. Informacije: Opcine, Narodna ulica 77, v dopoldanskih urah (tel. 040-212289).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUSTEV Trst-Gorica-Videm sklicuje II. kongres in 33. redni občni zbor v soboto, 29. maja 1999 v dvorani Prosvetnega doma na Opcinah (Ul. Ricreatorio 1) ob 13.30 v prvem in ob 14. uri v drugem sklicanju.

SKD LIPA organizira fotografski natečaj na temo Majski sprehod po Bazovici. Fotografije bomo sprejemali 1., 2. in 3. junija, od 19. do 21. ure, na sedežu društva v Bazovskem domu. Vsak udeleženec lahko odda naj-

več stiri posnetke za vsako kategorijo (barvna in crnobela tehnika). Za informacije tel. st. 040-226505 in 040-226659.

KD FRAN VENTURINI vabi člane in prijatelje, da bi pomagali pri pripravi prostora za sagro. Dela potekajo vsak dan.

MALI OGLASI
tel. 040 7786333

NA KOKOSI smo našli kljuce. Lastnik jih lahko dvigne v uradnih urah pri telefonski centrali na Obcini Dolina.

PRODAM trtne sadike sorte refosk in cabernet-sauvignon. Tel.: 0335-5275619 ali 040-226445.

ISCEM obcasno baby sitter z lastnim avtom v Nabrezini. Tel. 0335-409002.

PRODAM pomivalni stroj candy electronic v odlicnem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 040-417735 v vecernih urah.

18-LETNI FANT z dobro voljo do dela, isce katerokoli zaposlitev, tudi part-time. Tel. 040-327016.

PRODAM nezazidljivi njivi (1834 in 1550 kv.m.) v borstanskem bregu. Tel. st. 040-228016, od 18. do 19. ure.

ZARADI SELITVE prodam pralni stroj Elettrozeta rabljen 6 mesecev, za 250.000 lir.

NOV LEZALNIK za plazo iz aluminija, prodam za 40.000 lir.

VIDEOKASETE RECORDER - SLV-E130 AE UHS Sony stare 5 mesecev, prodam za 350.000 lir.

ISCIMO VESTNO natakario/natakaria (tudi brez delovne prakse) za sezonsko delo v vecernih urah v restavraciji pri morju. Tel.: 040-224194.

ISCIMO POMOCNICO za sezonsko delo v kuhinji (v vecernih urah). Tel. 040-224194.

ISCIM kakrsnokoli delo: pospravljanje, ciscenje, likanje. Poklicati v vecernih urah na tel. st. 0038667-755356.

PRODAM nov scooter aprilia 50 po zelo ugodni ceni. Tel 040-225297.

DALMATINCE, mladice, cistokrvne z rodovnikom, prodam. Tel. 0038667-66303.

ZARADI SELITVE prodam rabljeno pohistvo: veliko omaro s petimi vrati ter kompletno kuhinjo. Informacije na tel. 040-421412.

ODDAM dvosobno mansardno stanovanje v centru Gorice, na Korzu. Tel. 0335/5634459.

LOGOPED je na razpolago ob sredah in cetrkih na Skladu Mitja Cuk - Opcine. Tel. 040-212289.

PSIHOLOG v okviru svetovalnice za vzgojne in razvojne probleme sprejema na Skladu Mitja Cuk - Opcine ob petkih. Tel. 040-212289.

MEHANICNA DELAVNICA isce uradnika za organizacijo dela in urejevanje skladišca. Tel. 040-214522.

PRODAM ford sierra 2.0 ghia temnosive barve, ABS, full optional, klima, z opravljeno revizijo in placano takso za leto '99. Cena 2.500.000 lir. Tel.: 040-7600211 (tel. tajnica) ali 0348-2656426.

FRIZERSKI SALON MAJDA na Opcinah isce izkuseno frizerko. Tel. 040-211359.

PRODAM fiat panda 45 S, letnik '85, prevozenih 146.000 km, za 500.000 lir. Tel. 040-200889.

PRODAM cistokrvne pse boxerje bodisi z bodisi brez rodovnika. Tel. 040-212457, v vecernih urah.

GOSPA srednjih let isce delo kot hisna po-

močnica v jutranjih urah v Gorici in okolici. Tel. 0038665-54192.

VOLVO 460 GLT 2.0, modre barve, letnik '94, opravljena revizija, prevozenih 71.000 km, v odlicnem stanju, prodam za 11.500.000 lir. Tel. 040/365260.

NUJNO iscem izkuse-no frizerko. Tel. st. 040-228351 v delovnih urah.

OSMICO so odprli »pri Batkovih«, Repen st. 32.

V MAVHINJAH imata osmico Franc in Tomaz Fabec. Vabljeni vsi ljubitelji dobre kapljice.

V SALEZU st. 61 je odprl osmico Jozko Skrk.

STEVO ZAHAR ima osmico v Borstu st. 58. Toci belo in crno vino. Vabljeni!

V MEDJE VASI ima osmico Walter.

OSTROUSKA, Zagradec 1, ima odprt agriturizem ob petkih, sobotah in nedeljah. Toci belo in crno vino in nudi domac prigrizek.

V ZGONIKU ima osmico Stanko Milic.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob Fedorja Zigona darujejo Francka, Tonko, Stanko, Marica in Vojko z družinami 100.000 lir za Skupnost Družina Opcine.

V pocastitev spomina moza in oceta Rajka Pipana darujejo zena Marjetica ter sinova Borut in Tomaz 400.000 lir za cerkveni pevski zbor iz Zgonika.

V pocastitev spomina dragega Rajka Pipana daruje oca Maks 200.000 lir za cerkveni pevski zbor iz Zgonika.

V spomin na Valerijo Sosic darujeta Zora in Sonja 25.000 za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na zeno Rafaelo daruje Ivan Gec 250.000 lir za MoPZ Tabor.

Namesto cvetja na grob Sofije Vivoda Blasevich darujeta Loredana in Edvin Sancin 50.000 lir za TPPZ P. Tomazič in 50.000 lir za SD Bor.

V spomin na Marijino mamo Sofijo Vivoda Blazevic darujeta Peter in Mimica Milic 20.000 lir za SPDT.

Namesto cvetja na grob Nazaria Slaticha daruje družina Delise 30.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob zaključku tečaja kreativne telovadbe v Miljah darujejo telovadke 120.000 lir za kosovske otroke.

V spomin na Fedorja Zigona daruje Maruska Ferluga 20.000 lir za Društvo Slovencev miljske občine.

V spomin na Arduina Gerdola daruje Radi z družino 50.000 lir za KK Adria.

Nenadoma nas je zapustil

Mirko
Frandolic

Zalostno vest sporočajo zena Emilia, sin Eugenio z Eliso in Franco, brat, sestra in vsi sorodniki

Pogreb bo v petek, 21. maja, ob 9.30, v cerkvi v Barkovljah.

Trst, 19. maja 1999
(Pogrebno podjetje Zimolo)

OPENSKA GLASBENA SREČANJA

Dober zaključek z gojenci »Tartinija«

Nastopili so flavtistke, kitarist in saksofonistka

Nekateri izmed najboljših gojencev tržaškega konservatorija »G. Tartini« so v nedeljo nastopili na zaključnem koncertu pomladanske sezone Open-skih glasbenih srečanj. Bogat spored glasbenega popoldneva je bil razdeljen na tri dele, v katerih smo prisluhnili kvartetom flavt, kitaristu in duu saksofon-klavir.

Kot prvi je bil na vrsti kvartet, v katerem pod mentorstvom priznane prof. Luise Sello nastopajo štiri mlade flavtistke: Nina Schnabl, Francesca Gustini, Tinkara Kovač in Elisa Andriani (f. KROMA). Ta komorna zasedba je sad eksperimentalnih programov tržaškega konservatorija, ki predvidevajo tudi skupno delo v okviru redne solske dejavnosti. Skupina je nastop pričela z elegantnimi toni klasičnega obdobja, ki so obarvali prijetno, a precej konvencionalno skladbo »Sinfonico op.12« češkega skladatelja Antonina Reiche. Sledila je zabavna »Poletni dan v hribih«, Francoza Eugenea Bozze. Kvartet je pokazal resen in angažiran pristop do izvedb, a zvok ni bil primerno uravnotežen, saj je vodilna vloga prve flavtistke nasilno izstopala nad neznošjo ostalih izvajalk.

Najprijetnejše odkritje tega koncerta je bil vsekakor kitarist Petar Koroljevič, ki je z lepo izbranim programom in kakovostno izvedbo pritegnil pozornost vseh prisotnih. Predstavil je tri skladbe, in sicer intimistično »Invocation et danse« Joaquina Rodriga, vitruozistično »Capriccio diabolico« s podnaslovom

»Poklon Paganiniju« Maria Castelnuove Tedesca ter otožno Managoresevo »Una Limosna por el amor de Dios«. Spored je bil prikladen za značaj in način igranja kitarista, ki je tudi pokazal, da je globoko osvojil vsako skladbo, tako iz tehničnega kot tudi iz interpretacijskega vidika. Vse izvedbe so bile premisljene in občuteno podane.

Zadnja na vrsti je bila saksofonistka Lorena Allegretto, ki jo ob spremljavi pianista Giampaola Prate prepričljivo predstavila vrsto krajsih skladb. Zai-grala je z velikim zagonom pestro Viozzijevo »Arioso e burlesca« in zahtevni Studij st. 2 Charlesa Koechlina, na kar se je podala v svet bolj izrazite sodobnosti z zvočnimi efekti lepo izvedene »Improvisation II« Rya Noda za saksofon solo. Žal je bila dobra izvajalka ob zadnjih dveh skladbah precej utrujena, tako da ji je pri spevni ariji Eugenea Bozze zmanjkala čistost zvoka, pri Jovanottijevi »Fantasie-Im-promptu« pa koncentracija.

Občinstvo openskih srečanj je bilo kot običajno zelo pozorno in navdušeno, ceprav smo med publiko tudi tokrat pogrešali prisotnost večjega stevila mladit, katerim so koncerti pomladanske sezone se posebej namenjeni. Prisrčna pohvala pa naj gre društvu Tabor in organizatorjema teh koncertov, Luci Ferriniju in Aldi Sosić, ki so tudi letos ponudili poslušalcem zanimive in kakovostne glasbene popoldneve.

Rossana Paliaga

TRŽAŠKO GLEDALIŠČE MIELA / VSE NAJBOLJŠE, SATIE!

Sproščeno proslavljanje francoskega skladatelja

Maraton v kavarni San Marco in koncert z družabnostjo

Eric Satie se je pritoževal, da se je rodil premlad v dobi, ki je bila že zelo stara. Francoski skladatelj so se takrat po svoje otepali wagnerjanstva, impresionizem je bil še v povojih, obenem pa so se prepletale zanimive vezi med likovno in glasbeno umetnostjo. Lik francoskega skladatelja pa se stalno izmika kakršnikoli opredelitvi: Satie izstopa kot kompleksna osebnost. V mladih letih je doživljal mistične fascinacije, potem pa je stopal vstric z dadaistično strujo, zavzel kritično stališče do surrealizma, skratka, bil je pravi arhetip modernega cloveka, ki ne skuša rešiti svojih notranjih nasprotij, marveč se z njimi vsakodnevno kritično sooca.

V Trstu je l. 1992 zazivila zanimiva pobuda, kateri je botrovala gospa Ornella Volta, Tržacanka, ki živi v Parizu, in je Satieju posvetila poglobljene studije. Od takrat poteka v gledališču Miela, v sodelovanju z zadrugo Bonawentura praznovanje rojstnega dne francoskega skladatelja, ki se je rodil 17. maja 1866. Letos so si organizatorji zamislili tudi svojevrstno maratono v kavarni San Marco, kjer sta pianista Ursula Caporali in Antonio Siringo celih 18 ur vztrajala na Satiejevih »Vexations«, skladbi, kjer je treba osem taktov 840 krat zapored ponavljati.

Osrednje praznovanje v gledališču Miela je v ponedeljek zvečer otvoril tržaški pianist in skladatelj Carlo Moser, ki se je s skladbo »Buon Compleanno« poklonil Satieju v duhu in slogu francoskega mojstra. Moser je nato spremljal sopranistko Eleno Pontoni, ki je odrsko doživeto odpel chansono »Je te veux«. Poslušali smo tudi krstno tržaško izvedbo »Messe des pauvres (Masa revežev)«, ki jo je zapel zbor »Hortus Musicus« pod vodstvom Fabia Nesbede. Masa ni dokončana, spada pa v zgodnje Satijevo obdobje, ko je studiral orgle in liturgično glasbo, zato je največje breme slonelo na ramenih organista Manuela Tomadina, medtem ko je zbor imel bolj stransko vlogo, ki ni izpadla bogve kako bogato.

Po Masi revežev smo si ogleda-

li kratkometražni film »Relâche (Prekinitve)«, kiga je pripravil veliki režiser René Clair leta 1924. Satie je to stvaritev imenoval »ballet instantanéiste« in je s svojim »trenutkarstvom« namer-no polemiziral s surrealisti. Tekst in scene so dvignile pravi skandal, ki je prišel do sodišca; pripravil jih je Picabia, kot igralec pa je sodeloval tudi Marcel Duchamp. Ironija in provokacija se odrazata že v naslovih Satiejevih del in francoskemu skladatelju lahko pripisujemo očetovstvo marsikateri ikonoklastične struje. Tudi minimalist mu očividno mnogo dolgujejo: Satie je zagovarjal »musique de tapisserie« ali »d'ameublement«, kar bi lahko prevedli kot »opremno« glasbo, uporabno podlago, ki služi kot zvočno ozadje. V tem smislu bi lahko minimalistično glasbo rabili kot protistrup zvočnemu onesnaževanju, ki nas preganja v raznih veleblagovnicah, letaliscih in drugih javnih prostorih. Med minimalist je Philip Glass nedvomno vodilna osebnost: njegova dela so nasplošno prijetna, pogosto duhovita in mestoma genialna. Njegovo sorodstvo s Satiejem smo

slisali v skladbi »Wichita Vortex Sutra«, ki jo je na klavir zaigral Aleksander Rojc, zvesti dolgoletni udeleženec Satiejevih praznovanj. Humoristična žilica se pretaka tudi v Rossinijevi klavirski zbirki »Starostni grehi«, ki je nastala v skladateljevih poznih francoskih letih. Rojc je izbral »Une caresse à ma femme« in je s svojo interpretacijo poudaril ironična oklevanja in nekoliko karikaturno custvenost, ki jo nekateri izvajajo z večjo »non-chalanco«, ki naj bi bila blizu Rossinijevemu značaju. Bozajoče, spogledljivo, a tudi ironično ozračje, ki je povezovalo Satieja z Glassom in Rossinijem, je pretrgala Sonata st. 1 z klavir, ki jo je spisal tržaški skladatelj Stefano Sacher. V njej se ideje vrstijo rezko in sunkovito, mnogo bolj problematično, kar je zgovorno ponazoril Rojcev odločni pristop.

Posrečen kulturni praznik, ki je v gledališču Miela pribavil se precej poslušalcev, je Rojc sklenil z Glassovo »Mad rush (Nori tek)«, ki bi jo mladi pianisti lahko uporabno vadili kot zabavno muzikalno alternativo morečim Hanonovim Etudam.

Katja Kralj

Jakčevi ameriški filmi

Božidar Jakac je kulturni javnosti znan predvsem kot slikar. Ob praznovanju stoletnice njegovega rojstva pa se spominjamo tudi njegove filmske ustvarjalnosti in del tega opusa so sinoci prikazali v Slovenski kinoteki, kjer so bile projekcije Jakcevih filmov Cleveland, Chicago - Detroit, New York, Washington in Vulcanija.

Božidar Jakac je filme snemal v razdobju od leta 1925 do 1958. S tem je zlasti v zgodnejšem obdobju dokumentiral številne dogodke iz slovenske preteklosti. V njegovih filmskih zapisih, ki jih hrani Slovenski filmski arhiv pri Arhivu RS, je posnel tako različne dogodke, kot so bili odprtje Prešernove rojstne hiše, planiski skoki, pomladna moda leta 1933 ali železarna Jesenice, kar je bil tudi prvi slovenski barvni film.

Eden Jakcevih najboljšejenjsih ciklusov je ameriški iz let od 1929 do 1931, ko je bil na obisku pri slovenskih izseljencih v Združenih državah. Pred potovanjem si je priskrbel 16mm kamero Kodak in posnel Cleveland, slovenska srečanja in prireditve v tamkajšnjem Narodnem domu, ameriška vlemesta, predvsem vrvež New Yorka, Chicaga, industrijo Pittsburgha in Detroita, spomenike Washingtona ter znamenite Niagarske slapove. Svoje filmske zapise iz ZDA je sklenil s posnetki potovanja z ladjo Vulcanija iz New Yorka mimo Španije, Francije in Italije do domovine. (STA)

VISOKA ŠOLA ZA MODERNE JEZIKE TRŽAŠKE UNIVERZE / PREDAVANJE DR. JOŽE MAHNIČA

Celovit prikaz Župančičeve ljubezenske lirike

Visoka šola modernih jezikov za prevajalce in tolmače tržaške univerze je pred dnevi gostila uglednega literarnega zgodovinarja dr. Jože Mahnič (f. KROMA). V uvodnem govoru je prof. Marija Pirjevec opisala Mahničeve zasluge na področju slavistike in prispevke k poznavanju obdobja slovenske moderne. Dr. Mahnič, ki je med drugim od leta 1994 tudi predsednik Slovenske matice, spada gotovo med najboljše poznavalce slovenske literature 19. in 20. stoletja. Njegov literarnozgodovinski opus je zelo obširen. Naj omenimo le, da je leta 1964 izdal peto knjigo zbirke Zgodovine slovenskega slovstva. Med predstavniki slovenske moderne ga je najbolj pritegnil Oton Župancic, o katerem je napisal kar dve knjižni monografiji in v njej osvetlil poleg Župančičeve poe-

zije, tudi njegovo esejistiko, prozo in dramatiko. Poskrbel je tudi za izdajo Zbrane-ga dela Otona Župancica, saj je sam uredil kar devet knjig. Bil je tudi urednik revij Jezik in slovstvo ter Prostor in čas. Med njegovimi prispevki velja nedvomno omeniti odkritje in objavo približno osemdesetih do-tlej neznanih ljubezenskih pesmi Župancica Berti. Razmerje med pesnikom in njegovo mladostno ljubeznijo Berto je predstavljalo belo liso med literarnimi raziskovalci, po zaslugi dr. Mahniča pa je Župančičeva hčerka privolila na objavo njune korespondence. Kot je povedal sam predavatelj, je Župancic pogostoma na notranjem delu ovojnice Berti posvečal različno dolge pesmi, ki jih je dr. Mahnič zbral.

Studentje in drugo občinstvo, ki se je srečanja udeležilo, je lahko sledilo

izredno zanimivemu in živemu predavanju o slovenski moderni in o Župančičevi ljubezenski liriki. Najprej je predavatelj občinstvu orisal obdobje slovenske moderne, za pomenovanje katere je sicer izrazil mnenje, da je – glede na poudarek, ki so ga njeni predstavniki dajali, custvovanju, osebnoizpovedni liriki in navezanosti na narod – mnogo ustrežnejši izraz »nova roman-tika«. Po kratkem orisu glavnih predstavnikov slovenske moderne, je občinstvo lahko prisluhnilo opisu Župančičevega življenja in dela. Dr. Mahnič je poudaril vpliv, ki ga je Bela krajina, pesnikov rojstni kraj, odigral v njegovem življenju. Sončna in vedra pokrajina je Župancica navdala z optimizmom, z razliko od Cankarjeve Vrh-nike, ki pa je pripomogla k pisateljevemu melanholič-

nemu in pesimističnemu razpoloženju. Belokranjsko okolje pa je Župancica zaznamovalo tudi v govorici

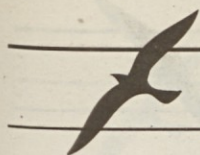
in naglasu, saj je vpliv hrvaškega besedišča in naglasa močno prisoten v njegovem delu. Marsikateri stu-

dent se je počutil olajšane-ga, ko je prof. Mahnič opisal Župančičevo težavno studijsko pot, saj se je njegov živahen in umetniški temperament težko skladal s studijem zgodovine. Po podrobnem opisu avtorjevega literarnega pesniškega dozorevanja, ki se kaže v prehodu iz mladostne ljubezenske in individualne lirike Case opojnosti k bolj razmišljujočim in domovinskim pesmim zbirke Samogovori ter socialni in domovinski liriki zbirke V zarje Vidove, je dr. Mahnič poudaril tudi Župančičovo prevajalsko delo. Bodoci prevajalci so tako zvedeli, da se je Župancic naučil angleščine, zato da bi lahko iz izvirnika prevajal Shakespearejeva dramska dela.

Zanimanje poslušalcev je doseglo vrh v drugem delu, ko je prof. Mahnič vzorno prebral in razložil

nekaj primerov iz Župančičeve ljubezenske lirike: Roza mogota, Cutil sem kako je bilo, Vihar idr. Te pesmi razkrivajo Župančičev ambivalentni odnos, ciste in strastne ljubezni, do njegove mladostne ljubezni Berte, in v sebi združujejo lahke in trpke tone. Posebno pozornost je predavatelj posvetil cudoviti kompoziciji Župančičevih verzov, v katerih se prepletajo simboli-stični, impresionistični in osebnoizpovedni elementi, in pa razkošnemu razposajenju z besedno orkestracijo, ki je noben slovenski pesnik ni uspel obvladati do take stopnje kot Župancic sam. Dr. Mahnič je presegel vsa visoka pričakovanja občinstva in se izkazal ne le odličnega poznavalec slovenskega slovstva, temveč tudi odličnega predavatelja.

A. Foraus

TRŽAŠKI LJUDSKI VRT / DANES ODPRTJE RAZSTAVE

Učenci po sledeh mojstra Černigoja

Sodelovanje slovenske in italijanske šole

Danes ob 18.30 bo v razstavnih prostorih paviljona ARAC v Ljudskem vrtu »M. de Tommasini« v Trstu odprtje razstave: A B C Černigoj učenci po sledovih mojstra. Razstava poteka pod pokroviteljstvom odborništv za kulturo tržaske občine in v organizaciji likovnih pedagogov prof. Jasne Merku in prof. Arriga Petrovicha. Dve tržaski srednji soli sta zeleli pripraviti svoj likovni poklon eklektičnemu in inovativnemu mojstru ob stoletnici njegovega rojstva. Razstava se odlikuje po prizadevanju poglobljanja enega od raznolikih vidikov zapletene osebnosti Avgusta Črnigoja, ki je bil aktiven na področju različnih likovnih izrazov avantgarde pri nas in drugod, vendar se posebej inovativen v svojem odnosu do mladih v obeh aspektih: pedagoga in ilustratorja, vlogi, ki sta se dodatno spojili pri opremi učbenikov.

Prav zaradi posebnega odnosa, ki ga je Črnigoj imel do mladih, se je rodila zamisel, da bi v duhu njegovih pedagoških pristopov približali mojstrov opus skupini učencev in jih spodbudili k ustvarjanju likovnih izdekov.

Pri načrtu sodelujeta dva tretja razreda, ki odseveda tudi dvojno kulturno pripadnost Černigoja: srednja sola s slovenskim učnim jezikom »Sv. Ciril in

Metod« in italijanska sola »Divisione Julia podružnica Codermatz«. Obe soli gojita že več let skupne nacrtje za ovrednotenje odnosa med solo in teritorijem, kot je npr. »Scuola fuori« in sta bili med prvimi solami v Trstu vključeni v projekt evropske skupnosti »Comenius«. Glavni cilj vseh teh pobud je po eni strani ovrednotenje krajevne kulturne dediščine, po drugi pa vzpostavljanje stikov na cloveski ravni, onih ki bogatijo duševni svet posameznika, od vedno v tesni navezi s svetom umetnosti.

Razstava se deli na tri odseke: na ogled so Černigojeva priprava in dokončna skica skupaj z lesnima intarzijama, last ene od obeh sol. Posebej so bile zbrane knjige in revije z ilustracijami. Učenci razstavljajo 35 del na papirju, s katerimi želijo izraziti mojstru svoj poklon. Razstava bo na ogled do 6. junija z naslednjim urnikom, ob delavnikih in praznikih: od 10.00 do 13.00, in od 16.00 do 19.00 ure.

Dvojnost svetlobe v Benetkah

V slovenski galeriji A + A v Benetkah so v soboto odprli razstavo del studentov beneske in ljubljanske likovne akademije pod skupnim naslovom Dvojnost svetlobe.

Razstava, ki jo je beneska galerija pripravila v sodelovanju z Obalnimi galerijami iz Pirana, se po besedah voditeljice galerije Lidijske Sircelj ukvarja s problemom svetlobe, z dvojnostjo njenega prikazovanja v likovni umetnosti.

Z zamisljo o navezavi problema svetlobe na lokacijo Benetk so mladi ustvarjalci skušali preveriti, ali v sodobni umetnosti še obstaja moc zgodovinskega izročila in ali je se mogoče govoriti o vplivu kraja na usmeritev umetniškega ustvarjanja - tako na tiste, ki prihajajo od drugod, kot na te, ki soustvarjajo lokalni umetniški utrip. (STA)

GLEDALIŠČE VERDI / »TRST V PLESU«

Bejartove koreografije v vestni japonski izvedbi

Do sobote nastopa odlično vplesan Tokyo Ballet

Nekatere najbolj znane in tudi najbolj uspele Bejartove koreografije v interpretaciji japonskega baletnega ansambla, ki je osvojil vse prvine »zahodnega« baleta: to je druga ponudba letošnjega festivala »Trst v plesu«, s katero tržasko gledališče Verdi v teh dneh zaključuje svojo letošnjo operno-baletno sezono. Vse do sobote, 22. maja bo v Trstu nastopal zelo stvilen (za evropske norme) in mlad (starost plesalcev nam je sicer težko določiti) ansambel Tokyo Ballet, ki sicer prihaja iz japonske prestolnice in japonski so vsi plesalci, vendar pa je po pripravi in usmerjenosti povsem »zahodnjaski«. V skladu z značilnostmi, ki jih radi prisujemo Japoncem, je ta plesna skupina vešče pripravljena in izredno disciplinirana, posamezniki v njej pa se brezpogojno podreajo »skupnemu dobremu«, ki je v tem primeru uspeh predstave. Nedvomno je tudi veliki, vendar večkrat gospodovalni francoski koreograf Maurice Bejart pri japonskem ansamblu zaznal navedene odlike, kot se te značilnosti kažejo v njegovih obeh, če mu je izjemoma dovolil, da pleše njegove koreografije. In japonski baletniki so se kot posamezniki kot tudi ansambel povsem podredili volji mojstra, s tem da so svojemu izvajanju pridali elemente primitivnosti (ali

nekatero značilnosti starih japonskih vojaških plesov, ki so vse Bejartu) in izredno predanost, ki jo je občinstvo nagradilo z zasluženimi aplavzi.

Poklon Bejartu japonskih baletnikov vsebuje, kot že rečeno, tri koreografije, ki so označevale predvsem njegovo zgodnejše ustvarjanje in ki so mu prinesle tudi pretežni del slave, zanimivo je, da so tudi za skladatelje bila dela izredno pomenljiva. Prikazali so namreč Posvečanja pomladi (Le sacre du printemps) in Ognjeno ptico (L'oiseau du feu) na glasbo Stravinskega in Bolero na Ravelovo (plesali so na posneto glasbo). Kot je zapisal sam Bejart, je balet Posvečanja pomladi zastavil kot poziv k združevanju moskega in ženske na najvišji ravni istinkta in bistva, zanj je zato to ples zveze med nebom in zemljo, življenja in smrti, večer kot pomlad. Zato je osnovno zasnovano Nijinskega, s katero je leta 1913 sokiral Pariz, precej spreobrnjen, predvsem je zavrgel tezo o cloveski rztvi in namige na starodavno Rusijo. To »himno življenju« je Bejart prvič prikazal v Bruslju leta '59.

Tudi Ognjena ptica (L'oiseau du feu) je v Bejartovih rokah zazvela drugačijo življenje: v sodelovanju med Stravinskim in Fokinom je kot pravljična prvič zazvela leta '10, skladatelj pa je iz bogate

partiture leta '19 in '45 ustvaril dve suiti, no in prvo izmed teh je Bejart leta '70 izbral za osnovo svoje »ptice«. Tudi tokrat je izločil vse elemente ruske folklorne in nastala je »himna svobodi«. Jasno je opredelil svoje zamisli, ko je zapisal, da je Ognjena ptica feniks, ki nanovo zazivi iz pepela, poet kot tudi revolucionar sta po njegovem pravi »ognjeni ptici«.

Povsem drugačen je Bolero, ki ga je leta '28 napisal Maurice Ravel po naročilu Ide Rubinstein. V zamisli koreografinje Bronislave Nijinske gre za ples (v okviru baletne predstave), ki ga odpleše zapeljiva Andaluzijka, Bejart ga je leta '60 spreminil v ples »svežine in nežnosti«, ki pa ga lahko odpleše tudi moski. Tega napotka se je držal tudi japonski ansambel, ki je s tem zaključnim plesom na prvem tržaskem nastopu pozel vihar aplavz. V naslednjih večerih so se solisti izmenjavali, vendar tudi za to skupino velja pravilo, da so si skoraj vsi interpreti enakovredni in zato gledalci niso nikoli prikrajšani. Po Bejartu iz njegovega zgodnjega ustvarjanja pa naj bi že na naslednjem festivalu »Trst v plesu« doživeli noviteto, ki jo je vodstvu gledališča Verdi obljubil izredno delavni koreograf, ki je v prenovljenem tržaskem gledališču že prikazal novo stvaritev. (bip)

Cannes: poziv jugoslovanskih cineastov za ustavitev vojne

Jugoslovanski cineasti so udeležence 52. mednarodnega filmskega festivala v Cannesu pozvali, naj pripomorejo k ustavitvi napadov zveze NATO na ZRJ, v večerajšnji izdaji poroča Glas Javnosti. »Dragi kolegi, naredite, vse kar je v vaši moči, da bi se vojna proti Jugoslaviji končala,« so v pozivu zapisali vidnejši predstavniki jugoslovanske kinematografije. »Naslo državo sistematično uničujejo že več kot 50 dni. Zveza NATO, ki zavestno ne upošteva načel mednarodnega prava, se je usmerila proti civilnemu prebivalstvu,« so zapisali cineasti, ki jih casnik poimenoval ne omenja. (STA/AFP)

MIROVNI KOMITE PEN / JUTRI ZAČETEK

Muze ne smejo molčati!

Na srečanju pisateljev razprava o vojni na Balkanu

Petkova razprava v okviru letošnjega 32. mednarodnega pisateljskega srečanja v organizaciji Mirovnega komiteja mednarodnega PEN (z naslovom Balkan - vloga pisateljev pri uveljavljanju kulture miru) bo praktično prvi neposredni pogovor razumnikov s širšega Balkana po zaostrovanju konflikta in edini, ki ga je bilo v teh vojnih razmerah mogoče pripraviti, je poudaril predsednik Mirovnega komiteja PEN Boris A. Novak, ko sta z Markom Kravosom, predsednikom Slovenskega centra PEN, predstavljala program pisateljskega srečanja. Kljub verjetnosti, da bo slišati diametralno nasprotna stališča predstavnikov centrov Pen, med drugim iz Albanije, Srbije, Crne gore, Makedonije in drugih držav tega območja, pa velja biti zadovoljen že ob dejstvu, da smo sprožili in omogočili pogovor, saj celo mednarodna politika deluje zgolj prek posrednikov, je dodal Novak.

Letošnjega srečanja se bo udeležilo približno 70 tujih gostov. Z domaćimi vred pričakujejo prireditelji nekaj več kot sto udeležencev iz skupno 32 držav, med njimi tudi predstavnike

Mednarodnega PEN ter Unesca, ki gmotno podpira srečanje. Unesco in PEN sta doslej uspešno sodelovala tudi v Sloveniji, tokrat pa se povezujejo v okviru Unescove akcije razvijanja kulture miru prek izobraževanja, kulture, znanosti in komunikacij, ki naj bi svoj vrh doživela leta 2000. Prihodnje leto naj bi s podporo generalne skupščine ZN v celoti posvetili prizadevanjem za mir v svetu.

Omenjena razprava na pisateljskem srečanju bo sicer druga po vrsti. Pri prvi, jutri, dopoldne in popoldne, bo ugledne pesnike, pisatelje, publiciste, urednike in druge goste pri razmišljanjih vodilo vprašanje, kako procesi globalizacije sveta vplivajo na nacionalne književnosti. Ta okrogla miza bo potekala pod vodstvom ciprskega pisatelja Klitosia Ioannidesa, popoldansko nadaljevanje razprav pod vodstvom Ursule Heinze de Lorenzo iz Galicijskega centra PEN pa bo uvedel pesnik in esejist Josip Osti. Zvečer bo v hotelu Park prvi od dveh literarnih nastopov udeležencev srečanja, pred tem pa bo pisateljem pripravil sprejem predsednik Republike Slovenije Milan Kučan. (STA)

LJUBLJANA / VČERAJ PODELITEV

Valvasorjeva nagrada in priznanja

Nagrado za življenjsko delo je prejela Marina Cvikel Zupancič

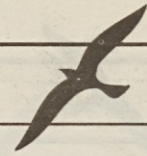
Na opoldanski slovesnosti v Narodni galeriji v Ljubljani so včeraj podelili najvišje muzejske nagrade in priznanja: Valvasorjevo nagrado za leto 1998 so izročili ravnateljici Kulturnega centra Kamnik in muzejski svetovalki Marini Cvikel Zupancič, Valvasorjevo priznanje pa muzejski svetovalki Marjeti Mikuz ter kustodinjama Mojci Terčelj in Poloni Sketelj, vse tri so iz Slovenskega etnografskega muzeja. Valvasorjevo častno priznanje za leto 1998 pa je prejelo Casopisno podjetje Gorenjskega glas za podarjeno fotografsko zbirko Gorenjskemu muzeju iz Kranja. Prejemnike najvišje muzejske nagrade in priznanja je na seji 6. aprila soglasno izbrala komisija, ki jo je vodila Jasna Horvat.

Marina Cvikel Zupancič, ravnateljica Kulturnega centra Kamnik in muzejska svetovalka, je Valvasorjevo nagrado za leto 1998 prejela za svoje dolgoletno vsestransko delo na področju muzealstva. Diplomirana arheologinja je tudi organizatorica, mentorica, sooblikovalka kulturnega življenja v Kamniku itd. V muzealstvu deluje več kot tri desetletja in pol: »na noge« je postavila Kamniški muzej, ki domuje v gradu Zaprice ter njegove stalne zbirke v Moravčah in na Krumpkerku.

Marjeta Mikuz je Valvasorjevo priz-

nanje dobila za razstavo Ciklus ljudskih nos - akvareli Sase Santla, Mojca Terčelj za razstavo Iz dežele sončnega sijaja in mesečevih senc - Beblerjeva indonezijska zbirka, Polona Sketelj pa za razstavo Več od zlata in srebra nam sadno drevje da. Vse razstave so bile postavljene v Slovenskem etnografskem muzeju (SEM), ki pod vodstvom Inje Smerdel v skladu z vizijo muzeja kulturnih identitet v zadnjih nekaj letih, poskusa cimbolj dosledno udejanjati sodobno razstavno politiko. V svoj enoletni programski cikel poleg osrednje domače oziroma »hišne« muzejske razstave umesca se vsaj po eno razstavo - ali kak drug kulturni dogodek. V letu 1998 so v okviru takega programskega ciklusa dozele omenjene tri razstave treh nagrajenih kustodinj SEM-a. Postavitve so bile obnem odmevna razkritja posameznih zbirk iz muzejskega fonda Slovenskega etnografskega muzeja.

Nagrade, poimenovane po velikem slovenskem polihistorju Janezu Vajkardu Valvasorju (1641-1693), je letos tretjič podelilo Slovensko muzejsko društvo, sicer pa muzealce za njihove dosežke nagrajujejo od leta 1971. V prvem obdobju so bile to nagrade Skupnosti muzejev Slovenije. (STA)

ZDRAVSTVO / ODBOR PROTI SELITVI

Bitka za bolnišnico se bo nadaljevala

Včeraj podpis preliminarne pogodbe z usmiljenimi brati in množična javna skupščina

Na sedezu Zdravstvene ustanove so včeraj podpisali preliminarne pogodbe za odkup bolnišnice Janeza od Boga. Ustanovo sta zastopala generalni in upravni ravnatelj Gianni Baratti in Pierluigi Fabris, verski red usmiljenih bratov pa patri Raimondo Fabbello, Fasson in Nizza. Odkupna cena znaša 15,3 milijarde lir, ki pa ji gre pristeti v okviru dogovora z deželo se dobrih 13 milijard lir iz raznih postavk. Poleg poslojja zajema prodaja vso opremo, aparature in zemljišče.

Ravnatelj Baratti je izrazil zadovoljstvo zaradi rešitve, ki bo po njegovi oceni najboljša za zdravstvo v Gorici. Zaenkrat se sicer se ne bo nič spremenilo. Podpis dokončne pogodbe je predviden 1. julija. Takrat bo javno zdravstvo prevzelo in nadaljevalo z upravljanjem vseh storitev, ki jih danes nudi bolnišnica Janeza od Boga. Za preureditev in spremembe si bodo vzeli šest mesecev časa, da preverijo, katere so najboljše

rešitve, je včeraj izjavil Baratti.

Sinoci je v pokrajinski sejni dvorani bila množična skupščina na pobudo Enotnega odbora za zdravstvo, ki se bori proti selitvi splosne bolnišnice k Janezu od Boga. Odbor si je srečanje zamislil kot odkrito soocenje z zagovorniki selitve, ki pa jih ni bilo na spregled. Razni govorniki so zato ponovili argumente proti selitvi in v prid prestrukturiranju splosne bolnišnice v Ul. Veneto, kar je cenejša in v vsakem oziru boljša rešitev tako zaradi prostora in funkcionalnosti kot tudi možnosti razvoja in čezmejne sodelovanja.

Srečanje je uvedel predsednik združenja »Darko Bratina« Livio Semolic, ki je med drugim odgovoril na nekatere izjave deželne odbornika Romolija, ces da so selitev izbrali občani. To sploh ni res: občanom so prepričali, da bi se izrekli na referendumu in dežela je vedno vračala vsak dialog. Semolic je tudi od-

ločno ozigosal Romolijevo naložbo na račun sodelovanja s sempetrsko bolnišnico.

V uvodnem delu večera so razloge proti selitvi argumentirano iznesli predsednik dosedanjega odbora za varstvo bolnišnice Bruno Grusovin, nekdanji goriski zupan Erminio Tuzzi in Walter Papais v imenu sindikalnih zvez CGIL in CISL. Vsi trije kot tudi razpravljalci med kasnejšo debato so odločno podčrtali, da se bitka za bolnišnico nadaljuje in da z odkupom poslojja Janeza od Boga se ni nič zapečaten. Grusovin je dejal, da je boljše ohraniti status quo in počakati na boljše politične case, raje kot sprejeti selitev, ki bi za vedno onemogočila vsako možnost razvoja bolnišnice. Podobno odločnost in prepričanje, da bodo goriski občani nazadnje le zmagali, je z brzojavko iz Rima zagotovil tudi poslanec Mario Prestamburgo.

O zaključkih skupščine bomo se poročali.

GORICA / V NEKDANJI GORIŠKI OPP

Silvano Agosti bo posnel film o Basagli

Napoved na predstavitvi pregleda njegovih del, ki bo 28. in 29. maja v Kulturnem domu

Rimski režiser Silvano Agosti bo v poslopih in parku nekdanje goriske umobolnice v Ul. Vittorio Veneto v kratkem začel snemati film o psihiatričnih reformi in posebej o pionirskem delu, ki ga je oče reforme Franco Basaglia začel v sosedstvih letih prav v Gorici. Napoved o snemanju filma je sam Agosti dal na srečanju z novinarji na sedezu oddelka za umsko zdravje, kjer so predstavili prireditve »Un poeta da scoprire«, na kateri bodo 28. in 29. maja v Kulturnem domu predstavili njegove filme in literarna dela. Pobudnik predstavitve je filmsko združenje Kairos, ki ima sedež prav

v nekdanji psihiatrični bolnišnici, skupaj z oddelkom za umsko zdravje pri Zdravstveni ustanovi ter pod pokroviteljstvom občinske in pokrajinske uprave.

Ime Silvana Agostija ni znano sirsemu občinstvu, kot bi zaslužilo, četudi ga je najbrz marsikdo odkril ob predvajanju niza »Trent'anni di oblio« na tretji mreži Rai, ki je predstavila njegove izredne posnetke o letu '68 in obdobju mladinske kontestacije. Agosti je zavestno izbral odmaknjeno življenje, izven komercialnega stroja, ki bi zagotovo zmel njegovo pristnost in nekonformističen pogled na življenje. Nje-

govni filmi (»Quartiere«, »Il volo«, »Uova di garofano«, »Matti da slegare«, »D'amore si vive« in drugi, ki jih bomo ob koncu prihodnjega tedna lahko gledali v Kulturnem domu) pripovedujejo preproste vendar zelo cloveske zgodbe o resničnih ljudeh in njihovem življenju. V njih je govor o umski bolezni, veri, ljubezni, ljubosumju, o delu in socialnih problemih, o vojni skozi otroške oči (»Uova di garofano«). Predvajanja se bodo prepletala z razmislijanji, saj bodo v okviru sporeda brali odlomke Agostijevih literarnih del, režiser bo vodil seminar o ustvarjalnosti, ob filmih bo čas za razpravo o vojni in drugih obravnavanih temah.

Gre torej za priložnost, ki je zanimiva vsaj iz dveh zornih kotov, kot je poudaril načelnik oddelka za umsko zdravje dr. Paolo Bertagni: po eni strani bo občinstvo lahko spoznalo izrednega avtorja, po drugi bo to priložnost za poglobitev tematiki, ki so pri srcu Agostiju, a so tudi pomembne za slehernega med nami.

Spet deželna zveza storitvenih podjetij

Danes ob 17. uri se bodo v Gorici zbrali predstavniki desetih javnih storitvenih podjetij iz Furlanije - Julijske krajine, da bi ponovno ustanovili deželno zvezo javnih storitvenih podjetij (CISPEL). Ustanovni člani bodo stiri avtobusna podjetja APT (Gorica), ATAP (Pordenon), ATM (Videm), ACT (Trst), storitvena podjetja AMG (Gorica), ACEGAS (Trst), AMGA (Videm), vodovodno podjetje CAFIC (Videm) in podjetji iz San Giorgia di Nogaro CSR (odpadki) in CDBF (prečiščevanje voda). Med prvenstvenimi nalogami zveze bo pridobitev še drugih članov.

Z ustanovitvijo zveze želijo podjetja igrati aktivnejšo vlogo v odnosih z deželno upravo in sodelovati v obdobju velikih novosti: za javni prevoz bo kmalu razpis za nove koncesije, odlok Bersani odpira tržišču dobavo elektrike in plina, pri dobavi vode je treba upoštevati zakon Galli, za odpadke pa pričakujejo nov deželni plan. Javna storitvena podjetja naj bi povežala pridobljene izkušnje in se sočasno opremila za učinkovitejše poslovanje in kljubovanje tržni konkurenci.

VINOGRADNIŠTVO / PROMOCIJA

Uspeh v Belgiji in Nizozemski

Trgovinska zbornica si veliko obeta od prodora na ta tržišča

Trgovinska zbornica zelo pozitivno ocenjuje dvodnevno promocijo briskih in posoških vin, ki so jo priredili pred kratkim v Bruslju in Den Haagu. Slo je za dokaj usmerjeno promocijsko pobudo, ki je bila namenjena ozjemu krogu specializiranih oseb kot so vinski uvozniki, gostinci in enogastronomski novinarji. Pred tem je zbornica v sodelovanju z belgijsko družbo »Vinopres« že izvedla sirsio informativno akcijo med novinarji, da bi seznanila belgijsko in nizozemsko javnost s kvaliteto ponudbo goriskih vinogradnikov. Na promociji je aktivno sodelovalo 16 vinogradniških podjetij, ki so lahko dosegla dobre konkretne rezultate in navezala zanimive

poslovne stike.

Posebna pozornost za belgijsko in nizozemsko tržišče je po oceni pobudnikov predstavitev se posebno utemeljena danes, ko se zaradi občutne podražitve vin francoskih proizvajalcev, ki so nekoc bili privilegirani dobavitelji na teh tržiščih, odpirajo nove možnosti prodora za italijanske in druge tuje vinogradnike. Pri tem je seveda potrebno prepricati odjemalce tako s konkurenčnimi cenami kot s kakovostjo proizvoda. Obracun promocije kaže biti v tem pogledu pozitiven se posebno za Nizozemsko, ki je manj kot Belgija pod vplivom Francije in kjer je vinsko tržišče v takem razvoju, da zasluži pozornost in investicije naših vinogradnikov.

VIDEM / STARA JE BILA 19 LET

Županova hčerka Carlotta Valenti podlegla bolezni

Kruta usoda je včeraj boleče prizadela družino goriskega župana Gaetana Valentija. V videmski bolnišnici je v poznih popoldanskih urah podlegla neozdravljivi bolezni županova hčerka Carlotta. Bila je stara komaj 19 let.

Bolezen jo je prizadela pred dobrim mesecem. Carlotta Valenti, ki je obiskovala peti razred znanstvenega liceja »Duca degli Abruzzi«, se je kmalu po vrnitvi s solskega izleta v Pragi začela počutiti slabo. Napotila se je v bolnišnico, kjer so ji zdravniki po raznih izvidih ugotovili levkemijo. Takoj so začeli z zdravljenjem v upanju in prepričanju, da bo mogoče zaradi razmeroma zgodnje diagnoze bolezen zaustaviti in da jo bo se mlad od odporen

organizem uspešno premagal. Žal se to ni zgodilo. V zadnjih dneh se je Carlottino stanje občutno poslabšalo in včeraj popoldne se je njen boj za življenje prenehal.

Oče Gaetano, ki je zaradi tega v zadnjem času del poslova na občini prepuštil sodelavcem, mama Emiliana Di Dato in 15-letni brat Stefano so ji bili v težkih dneh stalno ob strani, sicer pa je Carlotta do zadnjega ohranila vedrino, ki je odlikovala njen sproščen značaj.

Dan pogreba, ki bo po želji svojcev v ožjem družinskem krogu, ni se znan. Ob boleci preizkušnji naj gre županu Gaetanu Valentiju in družini občuteno sožalje uredništva Primorskega dnevnika.

NOVICE

Pokrajina: odstop Demartinove

Roberta Demartin, pokrajinska svetovalka Olike-LS, je včeraj uradno izročila predsedniku Brandolinu pismo o odstopu s funkcije predsednice pokrajinskega sveta. Demartinova, ki je tudi zupanja v Moraru, kjer ponovno kandidira za to funkcijo, utemeljuje, da se je za odstop odločila izključno iz osebnih razlogov, ker je v petem mesecu nosečnosti in namerava zaradi tega nekoliko razbremeniti institucionalnih funkcij. Brandolin je sprejel odstopno izjavo, želel Demartinovi vso srečo in ji izrekel priznanje za lojalno in aktivno sodelovanje.

Scarano in Del Ben oproščena

Nekdanji goriski zupan Antonio Scarano in podzupan Mario Del Ben sta bila na tržaskem prizivnem sodišču povsem oproščena obtožbe preseganja uradnih pooblastil zaradi spornih pisem glede financerske vojasnice in zahodne obvoznice pri Standrezu. Scarano je bil julija 1997 zaradi tega obsojen na 16 mesecev zapora, prizivni sodniki pa so tokrat oprostili oba obtoženca.

Kraški ovčarji v »Il Mulino«

V razstavnici galeriji »Il Mulino« bo drevo ob 19.30 glasbeno-likovni večer v okviru 2. razstave sodobne evropske umetnosti. V času odprtja razstave si v galeriji sledijo glasbeni večeri s komornimi skupinami in ansambli. Nocoj bodo nastopili člani ansambla Kraški ovčarji iz Nabrezine (Aljosa Sakida, Matej Gruden, Danilo Pahor, Mitja Kosuta, Iztok Cergol), ki bodo predstavili svoj »balkan rock« slovenskimi, hrvaškimi in kraškimi narečnimi besedili. Jutri ob 19.30 bo v galeriji koncert dua, ki ga sestavljata flavtistka Silvia Di Marino in klaviristka Valentina Longo.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.30-20.00-22.20 »The matrix«. I. Keanu Reeves in Carrie-Anne Moss.

VITTORIA 3 18.00-20.00-22.00 »La polveriera«. Rez. Goran Paskaljević.

CORSO Rdeca dvorana: 17.15-19.45-22.15 »The matrix«. I. Keanu Reeves.

Modra dvorana: 17.45-20.00-22.15 »Padrona del suo destino«. I. Catherine McCormack in Rufus Sewell.

Rumena dvorana: 18.00-21.30 »Il barbiere di Siberia«. I. R. Harris in J. Ormond.

TRZIC
EXCELSIOR 17.30-20.00-22.20 »The matrix«. I. Keanu Reeves.

V vseh dvoranah danes vstopnina 8 tisoč lir.

OBVESTILA

KSD KRAS Dol - Poljane vabi člane na redni občni zbor v petek, 21. t.m., v soli na Palkiscu. Prvi sklic je ob 20. uri, drugi ob 20.30.

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVODNJE prireja pod pokroviteljstvom občine Sovodnje in Zadrzne kreditne banke ter v sodelovanju z društvi in organizacijami v Sovodnjah, baklado v soboto, 29. maja na Peci. Odhod ob 20. uri s kotalikarstva, kjer bo tudi cilj. Nastopili bodo tudi kotalikarji društva Vipava.

MePZ O. ZUPANCICA bo v nedeljo, 30. maja, nastopil na 18. deželni pevski reviji združenja USCI na videmskem gradu. Ob tej priložnosti bo zbor poskrbel za avtobusni prevoz. Informacije in prijave: Ivana (tel. 0481-21057) in Katja (0481-21475).

IZLETI

SEKCIJA UPOKOJENCEV SPI CGIL iz Doberdoba prireja izlet na jezero Maggiore, Lugano in Orta 23., 24. in 25. junija. Vpisovanje pri Mili.

SPDG obvesča, da na sedezu vpisujejo za avtobusni izlet na Korosko, ki bo 13. junija ob srečanju planincev, in za dvodnevni izlet v Gorski Kotar, 5. in 6. junija. Informacije in prijave pri odborniku Klemsetu do 22. maja.

SKRD JADRO iz Ronk prireja 23. maja ob zaključku tečaja slovensčine avtobusni izlet v Ljubljano, Volčji potok in okolico Cerkniškega jezera. Informacije na tel. 0481/482015.

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV sporoča, da bo 8-dnevni izlet z avtobusom v München, Nürnberg, Hamburg, Oslo in København od sobote, 10. julija dalje (in ne od 19. junija). Predpogoji je vsaj 40 vpisov. Prijave do konca junija na sedezu (ob sredah od 10. do 11. ure) ali pri poverjenikih in odbornikih.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - MORANDINI, Ul. Crispi 23, tel. 533349.

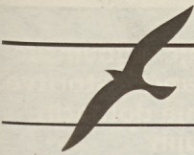
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - CENTRALE, Trg republike 16, tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH - ROJEC, Prvomajska 32, tel. 882578.

POGREBI

DANES iz Gorice: 8.30, Luigia Rutar vd. De Lorenzi iz bolnišnice Janeza od Boga in na glavno pokopališče.

Iz Trzica: 13.00, Carlo Visintin iz splosne bolnišnice v cerkev v Sredipolju in na pokopališče v Poljano.

Se o problemih GM

O problemih Glasbene matice sta v svojih pismih uredništvu Primorskega dnevnika pisala tudi Ivan Verč in (v odgovor) predsednik SSO Sergij Pahor. Ob branju obeh pisem sem se pravzaprav čudil (ceprav je to povsem logično), kako različni ljudje določen tekst popolnoma drugače beremo. To kar nas manj zanima, nekako preletimo, osredotočimo pa se na to, kar se nam zdi pglavlitno. Tako sem verjetno preveč površno bral, kar Verč piše o odnosih med nasimi politiki; pa tudi ob natančnejšem branju ne bi mogel kritično presojati, ker mi pac "politična" logika ne gre v glavo. Bistvena pa se mi zdi Verčeva ugotovitev, da je upravni svet "sestavljen na osnovi političnih dogovorov in ne na profesionalni usposobljenosti posameznikov". Prepričan sem, da nam je (in nam se) neprofesionalnost veliko škodila. V tem prepričanju me utrujejo tudi argumentiranja kolegov na tržaskem konservatoriju, ki se protivijo temu, da bi bila ustanovljena glasbena šola "privilegirancev". (Poročilo o solidarnostni izjavi profesorjev konservatorija Tartini nas ne sme navdajati s prevelikim optimizmom: ce podpis se zbira profesor, ki uživa med kolegi določen ugled, so rezultati popolnoma drugačni kot pa tisti, ki izhajajo iz javnega glasovanje glede tega, kaksno stališče naj zavzame konservatorij.) Tudi tu je seveda moja "logika" osebna: svoje profesorsko delovanje sem začel sicer v občinski soli, vendar pa je bil za to mesto razpisan vsedrjavni natečaj. Sploh pa se je videmska občinska šola (Liceo pareggiato) v vsem ravнала po državnih predpisih; ko je potem občinska glasbena šola postala državni konservatorij, ni bilo s profesorji nobenih problemov: nihče ni bil "privilegirani"! Ce bi Glasbena matica upoštevala državne norme pri nastavljanju svojih profesorjev, bi tem profesorjem nihče ne mogel očitati, da so privilegirani. Tudi iz Pahorjevega pisma (ce ga prav interpretiram) izhaja ta problem; Ivanu Verču očita, da "pisec ne pozna problematike: slo naj bi enostavno za ustanovitev slovenske sekcije na Tartiniju in ne za podržavljenje GM". Tudi sam te problematike ne poznam: do zdaj sem mislil, da bi bila slovenska sekcija na Tartiniju za nas ze uspeh. Kaj sploh hočemo? Zelimo slovensko glasbeno šolo v okviru italijanske zakonodaje, ali pa zelimo državno ustanovo "po meri"? Ce sledimo tej logiki, lahko potem vsako pevsko društvo zahteva podržavljenje! Ali je to realno? Zelo se bojim, da ne vemo kaj hočemo in da bodo spet prevladali interesi, ki z glasbeno vzgojo naše mladine nimajo nobene zveze.

S spoštovanjem

Miloš Pahor

P.S. Pa se o denarju. Verč piše v svojem pismu, da "se nekontrolirano in brez možnosti ugovora troši za reprezentančne manifestacije...". Ko sem bil pred mnogimi leti se sam član upravnega odbora, nisem imel nikakršnega vpogleda v račune Glasbene matice; kdo naj potem "kontrolira", ce so računi skriti celo članom upravnega odbora!

Vprašanje brez odgovora?

Kje je Bog? - se marsikdo sprašuje predvsem zadnje case po televizijskih prikazih tolških grozot, bombardiranj in izgnanstva množic.

Kje je Bog, da vsega tega ne vidi? To vprašanje pravzaprav odraža nesteto stopenj človekove no-

tranjosti. V njem se skrivajo obup, izziv, nemoč, kletvina, površna vera, neposredno obsojanje Boga samega.

Nismiseln se mi zdi sicer ta stav-ek v ustih ateista.

Vendar človek s temi tremi besedami pokaže tudi vso svojo prizadetost, svojo nemoč, ko bi rad posegel, drugače uredil, pomagal, a ne more. Prvi je na zatožni klopi Bog.

Ni moj namen prepričati bralca, da je Bog po krivem obsojen za vse hudo na svetu.

Poskusal mu bom nuditi le kako možnost razlage ali odgovora.

Lahko bi odgovorili na to vprašanje z besedami Simone Weil: »Bog je prisoten v stvarstvu v obliki odsotnosti.« A bojim se, da bi bila ta razlaga preveč zahtevna, »visoka«, nekaterim nerazumljiva.

Enostavnejši odgovor naj bi iskali v naslednjih treh zgodbah.

Prvi odgovor nam ponuja poljska psihijatrinja Wanda Poltawska, ki je sama preživela štiri leta v zlo-glasnem ženskem taborišču v Rawensbrucku.

Ko jo je častnikar vprašal, ali je bilo težko se verovati v Boga v la-gerju, je enostavno odgovorila, da ne moreš ne verjeti, ce si vernik. Na ugovor, da so nekateri ljudje le izgubili vero ob takih tregedijah, je gospa odgovorila, da tako ravna človek, ki ne veruje, cigar vera ni globoka in zakorinjena.

Vedeti pač moramo, v katerega Boga verujemo, ali v Boga, ki naj bi ubogal nas in se obnašal, kakor mi hočemo, ali v Boga, h kateremu molimo z besedami: Zgodi se tvoja volja. Ce so nekateri izgubili vero, pomeni, da nismo vsi enaki in da ni bila vsaka družina sposobna nudi-ti svojim otrokom zaklad vere.

Odgovor dobimo tudi pri Nobe-lovem nagrajencu Elieju Wieselu, pisatelju judovsko-nemskega rodu, ki je bil v nacističnem lagerju v Oswiecimu. V svojem spisu »Noc« opisuje pretresljiv dogodek. Ko se je vračal v svojo barako, potem ko je moral prisostvovati obešanju dveh internirancev in nekega dečka, ki je visel na vislicah, kakor sam piše, »suh in lahek in se je pol ure boril s smrtjo«, je slisal nekoga za sabo, ki se je vprašal na glas: Kje je torej Bog? Wiesel je čuti v sebi glas, ki mu je odgovoril: Kje je? Glej, tam visi na tistih vislicah.

Tretji odgovor je vezan na osebno doživetje. Ko je bil v bolnišnici na Katinarji, mi je neki starejši zna-nec sporočil, naj se oglasim. Tudi on je bil med vojno v nacističnem lagerju v Oswiecimu. Po dolgih le-tih je prosil za spoved. Tragedija lagerja ga spremlja celo življenje in ga je oddaljila od Boga. Prisel je trenutek njegovega življenja, ko je začutil potrebo, da se sprijazni z Bogom.

Pred spovedjo je bil pogovor, nekaka priprava. Med drugim me je vprašal, kaksno pokoro mu bom dal. »Vse vaše življenje je bilo ena sama pokora, čas v lagerju in tr-pljenje, ki vas spremlja vsak dan vašega življenja, je daleč največja oblika pokore.«

Po spovedi sem se vrnil iz bol-nišnice omotičen. Hodniki bolniš-nice so se mi zdeli drugačni, tudi stopnice, ki so peljale na dvo-rišče...

Po mnogih letih se je človek, ki je doživel grozodejstva lagerja, približal k Bogu in se z njim sprijaz-nil.

Dobil je pri spovedi odgovor na vprašanje, ki ga je nenehno muči-lo: kje je bil tedaj Bog? Težko doja-memo pomen ali smisel trpljenja. Ostaja velika skrivnost. Ko je prisel med nas, nas Kristus ni rešil tr-pljenja, celo sam je sel na križ in v mukah umrl. A sledilo je vstajenje.

Tudi sam sem se kot duhovnik kdaj spraševal, na primer pred kr-sto mlade matere, ki je zapustila

majhna otroka, ali pred grobom starsev, ki sta zapustila mladoletna otroka: zakaj tako gorje? Življenje je posejano s podobnimi težkimi dogodki. Pa sem čez čas le dobil odgovor. Tiste sirote niso bile za-puščene. Danes so srečni v svojem zakonu in delu.

Zlo se na svetu obnavlja in po-navlja. Življenje nima samo vprašanj, ima tudi odgovore. Kdor nima vere, se bo vedno spraševal in ostajal pri vprašanju brez odgo-vora. Kdor veruje, bo trdno zaupal v Božjo previdnost.

Verniki nočemo graditi na pesku ideologij. Naš pogled je usmerjen v bodočnost, ki je vedno v Božjih rokah. Kljub vsemu verujemo, da je Bog ljubezen.

Ali je tako težko se Mu približa-ti?

Dušan Jakomin

Moj fanatizem

Srbija-Sviljanac 1985 - zaključek mladinske stafete »Bratstva in enotnosti«, ki se je dotaknila tudi naših občin. Danes ko gledam foto-grafije iz tistega in drugih nestetih srečanj sirom po Jugoslaviji, se mi zdi boleče in nesprejemljivo vse kar se dogaja. Po drugi strani se ču-tim srečna, da sem osebno dožive-la in videla, da bratstvo in sožitje ne glede na narodno in versko pri-padnost je možno. Spominjam se kola pozno v noč, na eni strani me je držal za roko Mato iz Prizrena (Albanec), na drugi Rade iz Pristi-ne (Srb), vsi smo bili pomešani med sabo predstavniki iz Slove-nije, iz Hrvaške in iz drugih krajev Jugoslavije. Spomnim se naših de-bat: o pogledih na svet, o vsem mo-gočem, sama nisem obvladala sr-bohrvaščine, a nikoli ni bil to pro-blem. Ne vem, kjer sta sedaj Mate in Rade, a upam da ju nacionali-zem in sektastvo nista popeljala v vrste osvobodilne vojske Kosova prvega in med Arkanove zločince drugega, mislim da oba preklinjata Evropo in Ameriko, ki jih bombardirata. Srečala sem znanca, ki me je prepričeval, kako je osvobodilna vojska Kosova isto kot nasi partiza-ni, razen imena. Ne vidim nobene podobnosti teh oboroženih v ultra-modernih (enakim ameriskim) uniformah napravljenih mož, kate-re je urila Cia, z našimi borci za svobodo. Meni se zdijo enaki Arkanovim ekstremistom, pre-pričana sem da tudi za številne ci-viliste pobite na Kosovu, nosijo oboji odgovornost. Sprašujem se zakaj ni zahod pomagal Rugovi in drugim intelektualcem, ki so se zavzemali za mirno resitev krize na tem območju, raje je oboroževal in podpiral albanske ekstremiste, ki hočejo veliko Albanijo; pred nji-mi jo je ze hotel nekdo, ki je nam Slovencem povzročil ogromno gorja. V glavi se mi kar vrti od to-likih vprašanj. Zakaj napad na Ju-goslavijo in ne na Turcijo, kjer je etnično čiščenje Kurdev že petde-setletna praksa. Zakaj inteligentne bombe pobivajo dan na dan ne-dolžno prebivalstvo? Zakaj je Ita-lija krsila 11. člen naše ustave in sla napadat suvereno državo? Zakaj takozvana levičarska vlada ne naredi nič za ustaviti to trage-dijo, je morda na stolčkih na-stavljeno lepilo? Neki znanec me je pred dnevi obtožil z fanatizmom, ko sem mu povedala, da če bi jaz odlocala bi tistih 125 milijard, ki jih dnevno porabijo za bambardi-ranje dodelila za raziskave o raku in drugih boleznih, ki pestijo Srbe, Albance, Slovence, Italijane itd., a če pomeni na pragu tretjega tisoč-letja biti prepričan, da z nasiljem se povzroci samo drugo nasilje in verjeti v mir, biti fanatik, potem sem ponosna, da sem fanatik.

Elena Legiša

Kako je z zaščitnim zakonom?

Po šestih mesecih D'Alemove vlade lahko skušamo potegniti črto glede uspehov, ki so jih italijanski komunisti želi s svojo prisotnostjo v vladi. Ce izvzamemo dejstvo, da je bil Ocalan izročen svojim bo-dočim krvnikom in vojno, ki je pravo protislovje zgodovine ita-lijanske levice - zmerne in ne -, zakon o 35 urah o katerem ni sploh več govora, se bom sedaj zaustavil samo na zakonu, ki naj bi bil sele odobren, o slovenski manjšini.

Ko smo postavljali v dvom našo nadaljno prisotnost v Prodijevi vla-di so Cossuttovi privrženci v Trstu poudarjali dejstvo, da po tolških le-tih tvegamo, da bi tisti tako težko pričakovani zakon ne bil odobren.

Po šestih mesecih vlade lahko postavino Cossuttovi stranki sle-deče vprašanje: »Kako to, torej da tisti zakon pač se ni 'postal zakon'?«

Vincenzo Cerceo, SKP

RK Jugoslavije in pomoč žrtvam vojne

Oglašam se v zvezi s poročilom z dne 12.5.1999, v katerem se novi-narji Primorskega dnevnika odzi-vajo na pripombe odbora Sloven-skega kluba glede njihovega za-držanja ob priložnosti nabiralne akcije v korist vseh žrttev spopadov na Kosovu in drugod po ZR Jugo-slaviji.

Obstrmel sem ob oceni o vlogi Rdečega Križa Jugoslavije, ki naj bi po mnenju kolektiva novinarjev PD bil »odraz Miloševičevega rezi-ma« in da bi zato bila vzpostavitev stikov s tem organizmom z moral-nega in političnega vidika nadvse sporna, obenem pa celo škodljiva za samo prebivalstvo. Dejstva pa govorijo povsem drugače. Rdeci Križ je priznana mednarodna orga-nizacija, osnovana na posameznih državnih odborih, ki v statutu ned-voumno poudarja svojo neodvi-snost od kakršnekoli politične oblasti in opravlja svoje poslanstvo po splošno priznanih, izključno humanitarnih merilih. Izjemno neodgovorno se mi zato zdi kore-nito in brezprizivno, zlasti pa brez dokazov, da gre za Miloševiću po-drejeno ustanovo, spodkopavati vlogo te človekoljubne organiza-cije. Poleg tega pa se mi ta sodba zdi v kričečem nasprotju z doslej zagovarjanim stališčem, da se voj-na ne vodi proti državljanom ZR Jugoslavije, temveč le proti trinogu iz Požarevca. Sporočilo novinarjev PD zoper vsakršno sodelovanje z jugoslovanskim Rdečim Križem zveni kot zvrčanje krivde za na-stali položaj na vse prebivalce ZR Jugoslavije, ki jim Rdeci Križ po statutarnih določilih sme in mora po svojih močeh pomagati. Gre to-rej za opredelitev zoper vse državljane ZR Jugoslavije, brez izjeme.

To, milo rečeno, površno sta-lišče močno načenja verodostojno-st novinarske srenje PD, ki naj bi, spričo svoje poklicne podkovano-sti in ozaveščenosti, slovenskemu bralstvu v povodnji obojestranske dezinformacije, nudila trezno in z vidika casniskarske etike neoporeč-no poročanje.

Pavel Volk

Dne 12. maja 1999 je bilo objavljeno v rubriki »Pismo uredništvu« sporočilo Odbora Sloven-skega kluba in naknadni odgovor novinarjev Primorskega dnevnika. Stališče novinarjev, da iskanje stikov z jugoslovanskim Rdečim križem, je iz moralnega in politič-nega vidika nesprejemljivo je zelo

ostro in ga je težko zaslediti tako v lokalnem, kot v vsedrjavnem ti-sku.

Tako mnenje novinarjev Primor-skega dnevnika si bi dolgoletni bralec casopisa težko pričakoval, saj zagovarja vizijo o različnih žrt-vah vojne, obnem odklanja in po-polnoma zapira vsak stik do Jugo-slovanskih ustanov, ter se opre-deljuje za črno-belo podobo vojne in žrttev.

Prav zaradi tega mislim, da iz korektnosti do bralcev in za objek-tivnejše informacije, novinarji Pri-morskega dnevnika, ki stojijo za stališči omenjenega pojasnila, se podpišejo z imenom in priimkom in ne z »novinarji Primorskega dnevnika«.

Boris Strekelj

Nikjer se novinarji, udeleženci nabiralne akcije za begunce niso izrekli proti Rdečemu križu, znano pa je, da mednarodni Rdeci križ se ni mogel poseci v Srbijo in toliko manj na Kosovu, vstop v Jugosla-vijo so prepovedali tudi drugim neodvisnim humanitarnim organi-zacijam, kot je n.pr. Karitas. Jugo-slovanski Rdeci križ pa po pričevanju neodvisnih humanitarnih organizacij deluje in prvi vrsti v korist jugoslovanske vojske.

Se manj so se udeleženci nabi-ralne akcije izrekli proti pomoči srbskemu narodu (glej komu je na-menjena nabiralna akcija novi-narjev), pač pa proti kakršnikoli pomoči prek uradnih organizacij, konzulatov ali drugih predstavništev beograjskega režima. Pri tej iz-biri smo v zelo dobri družbi vseh resnih humanitarnih organizacij, ki se ukvarjajo s pomočjo prizade-tim ljudstvom nekdanje Jugoslavije se za časa vojne v Bosni.

Da sredstva ne bodo namenjena predstavništvom ali drugim orga-nizacijam srbskega režima, pač pa tukajšnjim organizacijam, ki se uk-varjajo z begunci, so nam zagotovi-li sami organizatorji nabiralne ak-cije Slovenskega kluba, ko smo jim izrekli svojo kritiko zaradi pogajanj s srbskim konzulatom v Trstu. Verjeli smo jim na besedo in se nam ni zdelo primerno, da bi pole-mika takrat pljusnila v javnost, ker bi škodovala nabiralni akciji, pri kateri je manjšinska javnost tako navdušeno sodelovala. V re-dakciji mnenja od takrat nismo spremenili.

Zahteva g. Streklja pa spada v slog obračunavanja z novinarji, ki imajo drugačno mnenje, kar se pri nas na srečo se ni uveljavilo. Sicer pa se novinarji PD ne bojijo lastnih mnenj, saj se z imenom in priimkom podpišejo pod vse svoje ocene in komentarje.

Novinarji PD

Točna informacija

Dne 14. maja je bila na 11. strani dnevnika objavljena slika, ki prika-zuje protestni shod pred rusko du-mo v Moskvi. Demonstranti nosijo transparent, na katerem piše: »Go-spodi! Spasi Rossijo ot El'cina!«. PD je sliko takole komentiral: »Go-spoda, resite Rusijo Jelcina, je pisa-lo na transparentih komunistov, ki so demonstrirali pred dumo med njenim zasedanjem.«

Ne vem, ce transparent nosijo »komunisti« ali ne, zagotovo pa vem, da napis na njem pomeni: »Bog! Resi Rusijo Jelcina!«. Svet je že dovolj zmeden, nima smisla, da tej zmedi dodajamo se napačne informacije.

Z odličnim spoštovanjem.

Ivan Verč

Ivanu Verču, profesorju rusčine na tržaski univerzi, se za pojasnilo zahvaljujemo. Da je slo za »komu-niste« pa je pisalo v besedilu, s ka-terim je bila opremljena agencijska fotografija.

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Sreda, 19. maja 1999

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

ITALIJA / POROČILO ISTAT 1998

Ekonomski sistem mora napraviti kakovostni skok

Podjetja zgubljajo na konkurenčnosti

RIM - Italijanski gospodarski sistem mora nujno napraviti kakovostni skok, saj sedaj ni v stanju zagotoviti gospodarske rasti. Prepocasnega narascanja BDP namrec ne gre pripisati le siskemu notranjemu povprasevanju, ampak tudi vse manjsi konkurenčnosti italijanskih podjetij, kar prihaja do izraza tudi v hitrejšem narascanju uvoza v primerjavi z izvozom.

Tako trdi osrednji italijanski statistični institut ISTAT v svojem letnem poročilu, ki fotografira Italijo v letu 1998, zlasti z gospodarskega vidika. ISTAT izhaja iz dejstva, da je italijanski kosmati narodni dohodek v minulemu letu narasel za 1,3 odstotka, medtem ko znaša povprečje Evropske unije 2,9 odstotka. Ob tem se je uvoz v letu 1998 povečal za 6,1 odstotka, medtem ko se je izvoz le za 1,2 odstotka. Res je, da italijanska trgovinska bilanca se vedno izkazuje močan presežek (lani je znašal natanko 46 tisoč milijard lir), toda omenjene relativne vrednosti brez dvoma opozarjajo, da italijanski gospodarski sistem kot celota izgublja na konkurenčnosti v primerjavi z drugimi gospodarsko razvitimi državami.

Prepocasnogospodarsko rast Italije je treba delno pripisati, kot reče, tudi presiskemu notranjemu povprasevanju. To pa je tesno povezano z gibanjem delavskih plac, ki dejansko v minulemu letu niso pridobile na kupni moči. Ob tem je treba seveda upoštevati,

da se je zaposlenost v Italiji v minulemu letu povečala za 0,7 odstotka, kar je pozitivno, a vendarle premalo, da bi se poznalo pri povprasevanju.

V poročilu ISTAT izstopajo tudi nekateri pozitivni podatki o gospodarskih gibanjih v Italiji v minulemu letu. Tako npr. poročilo poudarja, da so bili državni računi lani pod kontrolo, saj se je narascanje državnih izdatkov spet zmanjšalo. Pod kontrolo je tudi finančno stanje pokojninskega sistema, ki je sicer večkrat tarca kritik zagovornikov liberalizacije italijanskega gospodarstva.

STATISTIKA / SLOVENIJA

Marca 14,1-odstotna stopnja brezposelnosti

LJUBLJANA - V Sloveniji je bilo marca 872.610 aktivnih prebivalcev, od tega je bilo delovno aktivnih 749.693 prebivalcev, kar je za 0,4 odstotka več kot februarja in za 1,1 odstotka več kot marca lani, so ugotovili v državnem uradu za statistiko. Stopnja registrirane brezposelnosti je marca znašala 14,1 odstotka, kar je za 0,2 odstotka manj kot mesec poprej.

Marca je bilo registriranih 122.917 brezposelnih oseb, kar je za 1,6 odstotka manj kot februarja in za 3,6 odstotka manj kot lanskega marca. Stopnja registrirane brezposelnosti, ki je v prvih treh mesecih letos povprečno znašala 14,3 odstotka, je bila marca pri moških 13,1-odstotna, pri ženskah pa 15,2-odstotna.

V tretjem letošnjem mesecu je bilo zaposlenih 664.463 oseb, samozaposlenih pa 85.230 oseb. Zaposlenih je bilo marca za 0,5 odstotka več kot februarja, v primerjavi z lanskim marcem pa se je njihovo število povečalo za 2,3 odstotka. V podjetjih in drugih organizacijah je bilo zaposlenih 602.175 oseb, kar je za 2,2 odstotka več kot pred letom dni, pri samozaposlenih osebah pa si je zaposlitev poiskalo 62.288 oseb (3,8 odstotka več kot marca lani). (STA)

OECD / RAZISKAVA OUTLOOK

BDP: letos rahlo višja, leta 2000 pa nižja rast

Namesto predvidenih 1,7% bo letos BDP znašal 2,2%, prihodnje leto pa 2,1% namesto predvidenih 2,3%

PARIZ - Na območju gospodarsko najbolj razvitih držav t.j. držav Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) naj bi do konca prihodnjega leta beležili povprečno dvoodstotno gospodarsko rast, kar je sicer nekoliko več od nedavnih bolj črnogledih predvidevanj, vendar se vedno zelo nizko. Po predvidevanjih specializirane raziskave Outlook, ki jo je izvedla organizacija OECD, naj bi letos skupni bruto družbeni proizvod (BDP) narasel za 2,2 odstotka, torej pol točke več od predvidenega, prihodnje leto pa naj bi narasel le za 2,1 odstotka, medtem ko so predvidevali, da bo skupni BDP zrasel za 2,3 odstotka.

Za posamezne države oz. območja predvidevajo dokaj različne težnje: tako bodo ZDA letos se naprej močno napredovale s 3,6-odstotnim porastom BDP, države Evropske unije bodo dosegle 2-odstotno rast, Japonska

pa samo 0,9-odstotno. Povprečna inflacija naj bi se z letošnjih 2,4 odstotka zmanjšala na 2,2 odstotka leta 2000.

Zakrbljujoč trend kaže brezposelnost, ki bo tudi prihodnje leto na območju EU ostala pri desetih odstotkih, t.j. dvakrat več od ZDA in Japonske. Glede monetarne politike naj bi obdržali sedanjo nizko raven uradnih obrestnih mer. Dolar, ki je danes precenjen v primerjavi z evrom, bo povzročil upočasnitev razvoja ameriške ekonomije in pripomogel k večjemu razvoju gospodarstva Stare celine v prihodnjih letih, menijo izvedenci OECD.

Prave nevarnosti finančne krize svetovnih razsežnosti ni, se ugotavljajo v raziskavi Outlook, vendar se bodo z uravnovešenjem tržisc spet uveljavile nekatere protekcionistične norme za zascito posameznih območij.

Telecom: o povezovanju s Telekomom na junijski skupščini

MILAN - Delničarji Telecoma bodo o napovedanem združevanju z nemškim Telekomom obdlocali 28. in 29. junija, ko bo sklicana njihova skupščina, na kateri bodo sprejeli tudi bilanco za lansko leto.

Nemški kancler Gerhard Schröder pa je včeraj po koncu italijansko-nemške vrha v Bariju potrdil stališče nemške vlade, ki zagovarja združitve Deutsche Telecoma in Telecom Italie.

Večji promet v tržaškem pristanišču v prvem četrtletju

TRST - Promet v tržaškem pristanišču se je v prvem četrtletju letošnjega leta povečal za 1,32 odstotka. Tako so v tem obdobju letos pretovorili 15.560.544 ton lani pa 15.357.105 ton blaga. V tem obdobju se je pretovor generalnih tovorov povečal za 8,89 odstotka, pretovor premoga za centrale Enela pa je narasel za 22,2 odstotka. Nadaljuje se tudi narascanje ro-ro in ferry prometa, kjer so beležili 22-odstotno rast. Pri tem se je najbolj povečal promet s Turcijo, in sicer za 24,6%. Pozitivni znaki prihajajo tudi s področja kontejnerskega prometa. V aprilu se je njihov pretovor povečal za 8,27 odstotka, tako da je negativni predznak na tem področju znašal samo še 3,39 odstotka. Tako so letos v prvih starih mesecih pretovorili 58.296 enot, v istem obdobju lani pa 60.328.

ZADRUŽNE KREDITNE BANKE / NUJNO POVEZOVANJE

Italijanski holding se povezuje z Nemci in Nizozemci

V teku so pogovori z nemško DG Bank in nizozemsko Rabo Bank - Konkurenca sili v tesnejše sodelovanje

VIDEM - Predsednik deželne Zveze zadružnih kreditnih bank Italo Del Negro in podpredsednik Sergio Medeo sta na obcnih zborih slovenskih zadružnih bank v Sovodnjah, Doberdobi in Zgoniku (tam so zborovali člani Kraske zadružne banke), povedala kaksna je in kaksna bo politika teh bank v deželni in državnem merilu. Smo namrec v casu velikih sprememb v bančnem sistemu. Gre za prave potrebe. Tudi majhne banke se morajo prilagoditi, ne morejo in ne smejo samo gledati, kaj se dogaja okrog njih.

Se pred leti so te banke ustanovile v Rimu svoj holding, ki ne nudi samo uslug, marvec daje direktive, po katerih se banke ravnaajo. To je tudi razumljivo, kajti majhna banka se ne more zadovoljiti samo s sprejemanjem prihrankov in dajanjem posojil, kar se je dogajalo nekoč. Zadrzne kreditne banke so danes močne. V Italiji jih je sicer samo se 560, ki

imajo nekaj nad 2.000 podružnic. V teh bankah opravijo 7 odstotkov bančnega poslovanja v državi. Njihovo premoženje odgovarja dvanajstim odstotkom premoženja italijanskih bank.

Pred nekaj leti so te banke spreminile svoje statute. Prej so bile vse zadružne organizacije oproščene nekaterih davkov. Sedaj imajo zadružne banke dovoljenje, da poslujejo kot vse druge banke. Zato pa morajo placati vec davkov. O tem je bilo govora tudi na obcnih zborih treh slovenskih bank in kdor je pazljivo poslušal porocila, je izvedel, da so tudi te majhne banke lani placale državi po vecsto milijonov novih davkov. Zato so bili prikrajšane pri cistem dobitku.

Tudi zadružne kreditne banke so morale v bolj pogumno kreditno politiko. Kdor je prej nalagal odvecni denar v varne državne vrednotnice in ni iskal klientov, katerim bi dal posojilo, ta se je se-

daj znsal v težavah.

Nova evropska finančna politika zahteva, da se tudi zadružne kreditne banke povezujejo. V naši deželi so pakt o sodelovanju pred nekaj meseci podpisali zastopniki teh zadružnih bank in dveh hranilnic v Vidmu in Gorici. Skupaj naj bi nastopali napram deželni upravi. Na Deželi v Trstu pa izbirajo banke, ki so sicer uradno doma v deželi, dejansko pa je njihova misleca glava drugje, v Venetu ali Lombardiji. Pobuda ni imela uspeha.

Nujne so torej povezave holdinga zadružnih kreditnih bank s tujimi bankami istega tipa. V teku so pogovori z nemško in nizozemsko centralo, t.j. z DG Bank in z Rabo Bank. V Nemciji in na Nizozemskem je zadružno denarno gibanje zelo močno. Čeprav so majhne lokalne banke formalno se vedno samostojne, dejansko nastopajo enotno. Niti v napisih pred bančno poslovalnico ni več

razvidno, da gre za samostojno banko. Se ostreje je poenotenje potekalo v Franciji. Zelo veliko število kmečkih posojilnic so že pred leti združili v mogočno Credit Agricole. Nekdanje samostojne posojilnice so danes le podružnice velike banke, ki s svojim močnim kapitalom nastopa ne samo v Franciji, marvec tudi v tujini.

V Italiji je bilo se pred leti nad 800 takratnih kmečko-obrtnih posojilnic. Danes jih je 560. V Furlaniji-Juljski krajini jih je bilo 33, danes jih imamo 19 (po združitvi doberdobske in sovedenjske jih bo 18). Po združevanju se je povečalo število podružnic. V deželi pri nas imamo 134. Te banke imajo jih namad 20.000 članov, od teh nekaj nad 1.700 v dosedanjih treh slovenskih. Konkurenca drugih bank je iz dneva v dan vecja, zato bodo tudi te banke morale v se tesnejše sodelovanje in povezovanje.

Marko Waltritsch

TEČAJNICE

1 EVRO= 1.936,27 LIRE

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

18. MAJ 1999	V EVRIH POVPREČNI TEČAJ	
VALUTA	18.05.	17.05.
ameriški dolar	1,0690	1,0685
japonski jen	131,62	131,47
grška dragma	325,43	325,40
danska krona	7,4338	7,4344
švedska krona	9,0030	8,9775
britanski funt	0,6592	0,6598
norveška krona	8,2115	8,2007
češka krona	37,670	37,629
ciprska lira	0,5789	0,5789
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski florint	250,28	250,46
poljski zlot	4,1885	4,1917
slovenski tolar	193,8041	193,7610
švicarski frank	1,6023	1,6023
kanadski dolar	1,5585	1,5683
avstralski dolar	1,8596	1,6117
novozelandski dolar	1,9032	1,9175

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

18. MAJ 1999	NAKUP/PRODAJA 1 EVRO
VALUTA	
portugalski escudo	200,482
nizozemski gulden	2,20371
belgijski in luksemburški frank	40,3399
francoski frank	6,55957
nemška marka	1,95583
finska marka	5,94573
španska pezeta	166,386
avstrijski šiling	13,7603
irski funt	0,787564
italijanska lira	1936,27

EVRO		
OSTALE VALUTE	NAKUP	PRODAJA
ameriški dolar	1,0762	1,0594
britanski funt	0,6653	0,6521
švicarski frank	1,6174	1,5843
danska krona	7,5748	7,2890
norveška krona	8,3918	8,0156
švedska krona	9,2204	8,7794
kanadski dolar	1,5863	1,5280
grška dragma	341,18	296,98
japonski jen	135,89	127,67
avstralski dolar	1,6673	1,5575
slovenski tolar	203,82	191,71
hrvaška kuna	8,2394	7,4472
češka krona	45,052	36,552
slovaška krona	55,35	44,028
madžarski florint	298,04	242,15

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA
Zadruga zo.z.
TRST

KMEČKA BANKA GORICA

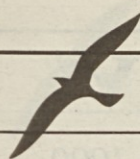
18. MAJ 1999	EVRO		LIRE	
VALUTA	nakup	prodaja	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,0780	1,0571	1798	1832
britanski funt	0,6693	0,6547	2893	2957
kanadski dolar	1,5738	1,5373	1230	1260
japonski jen	133,5830	130,3885	14,49	14,85
švicarski frank	1,6203	1,5901	1195	1218
norveška krona	8,3343	8,1344	232	238
švedska krona	9,1505	8,9170	212	217
grška dragma	325,9506	319,5428	5,94	6,06
danska krona	7,5566	7,3754	256	263
avstralski dolar	1,6111	1,5765	1202	1228
slovenski tolar	198,5917	192,6636	9,75	10,05
hrvaška kuna	8,2394	7,5932	235	255
FIKSI TEČAJI VALUT EVRA				
nemška marka	1,95583		989,998	
francoski frank	6,55957		295,182	
nizozemski gulden	2,20371		878,641	
belgijski frank	40,3399		47,998	
avstrijski šiling	13,7603		140,741	
finska marka	5,94573		325,657	
španska pezeta	166,386		11,637	
portugalski eskudo	200,482		9,658	
irski funt	0,787564		2458,555	
lira	1936,27			

MILANSKI BORZNI TRG

18. MAJ 1999			INDEKS MIB 30: +1,74%		
delnica	cena €	var. %	delnica	cena €	var. %
AEM	1,889	-0,31	INA	2,199	+1,01
ALITALIA	2,813	+1,36	ITALGAS	3,940	-0,32
ALLEANZA	10,705	+1,84	MEDIASET	7,639	-0,63
AUTOSTRADE	6,600	+0,09	MEDIOBANCA	10,745	-1,49
BNL	3,014	+2,72	MEDIOLANUM	6,347	-0,45
COMIT	6,641	-3,09	MONTEDISON	0,844	+0,84
BCA DI ROMA	1,379	+1,39	OLIVETTI	3,129	-1,63
FIDEURAM	5,275	+1,03	PIRELLI SPA	2,710	+0,48
INTESA	4,701	+0,96	RAS	9,420	+0,30
BCA POP BS	38,560	+3,35	ROLO BCA 1473	22,390	+0,40
EDISON	8,357	-0,81	SAN PAOLO IMI	13,351	+1,31
ENI	5,954	+2,17	TIM	5,376	+0,93
FIAT	3,030	+2,60	TELECOM ITA	9,458	-1,31
FINMECCANICA	0,784	-0,19	UNICREDIT	4,512	+2,08
GENERALI	33,580	+0,32	UNIM	0,538	+0,24

Podružnica Milano

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

IZRAEL / PO ZMAGI NA PARLAMENTARNIH VOLITVAH

Ehud Barak namerava nadaljevati Rabinovo delo

Za sestavo vlade ima 45 dni časa - Likud velika poraženka volitev

Barak se je včeraj ustavil tudi pred zahodnim zidom v starem delu Jeruzalema (AP)

JERUZALEM- Novi izraelski premier Ehud Barak se je ob obisku grobnice Jicaka Rabina včeraj zavezal, da bo nadaljeval delo umorjenega izraelskega premiera.

Vodja laburistov in zmagovalca ponedeljkovih volitev je dejal, da bo nadaljeval po poti, ki jo je začrtal Jicak Rabin, ki je bil njegov poveljnik, vodja, prijatelj in tisti, zaradi katerega je vstopil v politiko. Barak, ki je že začel pogovore o sestavi nove vlade, je obljubil, da si bo tudi on prizadeval za mir in varnost Izraela, enotnost Jeruzalema in se bori proti terorizmu, pri čemer bo izkazoval politično odgovornost.

Dosedanji izraelski premier Benjamin Netanjahu pa je včeraj ponovno priznal svoj poraz na volitvah. Obdan s svojimi privrženci v Tel Avivu je Netanjahu napovedal, da bo zapustil vodstvo svoje desne stranke Likud in da se bo začasno umaknil iz političnega življenja.

Po prestetju 99, 9 odstotka glasov je na volitvah za predsednika vlade zmagal vodja laburistov Ehud Barak s 56 odstotki glasov, premier Netanjahu pa je dobil 44 odstotkov glasov. Največ poslanskih sedežev (27) je v knesetu dobila laburistična stranka (v sedanjem parlamentu je imela 34 poslancev), stranka Likud

je dobila 19 poslanskih mandatov (prej 32), ortodoksna judovska stranka Sas pa 17 sedežev (prej 10). Ostala mesta so si razdelile manjše stranke.

Nedvomno je ob Netanjahuju največja poraženka izraelskih volitev tudi stranka Likud. Ta desna politična formacija je izgubila kar 13 mest v parlamentu. Namesto do-

Fizik z izredno vojaško kariero postal premier

JERUZALEM - 56-letni laburist Ehud Barak se je rodil leta 1942 poljskima priseljencema v kibucu Mismar Hasaron.

Studiral je fiziko in matematiko v Jeruzalemu ter sistemsko analitiko v Kaliforniji. Za seboj ima vrhunsko kariero v izraelski vojski, v katero je vstopil že s 17 leti. V šestdnevni vojni leta 1967, vojni leta 1973 ter libanonski vojni leta 1982 je zasedal različna poveljniška mesta. Leta 1991 so ga imenovali za načelnika generalstaba in generalpodpolkovnika. Svojo politično kariero je začel se leta 1995, ko ga je takratni premier Jicak Rabin imenoval za notranjega ministra. Po Rabinovem umoru, novembra 1995, je do volitev prevzel vodenje zunanjega ministrstva. Leto dni po volilnem porazu prehodnega premiera Simona Peresa pa je junija 1997 od Peresa prevzel tudi predsedovanje Laburistični stranki.

sedanjih 32 bo imela le 19 poslancev, kar je najslabši rezultat v zadnjih tridesetih letih. Tudi laburisti so izgubili nekaj mest, vendar so s 27 poslanci krepko prva

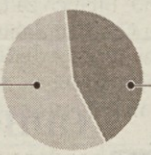
stranka v knesetu, Barak pa lahko pri sestavi nove izraelske vlade računa se na približno 40 poslanskih mest sredinskih in drugih levih strank. Okrepile so se skrajne verske stranke, ki pa že izrekajo pripravljenost na pogajanja za sodelovanje z Barakom.

Prvic v zgodovini Izraela sta obe glavni stranki skupaj osvojili manj kot polovico mest v 120-clanskem knesetu. Nova upravna podoba Izraela je zdaj veliko bolj razdrobljena, vsekakor pa bo iskanje miru s Palestinci, Sirjo in Libanom prioriteta naloge nove izraelske vlade. Barak ima 45 dni časa za sestavo nove vlade, ki mora dobiti zaupnico v knesetu, do takrat pa bo Izrael formalno še naprej vodil Netanjahu.

Izraelske volitve '99

Podatki izraelskih parlamentarnih volitev na osnovi 99,9 odstotka prešteti glasov

Ehud Barak
Laburisti
56,0%

Benjamin Netanyahu
Likud
43,9%

Parlament (Kneset, 120 sedežev), po strankah:

Laburisti	27	Sinui	6	Israel Beiteinu	4
Likud	19	Arabska	5	Nacionalna unija	3
Sas	17	demokratična		Hadaš	3
Merec	9	stranka		Nacionalna	2
Israel B'Aliya	7	Nacionalna	5	demokratična	
Centristi	6	verska stranka		zveza	
		Združena	5	Ena nacija	2
		židovska tora			AP

BASKOVSKA DEŽELA / ZGODOVINSKI SPORAZUM

Politično krilo Ete v vladi baskovske dežele

Prvi dogovor s političnim krilom separatistov Ete
Kritično stališče španskega notranjega ministra

VITORIA - Tri nacionalistične stranke baskovske dežele so včeraj podpisale sporazum, po katerem bo prvič po 30 letih v vladni večini sedelo tudi politično zastopstvo baskovskega independentističnega gibanja Eta. Gre za dogovor zgodovinskega pomena, ki pa mu osrednja vlada v Madridu nasprotuje in tudi vsedržavne španske stranke niso nič kaj navdušene nad dejstvom, da bodo sedaj separatisti lahko bolj učinkovito vplivali na politično prihodnost baskovske dežele.

Dogovor so v glavnem mestu Victorii podpisali predstavniki Nacionalistične baskovske stranke Pnv, demokratske usmeritve, centristične stranke Euskal Alkartasuna in independentistične stranke Euskal Herriarrok, kot se glasi novo ime nekdanje stranke Herri Batasuna, političnega krila baskovske separatistične organizacije Eta. Do lanskega poletja sta prvi dve stranki sodelovali s socialistično stranko, ki pa se je umaknila iz zavezništva za-

radi independentističnih težen partnerjev. V času pogajanj za novo zavezništvo so predstavniki stranke Harri Batasune prepričali gibanje Eto, da je septembra proglasilo enostransko premirje. Verjetno je prav to bilo odločilnega pomena, da so na oktobrskih volitvah tri nacionalistične stranke dosegle absolutno večino.

Vladni sporazum, ki so ga podpisali včeraj s predsednikom vlade baskovske dežele Juanom Josejem Ibarretxo, vsebuje tudi uradno obznanje vsakršnega nasilja, in to je prva tovrstna obveznost stranke, ki ji imajo za političnega zastopnika separatističnega gibanja Eta. V 30 letih boja v deželi, ki ji v baskovscini pravijo Euskal Herria, je bilo 850 mrtvih, 530 pripadnikov Ete pa sedi v zaporu, medtem ko je vojaško vodstvo pobegnilo v Francijo.

Za španskega notranjega ministra je sporazum »velika napaka, ker bo radikaliziral spopad v baskovskem konfliktu.«

VATIKAN / »NAVADEN DAN«

Janez Pavel II. je včeraj praznoval svoj 79. rojstni dan

Tudi torta, ki pa je papež ni poskusil

RIM - Papež je včeraj praznoval 79. rojstni dan. Za Janeza Pavla II. je bil to povsem navaden dan, ki se je začel že ob 5. uri zjutraj, je dejal vatikanski glasnik Joaquin Navarro. Med drugim se je papež srečal s nemskim kanclerjem Gerhardom Schröderjem, s katerim sta se pogovorila tudi o tragicnem nasilju na Balkanu.

Nune so pripravile za papeža torto z vatikansko belo-rumeno barvo: Janez Pavel II. je pohvalil nune in razrezal torto (na sliki, telefoto AP), a je ni poskusil.

Med drugimi je papežu voščil za rojstni dan tudi predsednik italijanske vlade Massimo D'Alema.

ODMEVI / ČESTITKE IN ŽELJE

Povsod po svetu pozdravili Barakovo zmago

Vsi poudarjajo tudi željo po okrepitevi mirovnega procesa

TEL AVIV - Ameriski predsednik Bill Clinton je zmagovalcu izraelskih volitev za predsednika vlade Ehudu Baraku ob čestitkah potrdil tudi svojo pripravljenost, da nadaljuje s sodelovanjem pri dokončanju bliznjevzhodnega mirovnega procesa. Bela hiša se je na tokratnih volitvah vzdržala izražanja podpore, čeprav je po tistem upala in celo pripevala k Barakovi zmagi. Njegovo politično kampanjo je namreč vodila ista ekipa svetovalcev, ki je leta 1992 v Belo hišo pripeljala Billa Clintona.

ZDA so imele v izraelskih volitvah veliko vlogo, pri čemer pa Clinton ni ponovil napake iz leta 1996, ko je javno podprl Simona Peresa, kar je posredno prispevalo k Netanjahujevi zmagi. Viri blizu Bele hiše trdijo tudi, da je Clinton pred volitvami večkrat poklical palestinskega voditelja Jaserja Arafata in ga zaprosil, da se vzdrži provokativnih izjav, ker bi to le pomagalo k zmagi »nepravega« kandidata. Clintonova administracija, ki je veljala do Netanjahujeve sestave vlade kot najbolj proizraelska od vseh dotedanjih, je bila z Netanjahujem vse prej kot zadovoljna. Politični analitiki v ZDA menijo, da je prišlo celo do paradoksa, ko je bil Arafat bolj dobrodošel gost v Washingtonu kot pa premier Izraela.

Clinton in Netanjahu sta sodelovala po sili razmer, pri čemer mu je Bela hiša najbolj zamerila zavlačevanje pri iz-

vajanju sporazuma iz Wye Riverja, ki je bil do sedaj pod Clintonovim pokroviteljstvom ob sodelovanju pokojnega jordanskega kralja Huseina. Nobena skrivnost ni, da je v Izraelu zmagal favorit Americanov, kar zbuja upanje, da se bo mirovni proces premaknil z mrtve točke.

V prvem odzivu na volilno zmago Ehuda Baraka za predsednika vlade v Izraelu je rusko zunanje ministrstvo izrazilo predvsem upanje na poglobitev dobrih odnosov med državama.

Cimprejnsko premostitev zatija ter nov polet na poti k pravičnemu in varnemu miru je novemu izraelskemu premieru zadel nemški kancler Gerhard Schröder. Nizozemska vlada pa je ocenila, da je Barakova zmaga »pozitiven signal na poti k miru na Bliznjem vzhodu«.

Visoki predstavnik Arabske lige, pomočnik njenega sekretarja, Ahmad ben Helli, je opozoril pred prevelikim optimizmom ob zmagi laburista Baraka in poudaril, da bo njegovo vlado potrebno ocenjevati po dejanjih. Izrazil je še mnenje, da mirovna pogajanja z novo izraelsko vlado ne bodo lahka, saj ima v zvezi s statusom Izraela Barak enaka stališča kot dosedanjí premier Benjamin Netanjahu.

Baraku je za zmago čestital tudi palestinski voditelj Jaser Arafat.

Zadovoljstvo ob Barakovi zmagi so izrazile tudi glavne judovske organizacije v ZDA.

NOVICE

Samomor domnevnega petkratnega morilca

LUXEMBOURG - Günter Hermann Ewen, ki je osumljen, da je v Nemčiji in Franciji v nedeljo ubil pet ljudi, je naredil samomor v hotelu Strassen v Luxembourg, kjer ga je našla policija, je sporočilo luksemburško sodišče. 36-letnega Ewena je od nedelje zjutraj ob pomoči helikopterjev iskalo več kot sto policistov. Ewen, za katerim je bila izdana mednarodna tirailica, naj bi bil močno oborožen in zelo nevaren.

Kremelj: Jelcin je zdrav

MOSKVA - Kremelj je zanikal poročila, po katerih je ruski predsednik Boris Jelcin zbolel za bronhitisom. Te informacije so Jelcina »zacusile«, je za tiskovno agencijo Interfax povedal njegov tiskovni predstavnik Dmitri Jakuskin. Podrobnejših podatkov o zdravstvenem stanju 68-letnega predsednika ni navedel. Odpoved predvidenega srečanja s španskim premierom Josejem Mario Aznarjem v Moskvi je sprožila nove govorice o Jelcinovem zdravstvenem stanju. Jakuskin je povedal, da sta imela Jelcin in Aznar »zelo izčrpen« telefonski pogovor.

Velika Britanija in Iran bosta izmenjala veleposlanika

LONDON - Velika Britanija in Iran bosta prvič po 20 letih vnovič izmenjala veleposlanika. Sedanji odpravnik poslov na britanskem veleposlanstvu v Teheranu Nick Browne bo postal veleposlanik, je v Londonu sporočil zunanji minister Robin Cook. Golamreza Ansari pa bo novi iranski veleposlanik v Londonu. Odločitev pomeni konec dolgoletnega spora, je dejal Cook. Britanski veleposlanik je Teheran zapustil leta 1979, ko je islamska revolucija strmoglavila tedanjsa saha Rezo Pahlavija.

SLOVENIJA - EVROPSKA UNIJA

Zadnje priprave na pogajanja

Pred junijskimi ministrskimi pogajanjmi o širitvi EU bo danes v Bruslju pripravljajlno srečanje

BRUSELJ - Vodja slovenske ekipe na pogajanjih o članstvu v Evropski uniji Janez Potočnik se bo danes v Bruslju s predstavniki sveta EU udeležil zadnjega od dveh pripravljalnih sestankov pred junijskim krogom siritvenih pogajanj na ministrski ravni. Sestanek bo pokazal, za katera dodatna področja pravnega reda EU bo na junijski ministrski pristopni konferenci unija s Slovenijo sklenila pogajanja.

Potem ko je bilo na aprilskem pripravljalnem sestanku ugotovljeno, da bodo ministri na junijski konferenci verjetno pogajanja sklenili za najmanj tri dodatna področja (telekomunikacije, industrijsko politiko in statistiko), bodo v sredo najverjetneje usklajevanja končali se za dve področji: varstvo potrošnikov in ribištvo. Na sestanku bodo sicer obravnavali

tudi poglavja o carinski uniji, zunanjih odnosih, konkurenčni politiki in pravu družb.

Ker sta EU in Slovenija novembra lani pogajanja končali za tri področja (mala in srednja podjetja, znanost, solstvo), bodo po junijskem krogu pogovori tako verjetno končani za skupaj osem področji unijnega pravnega reda. Omeniti gre, da so vsa področja sklenjena "časasno". Dokončno bodo pogajanja sklenjena takrat, ko bo dorečena se zadnja beseda o vseh 29 poglavjih pravnega reda EU.

EU se bo na pripravljalnem pogajalskem sestanku v sredo sestala tudi z ostalimi petimi kandidatkami, ki se o članstvu v povezavi že pogajajo. Po aprilskem krogu so se med njimi ze pokazale določene razlike. Takrat je z ugotovitvijo, da nadaljnja pogajanja ne bodo potrebna za tri po-

dročja, EU končala se stanke s Slovenijo in Cesko, pogojno tudi z Madzarsko, z Estonijo je zaprla pogovore o dveh področjih, s Poljsko pa enega.

Vse te države so na novembrskem krogu sklenile pogajanja za prva tri področja. V drugacnem položaju je Ciper, s katerim je EU že novembra končala pogajanja za pet področji, aprila pa je ugotovila, da nadaljnja usklajevanja niso potrebna za dve področji. Vodja slovenske pogajalske ekipe Potočnik je po aprilskem sestanku menil, da nakazana diferenciacija med kandidatkami potrjuje na strani EU zagotovljeno individualno obravnavanje prosilk za članstvo.

Zunanji ministri se bodo na pristopni konferenci sestali 22. junija. Slovenijo bo predstavljal glavni pogajalec, vodja diplomacije Boris Frlec. (STA)

SLOVENIJA - EVROPSKA UNIJA

DZ bo namenil prednost »evropskim« zakonom

Vlada je določila prioritietne zakone, ki jih je treba sprejeti do novega poročila o napredku kandidatk za EU

LJUBLJANA - Državni zbor (DZ) naj bi do parlamentarnih pocitnic obravnaval predvsem zadeve, povezane s prevzemanjem pravnega reda Evropske unije. Zato naj bi bila ze naslednja, 15. oziroma junijska redna seja, namenjena predvsem obravnavi t.i. evropskih zakonov, v juliju pa naj bi poslanci na dveh izrednih sejah sprejemali tiste zakone, ki jih je vlada dolocila za prioritietne. To je ob pripravi predhodnega sklica junijske seje in rokovnika za obravnavo zadev, povezanih z EU, sklenil kolegij predsednika DZ, ki se je tudi seznanil, da bo na seji DZ v okviru poslanskih pobud in vprašanj na prva tri vprašanja poslancev iz vrst opozicije odgovarjal predsednik vlade Janez Drnovsek.

Po sestanku predsednika državnega zbora Janeza Podobnika in predsednika vlade Janeza Drnovska sredi minulega tedna je vlada dolocila prioritietne zakone, ki jih je treba sprejeti do finalizacije poročila Evropske komisije o napredku kandidat za članstvo v EU, je na kolegiju pojasnil minister za evropske zadeve Igor Bavčar. Evropska komisija je v lanskem poročilu o napredku Slovenije izpostavila predvsem zaostanek pri sprejemanju evropske zakonodaje; da bi bilo letosnje poročilo za Slovenijo cim ugodnejše, je treba zadeve na tem področju pospesiti. Sicer pa je po vladnem rokovniku do konca tega leta treba sprejeti 84 evropskih zakonov.

Na junijski seji, ki se bo začela 15. junija, naj bi se državni zbor po predhodnem sklicu lotil sprejemanja več kot dvajsetih zakonov, povezanih s prevzemanjem evropskega pravnega reda. Po hitrem postopku naj bi sprejel zakone o državnem tozilstvu, o preprečevanju omejevanja konkurence, o železniskem prometu, o organizaciji in delovnem področju ministrstev, v tretji obravnavi pa kar osem zakonov (o varstvu osebnih podatkov, o varnosti in

zdravju pri delu, o mednarodnem zasebnem pravu in postopku, o rudarstvu, o ohranjanju narave, o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, o trgu vrednostnih papirjev in o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja). Skozi drugo obravnavo naj bi poslanci na naslednji redni seji pospremili predloge zakonov o davku od iger na srečo, o davku od prometa zavarovalnih poslov, o azilu, o tujcih, o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v RS in pomorski zakonik RS. V prvi obravnavi pa naj bi se lotili predlogov zakonov o izvrševanju kazenskih sankcij in o orožju ter nacionalnega programa razvoja telekomunikacij.

Delovna telesa DZ naj bi te zakone za sejo DZ pripravljala prvi in predvidoma tudi drugi teden v juniju. Zadeve za prvo julijsko izredno sejo, ki bo potekala od 6. do 14. junija, naj bi delovna telesa pripravljala med 29. junijem in 2. julijem, za drugo julijsko izredno sejo, ki bo potekala od 22. do 30. julija, pa med 15. in 21. julijem.

Na kolegiju je vodja poslanske skupine Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Miran Potrč opozoril, da tako natrpan urnik dela DZ in skrajševanje rokov za obravnavo posameznih zadev (ki poraja tudi vprašanje o spoštovanju poslovniško določenih rokov) poslancem onemogoca temeljito pravico. Državni zbor pa očitno postaja servis vlade, ki dikтира tempo njegovega dela. V imenu poslanske skupine Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS) pa je Joze Zagozen izrazil dvom, da gre pri vseh nastetih zakonih za usklajevanje slovenske zakonodaje z evropskim pravnim redom. Pri tem je izpostavil predvsem zakon o orožju in zakon o posebnem davku od iger na srečo, pri katerem naj bi po njegovih besedah slo predvsem za polnjenje državnega proračuna. (STA)

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 27. SEPTEMBRA 1998 DO 29. MAJA 1999

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE			Proga TRST-BENETKE		
ODHODI			PRIHODI		
URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.49	(R)	Tržič (5.13), Portogruaro (5.53), Mestre (6.52), Benetke (7.05).	(2.35)	(IR)	Benetke (0.15), Mestre (0.26), Portogruaro (1.21), Tržič (2.03).
5.35	(IR)	Tržič (5.59), Portogruaro (6.40), Mestre (7.28), Benetke (7.41).	(6.33)	(R)	Portogruaro (5.12), Tržič (6.09). ^(*)
5.56	(IC)	Tržič (6.20), Portogruaro (6.58), Mestre (7.39) - vozovnica z dodatkom - nadaljuje v Milan.	(7.01)	(D)	Portogruaro (5.40), Tržič (6.33). ^(*)
6.58	(R)	Tržič (7.22), Portogruaro (8.14). ^(*)	(7.21)	(R)	Portogruaro (6.12), Tržič (6.56).
7.19	(E)	Tržič (7.44), Portogruaro (8.27), Mestre (9.07), Benetke (9.18).	(7.52)	(D)	Portogruaro (6.44), Tržič (7.26). ^(*)
7.53	(IC)	Tržič (8.17), Portogruaro (8.55), Mestre (9.33) - nadaljuje v Salerno (vozovnica z dodatkom).	(8.33)	(D)	Cervignano (7.54), Tržič (8.07), iz Pontebbe-Vidma. ^(*) ⁽¹⁾
9.00	(IR)	Tržič (9.24), Portogruaro (10.03), Mestre (10.47), Benetke (10.59).	(8.50)	(E)	iz Zeneve, Mestre (7.04), Portogruaro (7.45), Tržič (8.26).
10.24	(IR)	Tržič (11.00), Portogruaro (12.03), Mestre (12.47), Benetke (12.59). ^(*) ⁽¹⁾	(9.20)	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (8.53). ^(*) ⁽¹⁾
11.00	(IR)	Tržič (11.24), Portogruaro (12.03), Mestre (12.47), Benetke (12.59). ⁽²⁾	(9.31)	(E)	iz Lecceja, Benetke (7.28), Mestre (7.40), Portogruaro (8.22), Tržič (9.06), tudi iz Neaplja in Rima. ⁽⁶⁾
12.00	(IR)	Tržič (12.24), Portogruaro (13.03), Mestre (13.47), Benetke (13.59).	(10.48)	(IR)	Benetke (8.50), Mestre (9.01), Portogruaro (9.42), Tržič (10.25). ⁽²⁾
13.00	(D)	Tržič (13.24), Portogruaro (14.03), Mestre (14.47), Benetke (14.59).	(11.11)	(IR)	Benetke (8.50), Mestre (9.01), Portogruaro (9.42), Tržič (10.25). ^(*) ⁽¹⁾
14.00	(IR)	Tržič (14.24), Portogruaro (15.03), Mestre (15.47), Benetke (15.59).	(11.58)	(E)	Benetke (9.50), Mestre (10.01), Portogruaro (10.37), Tržič (11.34).
14.18	(R)	Tržič (14.49), Portogruaro (15.46). ^(*)	(13.48)	(IR)	Benetke (11.50), Mestre (12.01), Portogruaro (12.42), Tržič (13.25).
14.52	(IC)	Tržič (15.16), Portogruaro (15.54), Mestre (16.32), Benetke (16.43), nadaljuje v Sestri Levante (vozovnica z dodatkom).	(14.48)	(IR)	Benetke (12.50), Mestre (13.01), Portogruaro (13.42), Tržič (14.25).
15.00	(D)	Tržič (15.24), Portogruaro (16.03), Mestre (16.47), Benetke (16.59).	(16.01)	(IC)	iz Salerna, Mestre (14.22), Portogruaro (14.57), Tržič (15.37).
16.00	(IR)	Tržič (16.24), Portogruaro (17.03), Mestre (17.47), Benetke (17.59).	(16.21)	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.33), Portogruaro (15.15), Tržič (15.58).
16.19	(IC)	Tržič (16.43), Portogruaro (17.21), Mestre (17.59), nadaljuje v Rim (vozovnica z dodatkom).	(17.07)	(IC)	iz Milana, Benetke (15.14), Mestre (15.26), Portogruaro (16.03), Tržič (16.43).
17.00	(D)	Tržič (17.26), Portogruaro (18.16). ^(*)	(17.48)	(IR)	Benetke (15.50), Mestre (16.01), Portogruaro (16.42), Tržič (17.25).
17.29	(E)	Tržič (17.53), Portogruaro (18.36), Mestre (19.14), Benetke (19.25).	(18.48)	(IR)	Benetke (16.50), Mestre (17.01), Portogruaro (17.42), Tržič (18.25).
17.34	(D)	Tržič (18.00), Cervinjan (18.13). ^(*) ⁽¹⁾ (za Videm-Pontebba)	(19.48)	(IR)	Benetke (17.50), Mestre (18.01), Portogruaro (18.42), Tržič (19.25).
17.39	(R)	Tržič (18.09), Portogruaro (19.20). ^(*) ⁽¹⁾	(20.33)	(R)	Benetke (18.30), Mestre (18.42), Portogruaro (19.27), Tržič (20.11). ^(*)
18.00	(IR)	Tržič (18.24), Portogruaro (19.03), Mestre (19.47), Benetke (19.59).	(20.48)	(IR)	Benetke (18.50), Mestre (19.01), Portogruaro (19.42), Tržič (20.25).
18.57	(E)	Tržič (19.22), Portogruaro (20.04), Mestre (20.46), Benetke (20.57). ⁽⁸⁾ (za Lecce)	(21.52)	(IC)	iz Milana, Mestre (20.12), Portogruaro (20.48), Tržič (21.28).
19.26	(R)	Tržič (19.56), Portogruaro (20.55). ⁽⁹⁾	(22.33)	(IC)	iz Rima-Termini, Mestre (20.37), Portogruaro (21.13), Tržič (22.11).
20.00	(IR)	Tržič (20.24), Portogruaro (21.03), Mestre (21.47), Benetke (21.59).	(23.12)	(R)	Benetke (20.52), Mestre (21.04), Portogruaro (22.00), Tržič (22.45).
20.22	(E)	Tržič (20.46), Portogruaro (21.23), Mestre (22.04), Milan-Lambrate (1.27) - nadaljuje v Zenevo; nadaljuje tudi v Rim (6.15) in Neapelj C.F.(8.58). ⁽⁶⁾	(23.53)	(E)	Benetke (21.56), Mestre (22.07), Portogruaro (22.44), Tržič (23.28).
22.24	(R)	Tržič (22.50), Portogruaro (23.40).			

Proga TRST-VIDEM			Proga TRST-VIDEM		
ODHODI			PRIHODI		
URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
(5.12)	(D)	Tržič (5.36), Gorica (6.00), Videm (6.32) - ^(*) ⁽¹⁾ .	(6.41)	(D)	Videm (5.21), Gorica (5.51), Tržič (6.15) - ^(*) .
(5.43)	(R)	Tržič (6.11), Gorica (6.37), Videm (7.14) - ^(*) .	(7.33)	(R)	Videm (6.01), Gorica (6.37), Tržič (7.03) - ^(*) .
(6.16)	(D)	Tržič (6.40), Gorica (7.04), Videm (7.32) - ^(*) .	(7.43)	(D)	Videm (6.36), Gorica (6.59), Tržič (7.21) - ^(*) .
(6.40)	(R)	Tržič (7.08), Gorica (7.34), Videm (8.10) - ^(*) .	(8.28)	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.33), Tržič (7.59) - ^(*) .
(7.13)	(IR)	Tržič (7.36), Gorica (7.57), Videm (8.21).	(8.38)	(R)	Videm (7.10), Gorica (7.44), Tržič (8.09) - ^(**) .
(8.06)	(R)	Tržič (8.34), Gorica (9.00), Videm (9.36) - ^(**) .	(8.33)	(D)	Videm (7.28), Tržič (8.08) - ^(*) ⁽¹⁾ .
(8.13)	(D)	Tržič (8.39), Gorica (9.03), Videm (9.33) - ^(*) .	(8.40)	(D)	Videm (7.33), Gorica (7.56), Tržič (8.18) - ^(*) .
(9.13)	(IR)	Tržič (9.36), Gorica (9.57), Videm (10.21).	(9.13)	(R)	Videm (7.45), Gorica (8.18), Tržič (8.44) - ^(*) .
(10.06)	(R)	Tržič (10.34), Gorica (11.00), Videm (11.37) - ^(**) .	(9.48)	(IR)	Videm (8.41), Gorica (9.04), Tržič (9.26).
(11.13)	(IR)	Tržič (11.36), Gorica (11.57), Videm (12.21).	(10.42)	(D)	Videm (9.26), Gorica (9.54), Tržič (10.17) - ^(*) ⁽¹⁾ .
(11.40)	(R)	Tržič (12.08), Gorica (12.34), Videm (13.10) - ^(*) .	(11.38)	(R)	Videm (10.10), Gorica (10.43), Tržič (11.09) - ^(**) .
(12.06)	(R)	Tržič (12.34), Gorica (13.00), Videm (13.37) - ^(**) .	(12.33)	(IR)	Videm (11.26), Gorica (11.49), Tržič (12.11).
(12.13)	(D)	Tržič (12.39), Gorica (13.03), Videm (13.32) - ^(*) .	(13.38)	(R)	Videm (12.10), Gorica (12.43), Tržič (13.09) - ^(**) .
(12.40)	(R)	Tržič (13.08), Gorica (13.34), Videm (14.11) - ^(*) ⁽⁴⁾ .	(13.42)	(D)	Videm (12.26), Gorica (12.53), Tržič (13.17) - ^(*) .
(13.13)	(IR)	Tržič (13.36), Gorica (13.57), Videm (14.21).	(14.19)	(R)	Videm (12.48), Gorica (13.24), Tržič (13.52) - ^(*) ⁽⁴⁾ .
(13.23)	(R)	Tržič (13.51), Gorica (14.17), Videm (14.54) - ^(*) .	(14.33)	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.49), Tržič (14.11).
(14.06)	(R)	Tržič (14.34), Gorica (15.00), Videm (15.36) - ^(**) .	(15.12)	(R)	Videm (13.40), Gorica (14.16), Tržič (14.44) - ^(*) .
(14.13)	(D)	Tržič (14.37), Gorica (15.00), Videm (15.30) - ^(*) .	(15.38)	(R)	Videm (14.10), Gorica (14.43), Tržič (15.09) - ^(**) .
(14.35)	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.29), Videm (16.06) - ^(*) .	(15.45)	(D)	Videm (14.26), Gorica (14.56), Tržič (15.20) - ^(*) .
(15.13)	(IR)	Tržič (15.36), Gorica (15.57), Videm (16.21).	(16.33)	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.49), Tržič (16.11).
(16.06)	(R)	Tržič (16.34), Gorica (17.00), Videm (17.36) - ^(**) .	(17.42)	(D)	Videm (16.26), Gorica (16.53), Tržič (17.17).
(16.13)	(D)	Tržič (16.37), Gorica (17.01), Videm (17.31) - ^(*) ⁽⁴⁾ .	(18.21)	(R)	Videm (16.48), Gorica (17.24), Tržič (17.52) - ^(*) .
(16.40)	(R)	Tržič (17.08), Gorica (17.34), Videm (18.10) - ^(*) .	(18.33)	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.49), Tržič (18.11).
(17.13)	(IR)	Tržič (17.36), Gorica (17.57), Videm (18.21).	(19.21)	(R)	Videm (17.49), Gorica (18.25), Tržič (18.53) - ^(*) .
(17.34)	(D)	Tržič (17.59), Videm (18.43) - ^(*) ⁽¹⁾ .	(19.42)	(R)	Videm (18.23), Gorica (18.53), Tržič (19.17) ⁽⁶⁾ .
(17.46)	(R)	Tržič (18.14), Gorica (18.41), Videm (19.19) - ^(*) .	(20.18)	(R)	Videm (18.50), Gorica (19.24), Tržič (19.50) - ^(*) .
(18.06)	(R)	Tržič (18.34), Gorica (19.00), Videm (19.36) - ^(**) .	(20.33)	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.49), Tržič (22.11).
(18.13)	(D)	Tržič (18.37), Gorica (19.01), Videm (19.29) - ^(*) .	(22.02)	(D)	Videm (20.38), Gorica (21.128), Tržič (21.35).
(18.40)	(R)	Tržič (19.08), Gorica (19.34), Videm (20.10) ^(*) ⁽⁶⁾ .	(22.33)	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.49), Tržič (22.10).
(19.13)	(R)	Tržič (19.36), Gorica (19.57), Videm (20.21).	(1.03)	(R)	Videm (23.26), Gorica (24.00), Tržič (0.26).
(20.10)	(D)	Tržič (20.36), Gorica (21.00), Videm (21.29).			
(21.13)	(IR)	Tržič (21.36), Gorica (21.57), Videm (22.21).			

Proga TRST-OPČINE			Proga TRST-OPČINE		
ODHODI			PRIHODI		
URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
0.11	(E)	Ljubljana, Zagreb, Budimpešta	6.53	(E)	prihaja iz Budimpešte preko Zagreba in Ljubljane
9.07	(E)	Ljubljana, Zagreb, Vinkovci	10.54	(IC)	prihaja iz Zagreba preko Ljubljane - od Opčin do Trsta avtobusni prevoz
12.19	(E)	Ljubljana, Budimpešta	17.12	(E)	prihaja iz Budimpešte preko Ljubljane
18.17	(IC)	od Trsta do Opčin avtobusni prevoz, nato z vlakom preko Ljubljane do Zagreba	20.00	(E)	prihaja iz Vinkovcev preko Zagreba in Ljubljane
IC - Intercity			D - Brzovlak		
E - ekspresni vlak			R Deželni vlak		
IR - Meddeželni vlak					

^(*) - ne vozi ob nedeljah in praznikih.
^(**) - vozi samo ob nedeljah in praznikih.
⁽¹⁾ - ne vozi ob sobotah.
⁽²⁾ - vozi ob sobotah in praznikih.
⁽³⁾ - vozi ob delavnikih, ne vozi v predprazničnih dneh.
⁽⁴⁾ - vozi ob delavnikih do 22.12. in od 7.1. do 31.3. ter od 7.4.

⁽⁶⁾ - vozi ob praznikih in od ponedeljka do petka do 22. 12. in od 6.1. do 31. 3. ter od 7.4.
⁽⁹⁾ - vozi ob delavnikih do 28.5., ne vozi v predprazničnih dneh.
⁽⁷⁾ - iz Tržiča vozi ob delavnikih
⁽⁸⁾ - ne vozi 24.12 in 31.12.
⁽⁹⁾ - ne vozi 25.12. in 1.1.

KOLESARSTVO / GIRO D'ITALIA

Etapa za Francoza Laurenta Jalaberta

Nizozemec Blijlevens ohranil roza majico

TERME LUIGIANE - Francoz Laurent Jalabert (na sliki AP) je zmagovalec 4. etape Gira d'Italia od Vibo Valentie do Terme Luigiane dolge 186 kilometrov. Jalabert je bil v sprintu močnejši od Italijanov Gianmattea Fagninija in Davida Rebellina. Rumeno majico vodilnega v skupnem sestevku dirke je obdržal Nizozemec Jeroen Blijlevens.

Jalabert, ki na spomladanskih dirkah ni ravno blestel, je na 4. etapi Gira dokazal, da je v izvrstni formi in dobil etapo, za katero se je vnaprej pričakovalo, da jo bo odločal sprint. Za Jalaberta je bila to prva etapna zmaga na "italijanski penltji". Povsem drugačen razplet gre pričakovati jutri, ko bo na vrsti prva gorska etapa.

Sama etapa je bila v znamenju Italijana Maura Radellija, ki je dolgo časa vozil osamljen v ospredju in imel pred zasledovalci že štiri minute in pol prednosti. Dobrih 20 kilometrov pred ciljem pa ga je glavnina ujele. Gledalci so zato pričakovali, da se bo v boj za zmago vključil tudi italijanski sprinter Mario Cipollini, ki pa očitno se ni prebolel posledic ponedeljkovega padca in se v končnici ni resno vmesal v boj za zmago.

Danasnja 147 kilometrov dolga 5. etapa s ciljem na Monte Sirinu obeta znamenjavo na vrhu skupne razvrstitve. Le malokdó verjame, da bo Blijlevens lahko ubranil rumeno majico, strokovnjaki pa računajo s prvim resnim napadom lanskega zmagovalca Marca Pantanija.

Izidi 5. etape: 1. Laurent Jalabert (Fra) 4:23:49 (povprečna hitrost: 40, 938 km/h), 2. Gianmatteo Fagnini (Ita), 3. Davide Rebellin (Ita), 4. Oscar Camenzind (Svi), 5. Aleksander

Gončenkov (Rus), 6. Romans Vainsteins (Lat), 7. Paolo Savoldelli (Ita), 8. Vjatceslav Jekimov (Rus), 9. Alain Turicchia (Ita), 10. Enrico Zaina (Ita), 11. Giuseppe Di Grande (Ita), 12. Marco Pantani (Ita), 13. Aldo Zanello (Ita), 14. Dario Frigo (Ita), 15. Andrea Noe

(Ita), 16. Marco Velo (Ita), 17. Chann McRae (ZDA), 18. Matteo Tosatto (Ita), 19. Niklas Axelsson (Sve), 20. Peter Luttenberger (Avt) vsi v času zmagovalca

Skupni vrstni red: 1. Jeroen Blijlevens (Niz) 17:14:12, 2. Laurent Jalabert (Fra) +0:18, 3. Gianmatteo Fagnini (Ita) +0:20, 4. Matteo Tosatto (Ita) +0:24, 5. Fabrizio Guidi (Ita) +0:26, 6. Mariano Piccoli (Ita) +0:26, 7. Davide Rebellin (Ita) +0:26, 8. Romans Vainsteins (Lat) +0:30, 9. Angel Edo (Spa) +0:30, 10. Oscar Camenzind (Svi) +0:30, 11. Paolo Savoldelli (Ita) +0:30, 12. Andrea Noe (Ita) +0:30, 13. Marco Velo (Ita) +0:30, 14. Gabriele Missaglia (Ita) +0:30, 15. Marco Pantani (Ita) +0:30.

NOGOMET / V BIRMINGHAMU

Drevi v finalu rimski Lazio proti Mallorci

Pokal pokalnih zmagovalcev

BIRMINGHAM - Po nesrečnem finalu proti Interju v zadnjem pokalu UEFA bo Lazio skušal osvojiti svojo prvo evropsko lovoriko drevi v Birminghamu. Mostvo trenerja Erikssona bo namreč igralo v pokalu pokalnih zmagovalcev proti španski ekipi Mallorce, ki je gotovo najugodnejše letošnje presenečenje vseh treh evropskih pokalov. To bo tudi deseti finalni spopad med italijanskimi in španskimi ekipami. Obračun pa je v korist španskih ekip, ki so šestkrat slavili zmago. Trener rimskega mostva Eriksson se boji protinapada španske ekipe, Mallorcini trener Cuper pa je prepričan, da bo zmagala njegova ekipa, v kateri ni večjih zvezdnikov, vsi pa dajo vse od sebe in predvajajo zelo dobro skupinsko igranje.

VERJETNI POSTAVI

LAZIO (4-4-2): 1 Marchegiani, 2 Negro, 13 Nesta, 11 Mihajlović, 5 Favalli, 14 Conceicao, 25 Almeyda, 10 Mancini, 18 Nedved (20 D.Stanković), 9 Salas, 32 Vieri. (22 Ballotta, 24 Couto, 15 Pancaro, 17 Gottardi, 20 D.Stanković ali 18 Nedved, 21 De la Pena, 19 Boksic), trener: Eriksson.

MALLORCA (4-4-2): 13 Roa, 14 Olaizola, 5 Marcelino, 4 Siviero, 3 M. Soler, 12 Lauren, 23 Engonga, 11 J.Stanković, 10 Ibagaza, 9 Dani, 22 Biagini. (1 Cesar Galvez, 7 Carreras, 24 Lopez, 21 Paunovic, 15 F.Soler, 8 Carlos, 20 Nino), trener: Cuper.

SODNIK: Benko (Austria). Tekma se bo začela ob 20.45 in jo bo neposredno prenašal TMC.

KOŠARKA / NBA LIGA

Indiana in S. Antonio uspešna

Sixersi, kljub sijajnemu Iversonu (35 točk) izgubili v Indianapolisu

NEW YORK - Ekipa San Antonio Spurs je v prvi tekmi polfinala zahodnega dela severnoameriške poklicne košarkarske lige NBA premagala Los Angeles Lakers s 87:81, v drugi sinočnji tekmi pa je v polfinalu na vzhodu Indiana Pacers ugnala Philadelphijo 76ers s 94:90.

Jezerniki so na gostovanju z devetimi zaporednimi kosi Glennia Rica (21 točk) povedli s 24:12 in po prvi četrtini vodili s 24:20. Drugi del igre so izgubili z desetimi točkami razlike (17:27). Razigral se je dvojni "stolp" San Antonia, Tim Duncan (25 točk, sedem skokov in šest blokad) in David Robinson (15 točk in osem skokov). Temu visokemu dvojcu se ni mogel povsem zoperstaviti niti center Jezernikov Shaquille O'Neal (21 točk, 15 skokov).

V zadnji četrtini so gostje nekajkrat grozili, da bodo znižali devet točk zaostanka, s katerim so začeli

zadnji del igre. Enajst minut pred koncem je bilo 67:62, šest minut pozneje pa 79:72. Petinstirideset sekund pred piskom sirene je Rice znova znižal na pet točk zaostanka, vendar pa je gostiteljem uspelo, da so to razliko obdržali do konca srečanja.

Lakersi so izgubili zaradi nekaj slabšega odstotka metov (38%) od San Antonia (42%), predvsem v srednjih dveh četrtinah (skupaj so dosegli le 34 točk), poleg tega pa je bil neucinkovit tudi njihov mladi zvezdnik Kobe Bryant, ki je dosegel 21 točk z metom 8:17, za povrh pa je izgubil se osem zgo. Gostitelji so dobili tudi skok (44:40).

Na tekmi Indiane Pacers in Philadelphije je bil najucinkovitejši Allen Iverson (35 točk, met 13:26), sicer prvi strelec rednega dela lige. Prek desetih točk je v dresu Indiane prišel le se Matt Geiger (16 točk in 11 skokov).

Roy Keane proslavljal naslov prvaka ... v zaporu

MANCHESTER - Angleskega nogometaša Roya Keana, kapetana novega državnega prvaka Manchester United, so zaradi nadlegovanja žensk aretirali in je noč preživel v zaporu. Kot je poročal londonski časnik The Sun, je Keane v nočnem lokalu, kjer je proslavljal naslov prvaka, neko žensko grobo zagrabil za bledro, drugo pa polil s pivom. Novico o aretaciji je potrdil trener Manchesterja Alex Ferguson.

Keane je skupaj s soigralci Davidom Beckhamom, Garyjem Nevillom in Andyjem Coleom preživel noč v lokalu. Srtev napada je za časnik Sun povedala, "da je bil nogometaš v vinjenem stanju in tako agresiven, kot si je le mo goče predstavljati."

TRST / TRŽAŠKA ŠPORTNA NAGRADA

Laezza in Grambassijeva

Organizator »Radioattività« pod pokroviteljstvom Pokrajine in CONI

TRST - V nabito polni pasazi Tergesteja je bila v ponedeljek prireditev »Prva tržaška nagrada za sport«, ki jo je priredila skupina Radioattività pod pokroviteljstvom Trzasko pokrajine in deželne CONI-ja. Prisotni so bili številni ugledni gostje iz športnega in političnega življenja. Veliko je bilo tudi predstavnikov društev iz naše pokrajine, med katerimi smo opazili tudi nekaj naših športnih delavcev.

Košarkar Aniello Laezza je zmagal po »ljudski« anketi, sabljacica Margherita

Grambassi pa je bila prva po anketi, ki so jo sestavili športni strokovnjaki.

VRSTNI RED, »ljudska anketa«: 1. Aniello Laezza, 2. Gianmarco Pozzocco, 3. Michele Guerrazzi, 4. Michael Williams, 5. Nicola Princivalli itd.; »anketa strokovnjakov«: 1. Margherita Grambassi, 2. Gianmarco Pozzocco, 3. Vasco Vascotto, 4. Nicola Princivalli, 5. Alessandro De Pol itd.

Na sliki: nagrajenci na ponedeljkovi prireditvi »Radioattività«

KOŠARKA / MLADINCI

Poraz borovcev

Izgubili so po podaljškju proti gorški Arditi

Bor Friulexport - Ardita 102:109 (42:38, 96:96)

BOR: Hrovatin 2, Smilovich 15, Mura 9, Paoletic 17, Lovriha 6, Gustin, Krcalic 10, Valente 33, Stokelj 10, trener: Martini.

SON: 30. PON: Stokelj (40) in Smilovich (45). PM: 13:16. TRI TOCKE: Valente 5, Stokelj 2, Paoletic 1, Smilovich 1.

Združena ekipa Bora Friulexport je sklenila prvenstvo z domačim porazom proti gorški Arditi, ki je ravno v prejšnjem kolu dohitela naše in tako na račun borovcev zasedla končno 3. mesto.

V ponedeljek so nasi fantje vendarle zaigrali bolje kot na zadnjih tekmah, ceprav je bila obramba vseskozi dokaj popustljiva. Po izenačenem boju so v zaključku gostje pridobili kar do-

bro prednost, domačini pa so z štirimi zaporednimi trojkami v zadnjih dveh minutah nadoknadili zamujeno in ravno z metom izza crte 6, 25 je dve sekundi pred zvokom sirene kapeten Smilovich izsilil podaljšek.

V dodatnih petih minutah so bili prisebnejši Goricani, ki so z novo zasluženno zmago podaljšali serijo uspehov na 13. Zadnjič so izgubili v prvem delu proti borovcem. Združena ekipa Bora, Cicibone, Kontovela in Jadrana končuje po tem takem prvenstvo na 4. mestu z 19 zmagami in 7 porazi.

Pohvalo za odlično igranje na poslovilnem srečanju pa zasluži zlasti Riccardo Valente, ki je zbral kar 33 točk in 12 skokov, zadel pa je tudi 5 trojk iz šestih poskusov. (N.S.)

NOVICE

Gari Kasparov v Sarajevu začel z remijem

SARAJEVO - Prvi favorit elitnega šahovskega turnirja v Sarajevu Rus Gari Kasparov je v prvem krogu remiziral z rojakom Jevgenijem Barejevim po 21 potezah dvoboja. Na turnirju v bosanski prestonici, ki bo potekal do 26. maja, nastopa deset velemejstrov, prvi dan pa so zmage zabeležili Anglež Michael Adams, Rus Aleksander Morosevič, Spanec Aleksej Sirov in Bolgar Veselin Topalov. Manjkata pa svetovni prvak Mednarodne šahovske zveze (FIDE) Rus Anatolij Karpov in njegov rojak Vladimir Kramnik.

Češki hokejski navijači protestirali zaradi TV prenosov

PRAGA - Vec sto čeških ljubiteljev hokeja je v ponedeljek zvečer protestiralo pred sedežem zasebne televizije Nova v Pragi zaradi "slabih prenosov" tekem svetovnega prvenstva skupine A na Norveškem. S transparenti in skandiranjem so protestniki pozivali vodstvo televiziji, naj odstopi pravice prenosov za svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Rusiji, kaksni drugi televiziji. Delo televizije so ostro kritizirali tudi nekateri češki dnevniki.

Barcelona in Inter v boju za Sabroso

LIZBONA - Nogometni klub Sporting iz Lizbone je sporočil, da bo po koncu letošnje sezone prodal napadalca Simaa Sabroso španskemu prvoligašu FC Barceloni. Prestop bo vreden 15 milijonov dolarjev, največ doslej v portugalski nogometni zgodovini. V boj za 19-letnega napadalca, ki je v 28 letošnjih nastopih dosegel 10 zadetkov, pa se je vključil tudi milanski Inter.

ŠPORT NA KOROŠKEM

Hud poraz SAK

CELOVEC - Nogometasi Slovenskega atletskega kluba (SAK) so v 22. krogu prvenstva v regionalni ligi sredina (Koroška, Stajerska, Zgornja Avstrija) utrpeli hud poraz. Na domačem igrišču v Trnji vasi so izgubili srečanje z enajsterico Paschinga kar z 0:4 (0:2). SAK je zaradi poškodb nekaterih ključnih igralcev na čelu s trenerjem-igralcem Dinkom Vrabcem moral nastopiti v oslabiljeni postavi in ni imel resnih možnosti proti gostom iz Zgornje Avstrije, ki so si z zmago utrdili drugo mesto na lestvici.

SAK je s 25 točkami sicer še vedno deveti na 14-mestni lestvici, po vnovičnem porazu pa se je spet nevarno približeval con kandidatur za izpad iz 3. avstrijske nogometne lige. Naslednjo tekmo igra SAK v gosteh proti vodcem na lestvici Hartbergu, nato pa so na sporedu še tri tekme. (I.L.)

Peter »Paco« Wrolich

uspešno končal »dirko miru '99«

MAGDEBURG/CELOVEC - Profesionalni kolesar Peter »Paco« Wrolich, koroški Slovenec iz Loc ob Baskem jezeru, je uspešno zaključil »dirko miru 1999« po Češki, Poljski in Vzhodni Nemčiji. Na deseti in zadnji etapi dirke od Erfurta v Magdeburg (169 kilometrov) je v ciljnem sprintu osvojil odlično 5. mesto. Ciljno črto je prevozil z istim casom kot zmagovalec zadnje etape in tudi »dirke miru '99« Nemec Steffen Wesemann (Team Telekom). Steffen Wesemann je že letih 1992, 1995 in 1997 zaključil »dirko miru« kot zmagovalec.

Wrolich je v prvih dveh etapah te zahtevne dirke osvojil sesto oz. peto mesto, v četrtek na kraljevi etapi (239 kilometrov) pa odlično 11. mesto. V skupni razvrstitvi je 24-letni kolesar iz Koroške z zaostankom komaj pet minut zasedel približno 20. mesto. Peter »Paco« Wrolich nastopa za nemško ekipo Gerolsteiner, v tabor profesionalcev pa se je preselil sele jeseni lanskega leta. (I.L.)

Obvestila

REKREACIJSKI ODSEK SZ BOR prireja brezplačno demonstrativno uro aerobike s Katjo, in sicer, jutri v četrtek, 20. t.m. ob 18.30 na stadionu Prvi maj v Trstu. Toplo vabljeni! Za informacije tel. 040-51377.

SD MLADINA - Smucarski odsek - vabi tekmovalce, clane in prijatelje na zaključni večer smucarske sezone, ki bo v soboto, 22. maja, ob 19. uri, v domu A. Sirk, kjer bo po krajši uradnosti, potekalo nagrajevanje društvene tekme in najzaslužnejših smučarjev letošnje sezone. Sledila bo družabnost.

KD OTON ŽUPANCIC prireja od 24. maja v sodelovanju z OK VAL 8. odbojgarski turnir na pesku t.i. Beach Volley, na plosči kulturnega doma A. Budal v Standrežu, od 14. do 18. junija pa v sodelovanju s SD Juventina nogometni turnir na pesku »Soccer beach« Informacije: ZSSDI, tel. 0481-33029 ali Kulturni dom, tel. 0481-33288.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 6. junija enodnevni izlet v Gardaland. Za informacije pokličite na tel. st. 040-225804, 040-226271 ali 040-327284 v večernih urah. Za vpisovanje vsak torek na sedezu društva od 20. do 21. ure do 25. maja.

Jutri v ljubljanski Operi premiera

Opero Nesmrtni Kascej skladatelja Nikolaja Rimskega-Korsakova in balet Ognjena ptica Igorja Stravinskega bo ljubljanska opera uprizorila v enem večeru, saj obe ruski deli povezuje ista osnovna zgodba, glasbena vez pa je povezava med učiteljem Rimskim-Korsakovim in njegovim učencem Stravinskim. Režiser obeh del in obenem koreograf baleta je Henrik Neubauer, opernemu orkestru bo prav tako obakrat dirigiral gost iz Nemčije Mark Mast. Premiera operno-baletnega večera bo jutri.

Krstna izvedba opere v enem dejanju in treh slikah Nesmrtni Kascej je bila leta 1902 v Moskvi, v Ljubljani pa bo doživela slovensko praiizvedbo. Libreto zanjo je napisal sam skladatelj Rimski-Korsakov s hčerjo Sofijo, prevedel Pavel Oblak. Nesmrtnega Kasceja bo pel Jože Kores, ki se s to vlogo hudobnega duha poslavlja, kot je povedal, od aktivne pevske kariere. V vlogi Lepe carične bo na deskah ljubljanske Opere debitirala Simona Krajnc, nova "pridobitev" opernega ansambla. Kraljevič Ivan bo Slavko Savinsek, Kascejevna - Edita Garčević Kozelj, Vihar pa Zdravko Perger.

Po uspehu z opero Pravljica o carju Saltanu po motivih Puskina iz leta 1899/1900 se

je Rimski-Korsakov v enodejanki o Nesmrtnem Kasceju vrnil k ruski snovi. Ime naslovnega junaka izhaja iz turske besede "kosci" in pomeni ujetnik, v vzhodnoslovanski mitologiji in ruskih pravljicah pa predstavlja zlobnega carovnika.

Obe deli so vrtita okrog zlobnega carovnika Kasceja. V operi je smrt zlobnega duha skrita v solzi Kascejeve hčere, v baletu je simbol svobode Vihar, je pojasnil 70-letni režiser in koreograf Neubauer. Direktor operno-baletne hiše Borut Smrekar je spomnil, da balet Ognjena ptica na Slovenskem ni neznani, saj je bil v Ljubljani prvič izveden že leta 1962. Krstno izvedbo je balet po scenariju Mihaila Fokina doživel leta 1910 v Parizu. Vodja baleta Tomaz Rode je Ognjeno ptico umestil v tradicijo slovenske baletne umetnosti in med eno najboljših del Henrika Neubauerja. Tokrat se bo v vlogi Nesmrtnega Kasceja predstavil po Rodetu "najbolj nadarjeni, odrsko samozavestni slovenski plešalec" Dejan Srhoj. Olga Andrejeva bo Ognjena ptica, Viktor Isaicev carjevič Ivan, Regina Krizaj Lepa caricna, v vlogah Kascejevih zena bosta plesali Mojca Kalar in Marinka Ribic, Carovnika pa bosta Iulian Ermelai in Damijan Mohorko. (STA)

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Cristallo SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

René Clair »Sladke sibkosti zena«, Režija Dusan Mlakar: ponovitev za red B danes, 19. maja ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Danes, 19., jutri, 20. in 21. maja ob 21.00 Yes/No Productions - skupina »Stomp«.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 23. maja ob 20.30 bo SSG gostovalo z Millerjevo dramo »Vsi moji sinovi«. Režija Zvone Sedlbauer.

GORICA

Kulturni dom

Filmska sezona Gorica - Kinema se nadaljuje s pomladnim programom. Jutri, 20. maja ob 20.45 bo na sporedu film danskega režiserja Larsa Von Trierja »Idioti«.

V ponedeljek, 24. (Red A) in v

torek, 25. (Red B) maja s pričetkom ob 20.30 bo zadnja gledališka predstava v abonmaju SSG in sicer komedija »Sladke sibkosti zena«. Avtor predstave je René Clair, režiser pa je Dusan Mlakar.

Kulturni center »Lojze Bratuž«

V petek, 21. maja ob 19.00 bo SSG podalo delo »Afrika ali na svoji zemlji«. Režija Boris Kobal.

SLOVENIJA

HRPELJE

Kulturni dom

Danes, 19. maja ob 10.00 gostuje SSG iz Trsta z otroško predstavo »Palček«. Režija Marko Sosić.

RIBNICA

Jutri, 20. maja ob 20. uri gostuje SSG iz Trsta s Sosicevo »Balerina, balerina« v interpretaciji Lucke Počkaj. Priredba romana in režija Branko Zavrsan.

PORTOROŽ

Avditorij

V soboto, 22. maja ob 20.30 bo Slovensko ljudsko gledališče iz

Celja podalo delo »Vaja zbora«. Režija Franci Krizaj.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče
Danes, 19., 20. in 21. maja ob 20.00, večer z Iztokom Mlakarjem.

LJUBLJANA

Mestno gledališče ljubljansko

21. in 26. maja ob 20.00, v cetrtek, 27. ob 15.30 in ob 20.00 ter 28. maja ob 20.00, Bernard Shaw »Pigmalion«.

Danes, 19. maja ob 15.30 in ob 20.00, v soboto, 22. in v nedeljo, 31. maja ob 20.00, Dario Fo, »Burkaski misterij«.

Jutri, 20. maja ob 20.00, v torek, 25. ob 20.00 in v soboto, 29. maja ob 20.00 Bostjan Tadel, »Policija, d. d.«.

V ponedeljek, 24. maja ob 20.00 Eugène Ionesco »Zavratne igre«. V torek, 25. maja ob 14.00 Ivan Cankar »Pohujšanje v dolini Sentflorjanski«.

Cankarjev dom

Danes, 19. ob 20. uri in ob 22.30, komedija »Cabrovi koraki«. Izvaja newyorská skupina Elevator Repair Service.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji
Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

»Tokyo ballet«. Ponovitve: danes, 19., 20. in 21. maja ob 20.30, v soboto, 22. maja ob 16.00.

Pomorska postaja

Jutri, 20. maja ob 21.00 »Afro festival«. Nastopa »Manantial percussion ensemble«, projekcije Cappella Underground.

Hipodrom Montebello

Hip hop music club, tri dni glasbe: jutri, 20., 21. in 22. maja.

MAČKOLJE

Prireditveni prostor Praznika češenj

PD Mačkolje prireja ob 50. obletnici MePZ Mačkolje »Prvi zamejski pevski maraton« v nedeljo, 23. maja ob 15. uri.

PORDENON

Avditorij Concordia

V okviru, glasba na ekranu bo v četrtek, 27. maja ob 21.00 nastop pianistke Rite Marcotulli. Na sporedu bo filmska glasba Francoisa Truffaut.

VIDEM

Gledališče »Giovanni da Udine«

28. maja bo z videmskim Filharmoničnim orkestrom nastopila pianistka Enrica Ciccarelli. Dirigent Lior Shabadal.

GORICA

Umetnostna galerija Il mulino

(Ul. De Morelli 39)

V okviru druge evropske razstave sodobne umetnosti, bodo nastopili danes, 19. maja, ob 19.30 Kraski ovčarji.

SLOVENIJA

PIRAN

Cerkev sv. Franciška

V nedeljo, 23. maja ob 20.30 bo Slovenski kvartet pozavn imel binkostni koncert.

NOVA GORICA

Kulturni dom

Jutri, 20. maja ob 20. uri dobrodelni koncert, ki

ga bodo izvajali učenci Glasbene sole Nova Gorica iz razreda prof. Sijavusa Gadzijeva.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 20. in v petek, 21. maja ob 19.30 nastop Orkestra slovenske filharmonije. Dirigent Tadeusz Wojciechowski, solist Andrzej Ratusinski.

SNG opera in balet

Jutri, 20. maja ob 20.00 in v soboto, 22. maja ob 19.30, Nikolaj Rimski - Korsakov »Nesmrtni Kascej«, Igor Stravinski »Ognjena ptica«.

V ponedeljek, 24. maja ob 19.30 Anton Pavlovic Cehov »Česnjev vrt«.

V torek, 25. maja ob 19.30 Bedrich Smetana, »Prodana nevesta«.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

V XII dvorani Miramarskega gradu razstava kipov iz Geissa. Ogled možen vsak dan od 9.00 do 18.00. Razstava bo odprta do 30. maja.

V bivših konjušnjah miramarskega gradu bo do 30. junija odprta razstava Exils ceskega fotografa Josefa Koudelke. Razstava je odprta vsak dan, in sicer od 9.30 do 18.45, na voljo je tudi katalog.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad ob 8. do 18. ure).

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Palaca Costanzi: do 23. maja podaljšali razstavo, Anita Pittoni, umetniške cunjice. Gre za celovit prikaz dejavnosti Anite Pittoni; razstavo si je mogoče ogledati od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Galerija d'Arte Antica (P.zza della Libertà 7): Vec kot 85 del in zbirk na razstavi, ki zaobjema obdobje od leta 1400 do 1800. Odprta celo leto od 9.00 do 13.00.

Galerija Rettori Tribbio 2: do 21. maja bo razstavljal Gianni Borta. Ogled ob delavnikih od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30.

Caffè stella polare (Ul. Dante 14 - Trg sv. Antona Novega 6: do 31. maja razstavlja svoja novejša dela Ennio Steidler.

Atelje Nadia Bassanese (Trg Giotti 8): do 4. junija bo razstavljal Giosetta Fioroni. Urnik ogleda: od torka do petka od 17.00 do 20.00.

Muzej Revoltella: do 15. septembra razstavlja Jean - Michel Basquiat. Urnik: do 30. junija od 10.00 do 20.00, od 1. julija do 31. avgusta vključno veliki smaren od 10.00 do 23.00, od 1. do 15. septembra od 10.00 do 20.00. Zaprto ob torkih.

Knjigarna Borsatti (Ul. Ponchielli 3: od 21. maja do 4. junija bo razstavljal Claudia Raza. Ogled možen ob urah odprtja knjigarne.

ŠKEDENJ

Dom Jakoba Ukmarja: »Slovensko plavzarstvo 20. stoletja - Jeseniški plavzi«. Razstava je na ogled do 30. septembra 1999, in sicer vsak torek in petek od 15. do 17. ure ter vsako nedeljo dopoldan od 11. do 12. ure.

MILJE

Beneska hiša - sedež občinskega muzeja: do oktobra 1999 bo odprta razstava arheoloških predmetov, ki so jih odkopali na miljskem območju. Razstavo si je mogoče ogledati vsak dan od 9.00 do 12.00.

REPEN

Do 30. maja bo v prostorih sedeža **Konzorcija vin Kras** na ogled razstava »Ko bo cvetel lan«. Razstava bo odprta ob sobotah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 12. ter od 16. do 18. ure. Za morebitne skupine predhodno poklicati na tel. st. 040-327124.

TRNOVCA - BAJTA

V umetnostni galeriji »Skerk« je odprta razstava; L. Spacal, Pomlad na Krasu. Urnik obiskov: četrtek, petek in sobota od 18.00 do 20.30, ob nedeljah od 10.00 do 13.00. Razstava bo odprta do 3. julija.

GORICA

Goriški grad, do 30. junija, razstava o življenju v srednjem veku »La spada e il melograno - vita quotidiana al castello medioevale 1271 - 1500«. Urnik: od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Ob ponedeljskih zaprto.

Pokrajinski muzej na gradu: do 27. junija je na ogled razstava grafičnih del in slik Vittoria Bollaffia (1883-1931).

Galerija kulturnega doma (Ul. Brass 20): do 25. maja, razstavlja Joze Subic. Urnik: od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00.

CASARSA

Palaca »alla Roggia« (Ul. XXIV. maja): do 23. maja je na ogled razstava, Tina Modotti, življenje in fotografija. Razstava je odprta ob praznikih in predprazničnih dneh od 10.00 do 24.00.

VENETO

BENETKE

Gallerie dell'Accademia di Venezia: do 25. junija razstava risb »Od Leonarda do Canaletta«.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij: razstava grafik Ljerke Kovac in Janeza Matelica. Urnik ogleda od 9.00 do 12.00 ob delavnikih in v času večernih predstav.

PADNA

Galerija Bozidarja Jakca: grafike in risbe Bozi-

darja Jakca in arheoloske najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni 52 (Pucer), 066/781028.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hiše: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

LOKEV

Vojaski muzej Tabor: Orožje in oprema, stalna razstava.

KROMBERK

Na gradu Kromberk je na ogled razstava Spomini naše mladosti (Življenje pod zvezdami) - etnološki pregled povojnih dogodkov na Goriskem. Na ogled so se naslednje zbirke: lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov. Urnik: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure, ob sobotah zaprto, ob nedeljah od 13. do 17. ure. Za najavljene skupine tudi izven urnika.

VIPAVA

Vojasnica Janka Premrla Vojka: vojaski muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soske fronte, stalna razstava.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

NOVA GORICA

Galerija Artes (Gradnikova brigada 6): do 25. maja, razstavlja Joze Subic. Urnik: ob delavnikih od 9.00 do 12.30 in od 15.00 do 19.00.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, st. 125.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljskih zaprto.

SNEŽNIK

Pristava gradu Snežnik, lovska zbirka in polharski muzej.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LOKAVEC

Kovaski muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Ljubljanski grad: odprta je razstava rokodelskih izdelkov Slovenije »Mojstrovine Slovenije«. Razstavo je postavil prof. Janez Bogataj.

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Moderna galerija: Bozidar Jakac, razstava ob stoletnici umetnikovega rojstva. Iz zbirke Moderne galerije. Razstava bo odprta do 23. maja in sicer od torka do sobote od 10.00 do 18.00 ob nedeljah od 10.00 do 13.00.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

Cankarjev dom: slike in risbe razstavlja Giorgio de Chirico. Odprto do 13. junija. Ogled možen od torka do sobote od 10.00 do 19.00, ob nedeljah od 10.00 do 14.00.

BISTRA

V Tehniškem muzeju Slovenije bo do 30. maja razstava »Vonj po morju, - Slovensko morsko ribstvo od Trsta do Timave skozi stoletja«, ki jo je pripravil Bruno Volpi Lisjak.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi.d

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Zadnja postaja kozmopolitizma: Pristanisca**

20.30 **TV dnevnik**

RAI 1

6.00 Euronews

6.30 Dnevnik

6.40 Aktualna jutranja oddaja Unomattina (vodita Antonella Clerici in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo

9.35 Film: La saga dei Forsyte (dram., ZDA '49, i. Errol Flynn, Walter Pidgeon)

11.30 Dnevnik

11.35 Aktualna odd.: La vecchia fattoria (vodi Luca Sardella)

12.25 Vreme in dnevnik

13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo

14.05 Nan.: Il tocco di un angelo (i. Rosa Downey)

15.00 Dok.: Kvarkov svet - Skrivnostno življenje rastlin

15.45 Mladinski variete: Solletico (vodita Mauro Serio in Irene Ferri), vmes risanke, 17.00 mladinski dnevnik GT

17.35 Danes v parlamentu

17.45 Aktualna odd.: Prima - Predvsem kronika (vodi David Sassoli), vmes (18.00) dnevnik

18.35 Variete: In bocca al lupo!

19.30 Vremenska napoved

20.00 Dnevnik

20.35 Nogomet: Lazio - Maiorca (pokal pokalov, finale)

23.00 Dnevnik

23.05 Aktualno: Nogomet (vodi S. Zavoli)

0.05 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme

0.35 Aktualno: Il grillo, Media/Mente

1.05 Sottovoce - Potihoma

1.50 Nan.: Samotna golobica

2.35 Film

RAI 2

7.00 Varjete za najmlajše

9.45 Nan.: L'arca del dr. Bayer

11.35 Aktualno: Un mondo a colori

10.50 Tg2 - Medicina 33

11.10 Vreme, dnevnik

11.30 Variete: I fatti vostri - Vase zadeve

13.00 Dnevnik

13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje

14.00 Nan.: Un caso per due, 15.10 Marshall

16.05 Kratka poročila

16.10 TV film: Caterina di Russia (zgod., ZDA '95, i. C. Zeta Jones)

18.10 Vreme, dnevnik, sport

18.40 Sereno variabile

19.05 Nan.: Sentinel (i. Richard Burgi, G. Maggart)

20.00 Variete: Loto ob 8-ih

20.30 Večerni dnevnik

20.50 Film: A proposito di donne - Boys on the side (dram., ZDA '95, i. W. Goldberg, D. Barrymore)

22.40 Aktualna odd.: Pinocchio

23.40 Izzrebanje lota

23.45 Dnevnik, Neon knjige, v parlamentu

0.40 Film: Nadro (dok. '98)

RAI 3

6.00 -6.30-7.00-7.30-8.00 dnevnik

8.30 Media/Mente, 8.55 Mi smo zgodovina, 9.55 Lemma

10.00 Harem

11.00 Sport: Giromattina

12.00 Dnevnik, sport

13.00 Aktualno: Tisoč in ena Italija, 13.15 Telesogni

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.50 Znanstveni dnevnik, 15.00 Pravljice in risanke

15.20 Kolesarska dirka po Italiji, 5. etapa, 17.05 Proces etapi

18.00 Dresura

18.30 Nad.: Un posto al sole

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Sport: T-Giro

20.25 Nan.: Friends

20.50 Aktualna odd.: Mi manda Raitre (vodi P. Marrazzo)

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Aktualna odd.: Blu notte

0.00 Sport: Giro notte

0.35 Dnevnik, kultura, vreme

Fuori orario

1.15 Rai news 24 - Superzap - Pregled tiska - Vreme

RETE 4

6.30 Nad.: Un volto, due donne

8.25 Nan.: Pregled tiska

8.50 Nad.: Aroma de café, 9.45 Cuore selvaggio, 10.45 Febbre d'amore

11.30 Dnevnik

11.40 Aktualno: Forum

13.30 Dnevnik

14.00 Kviz: Kolo sreče

15.00 Nad.: Sentieri - Steze

16.00 Film: Non è peccato (kom., ZDA '55)

18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto

18.55 Dnevnik in vreme

19.30 Nan.: Un giustiziere a New York

20.35 Film: Occhi nelle tenebre - Blink (thriller, ZDA '94, i. M. Stowe, A. Quinn)

22.40 Film: Nestore, l'ultima corsa (kom., It. '93, r.-i. A. Sordi, M. Ripaldi)

0.50 Pregled tiska

1.10 Film: Il mito, la violenza

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

8.45 Aktualna oddaja: Vivere bene benessere (vodi Maria Teresa Ruta)

10.15 Variete: Maurizio Costanzo Show

12.00 Nan.: Due per tre, 12.30 Hisa Vianello

13.00 Dnevnik TG 5

13.30 Nan.: Tutto Bean

13.45 Nad.: Beautiful, 14.20 Vivere (i. Fabio Mazzari, Fiorenza Marchegiani)

14.50 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi M. De Filippi)

16.40 Nan.: Ciao dottore

17.45 Aktualna odd.: Verissimo (vodi C. Parodi)

18.35 Variete: Passaparola (vodi Claudio Lippi)

20.00 Dnevnik

20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Gerry Scotti in Gene Gnocchi)

21.00 Aktualna odd.: Coppie - Pari (vodi Maria De Filippi)

23.15 Dnevnik

23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show

1.00 Nočni dnevnik

1.30 Striscia la notizia

2.00 Nan.: Hill Street

3.00 Vivere bene

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ocean Girl, nato otroski variete, vmes Ciao ciao mattina

9.20 Film: Fletch cronista d'assalto (kom., ZDA '89, i. Chevy Chase)

11.20 Nan.: Mac Gyver

12.20 Sport, 12.25 Odprti studio

13.00 Nan.: V osmih pod eno streho

13.30 Risanke

14.00 Risanke: Simpsonovi

14.20 Varieteja: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego! (vodi Tamara Donà)

15.30 Nan.: Gli amici del cuore (i. Hélène Rolles)

16.00 Variete za najmlajše in risanke

17.30 Nan.: Baywatch

18.30 Odprti studio

18.55 Sport

19.00 Nan.: Druzina tretjega tipa - Moby... Dick, 19.30 Tata

20.00 Glasb. oddaja: Sarabanda

20.45 Film: La storia fantastica - The Princess Bride (fant., ZDA '87, i. Cary Elwes, Peter Falk)

22.40 Film: Gorilla nella nebbia (dram., ZDA '88, i. Sigourney Weaver)

1.15 Odprti studio, sport

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi

8.25 Film: Il mistero del falco

11.00 Vendetta di una donna

13.35 Aktualna oddaja

17.30 Nan.: Get Smart, 18.00 Sharky and George

18.30 Osebnosti in mnenja

20.30 Zoom Gorica

20.55 Il supplemento

23.30 Nan.: Get Smart

0.30 Trzasko popevke

MONTECARLO

12.15 19.45, 22.50, 0.45 Dnevnik, 12.30, 20.10 Sport

13.00 Nan.: Il Santo

14.00 Film: I tre soldati (pust., ZDA '51, i. D. Niven)

16.00 Variete: Tappeto volante

20.35 Nogomet: Lazio - Maiorca (pokal pokalov, finale)

23.45 Film: Vioenza ad una minorenne ('75, i. A. Archer)

Slovenija 1

8.00 Vremenska panorama

9.00 TV prodaja

9.30 Tedenski izbor: Sprehodi v naravo: Cvet, 9.45 nad. Najlepše počitnice (6. del), 10.10 Risanke, 10.25 dok. nan.: Dogodivscine iz zivalskega vrta, 11.15 TV konferenca

12.05 Nan.: Zupnik za deset tednov

13.00 Poročila, vreme, sport

13.15 Napovedniki

13.20 Tedenski izbor: Obzorja duha, 13.50 Ljudje in zemlja, 14.40 dok. Joel Peter Witkin, 15.35 Pomp

16.30 Mozaik

17.00 Kviz: Male sive celice

18.00 Obzornik, vreme, sport

18.10 Dok. oddaja: Boj za obstanek - Sporazumevanje zivali (VB, 1. del)

19.00 Dobrodošli doma

19.15 Risanke

19.30 Dnevnik, vreme, sport

20.05 Film: Sedmi pecat - Onstran Rangoona (VB 1995, r. John Boorman, i. Patricia Arquette, Aung Ko)

22.00 Odmevi, vreme, kultura

22.40 Sport, marketing

22.55 Osmi dan

23.25 Koncert simfonikov RTV Slovenija: Akademski uvertura v C-molu op. 80 in koncert za violino in orkester v D-duru (Brahms)

0.55 Poročila

1.05 Dok.: Boj za obstanek (pon.)

TV PRIMORKA

8.00 15.00 Videostrani

15.00 Videospot dneva

15.05 Polcija svetuje

15.20 Kako se samovarovati

16.20 Glasba: Pop rock svet

17.20 Oddaja za zamejce v Italiji: Med Sočo in Nadižo V mojem kosku...

18.30 Videostrani

19.20 Dnevnik, vreme, iz tiska

20.00 50 let PD Nova Gorica

20.50 Karsia, zaščitna sredstva

21.40 Zdravje in mi

22.35 Rokomjet: Keting-Polje

23.50 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

9.00 Vremenska panorama

10.00 Napovedniki

10.05 Tedenski izbor: Videoring - Oldies, 10.30 Nadaljevanka: Saint Tropez (Fr., 8. del)

11.20 Dokumentarna oddaja: Letalonosilka - Trdnjava na morju (ZDA)

12.10 Predstavitve videospotov za Evrosong

12.55 Euronews

13.20 TV prodaja

13.50 Film: Secret places Skrivni kotički (VB 1984, r. Zeldi Barron, i. Marie-Therese Relin, Tara Mac-Gowran)

15.25 Kolesarska dirka po Italiji

17.30 Po Sloveniji

18.50 Nanizanka: Dr. Schwartz in dr. Martinova (Nem., i. Senta Berger, Fridrich von Tuhn, 7. ep.)

19.00 TV igrice: Kolo sreče

19.30 Videoring s Tino

20.00 Nogomet: Lazio - Mallorca (pokal pokalov, finale)

22.45 Film: Napad na West Pointu (ZDA 1994, r. Terence Moses, i. Samuel L. Jackson, Sam Waterston)

Koper

15.00 Euronews

15.15 Gugalnica

15.45 Dok.: Marco Polo Express

16.15 Slovenski magazin

16.45 Globus

17.30 Pogovorimo se o...

18.00 Program v slovenskem jeziku: Zenski pol

18.45 Primorska kronika

19.00 Tv dnevnik, sport

19.30 Otrška odd.: Gugalnica

20.00 Sredozemlje

20.30 Dok.: Formula 1

21.00 Aktualna odd.: Meridiani

22.00 Vsedanes - TV dnevnik

22.15 Nogomet: Lazio - Mallorca (pokal pokalov, finale)

Vsedanes - TV dnevnik, vreme

R A D I O

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Slovenski obzornik; 9.15 Odprta knjiga: Ana Karenina (r. M. Prepeluh, zadnji del); 9.40 Potpuri; 10.00 Koncert operne glasbe; 11.00 Sredina kramljanja s S. Verčem; 12.40 Primorska poje 99: MePZ Pod lipo; 13.20 Glasba za vse okuse; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Z Goriskega; 15.00 Rock party; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Trieste Prima; 18.00 Literarne podobe: V srce sezajoče besede (M. Nadlišek); 18.30 Soul music; 18.45 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v italijanščini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper (slovenski program)

6.30, 8.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutranji pr.; 6.45 Prvih 50 let; 7.00 Jutranjik; 9.45 Na rešet, odgovori na vprašanja poslušalcev; 11.00 Aktualno; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Daj, povej..., Živalski blues, za obloženo mizo; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Pri-

morski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika s primorskih koncertnih prizorišč; 19.30-22.00 Športna sredo.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Dobro jutro; 8.05 Horoskop; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Pogovor o; 9.33 Pred mikrofoni; 10.05 Sigla single; 10.33 Na prepihu; 11.00 Kulturna srečanja; 11.45 7 popevk; 13.00 L' una blu; 14.45 Taki smo bili; 16.00 Ob 4-ih; 18.00 Dance classics; 18.45 Igra; 19.25 Sigla single; 20.00 RK.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.25 Kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbeni utrip; 21.05 Festival Evroradia; 21.25 Zbori po želji; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.: 22.40 Slov. pevci šansonov; 23.05 Literarni nočturno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,

12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje vas čevlji žuli; 12.00 Sredi srede; 13.45 Gost izbira glasbo, Kulturne drobtinice; 14.45 Expres; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Izjava tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 18.45 Črna kronika; 19.30 Odprti termin; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva, sport, vreme; 22.30 Glasbena odd. J. Webra, vmes (23.00) Poročila.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.05 Konec tisočletja; 13.30 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 DIO; 16.15 Glasbeni utrip; 17.15 Likovni odmevi; 17.30 Koncert; 18.30 Sodobna umetnost; 19.30 Slov. operna ustvarjalnost; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Svetovna repozitara; 22.25 Sredina serenada; 23.00 Jazz session; 23.55 Glasba; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.04-22.00 Odnos Slovenije do zamejskih Slovencev (odd. ORF-Radio SLO-RAI TS; Radio Agora dnevno: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Koročan 2.00-10.00/14.00-18.00 (105.5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

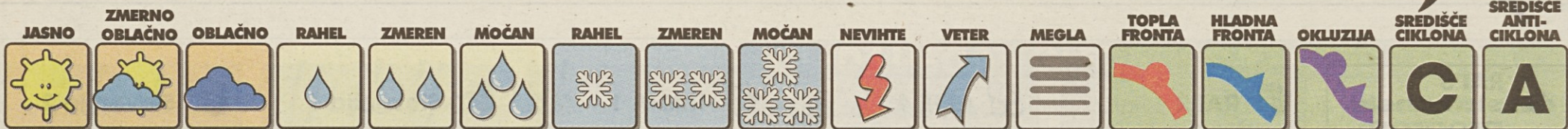
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaj po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska, nad vzhodno Evropo pa sibirsko območje visokega zračnega pritiska. Frontalni val je zajel zahodno Italijo in bo do večera došel v naše kraje. Pred njim doteka k nam z južnimi vetrovi v višinah postopno bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 5.30 in
zatone ob 20.33.
Dolžina dneva 15.03.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 9.23 in
zatone ob 0.44.

MORJE

Morje rahlo razgibano,
temperatura morja 18,5
stopinj C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje ljudi bo obremenilen, občutljivi ljudje bodo imeli značilne vremensko pogojene težave.

PLIMOVANJE

Danes: ob 6.46 najnižje -54 cm, ob 13.41 najvišje 26 cm, ob 18.50 najnižje -3 cm, ob 24.19 najvišje 30 cm.
Jutri: ob 7.32 najnižje -46 cm, ob 14.55 najvišje 23 cm, ob 20.05 najnižje -4 cm, ob 24.57 najvišje 19 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

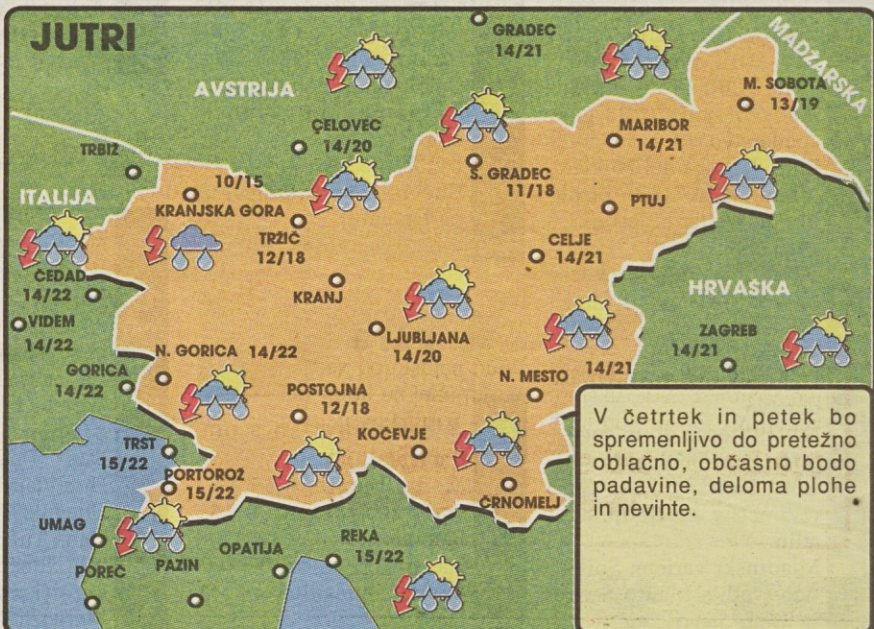
TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m.....	18	2000 m..... 7
1000 m.....	13	2500 m..... 6
1500 m.....	9	2864 m..... 4

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

WHO o nadzoru rojstev in splavov v tretjem svetu

NEW YORK - Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je izdala posebno studijo Splavi v nerazvitem svetu, ki obravnava problematiko umetnih prekinitev nosečnosti in nadzora družine v državah v razvoju. Po podatkih WHO se vsako leto opravi okrog 50 milijonov splavov, od tega 30 milijonov v državah v razvoju. Od 50 milijonov splavov jih je 20 milijonov izvršenih v kategorijo nevarnih, največ, kar 90 odstotkov nevarnih splavov, pa se opravi v državah v razvoju.

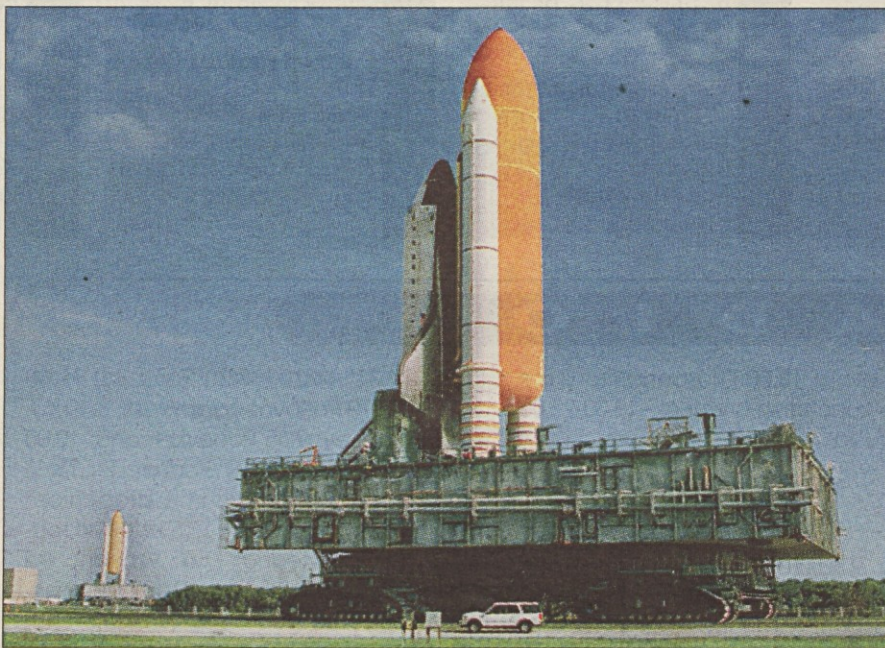
V razvitih državah za posledicami splava umre ena ženska na 3.700 splavov, v nerazvitih državah pa ena na 250 splavov. Vsako leto tako za posledicami »mazaštva« umre 70.000 žensk, veliko več pa jih splav sicer preživi, vendar utrpí nepopravljive fizične ali duševne posledice.

WHO ugotavlja, da prihaja do velikega števila splavov zaradi želje po manjših družinah, težnje po rojstvu otroka, ko je za to pravi čas (materialni in socialni pogoji), ter nepravilne rabe kontracepcijskih sredstev. K povečevanju števila splavov v nerazvitem svetu prispevajo se slab dostop do strokovne pomoči pri načrtovanju družin, preseljevanje s kmetijskih v urbana področja, revščina, naraščanje zunajzakonskih spolnih aktivnosti ter spolni odnosi med mladoletniki, ki se ne zaščitijo.

V studiji WHO ugotavlja, da obstaja zelo majhna povezava, če sploh, med dostopnostjo kontracepcijskih sredstev in številom splavov. Sestavljali studije so pričakovali, da bo v državah, kjer so kontracepcijska sredstva dostopna, splavov manj, izkazalo pa se je, da kontracepcijska sredstva niso preveč iskano blago. V Nepalu je bilo 95 odstotkov vseh splavov opravljenih zaradi nezazelenosti nosečnosti, pri čemer večina parov ni uporabljala kontracepcije. V Dominikanski Republiki jih je kontracepcijo uporabljalo 25 odstotkov, celo na Kitajskem, kjer je kontracepcija dostopna, prihaja do splavov zaradi neuporabe. Zanimivo pa je, da je v kar 37 odstotkih splavov kontracepcija »zatajila«.

Podobno je na Kubi, kjer je vsaka tretja od starih žensk, ki so imele splav, v zadnjih 12 mesecih jemala kontracepcijska sredstva. Studija ugotavlja, da splav se naprej ostaja zelo kontroverzen in zapleten problem zaradi političnih, verskih, etičnih in zdravstvenih dimenzij, ki pogosto vodijo do razglatih javnih razprav. (STA)

Tristopenjska nosilna raketa Pegasus XL uspešno utirila raziskovalni in vojaški satelit

VANDENBERG - Iz vojaškega letalskega oporišča Vandenberg v Kaliforniji je včeraj zgodaj zjutraj poletelo letalo L 1011 Star-gazer in kakih 96 kilometrov od tihoceanske obale ZDA na višini 11, 8 kilometra in pri hitrosti 840 km/h odvr-glo tristopenjsko nosilno raketo pegasus XL z dodatno stopnjo HAPS. Raketa je uspešno utirila raziskovalni satelit Terriers, ki so ga ob finančni pomoči NASA izdelali študenti, in vojaški poskusni komunikacijski satelit Mubcom.

Studentski satelit Terriers (Tomographic Experiment using Radiative Recombinative Ionospheric EUV and Radio Sources) bo z meritvami ultravijoličnega sve-

tlobnega sevanja preučeval zgornjo plast Zemljinega ozračja.

Vojaški satelit Mubcom (Defense Advanced Research Projects Agency's Multiple Path Beyond Line-of-sight Communications) pa je nekakšen predhodnik celega omrežja takšnih satelitov, predvidoma do 64, ki naj bi skrbelo za ročne vojaške in civilne radijske komunikacije brez običajne in drage zemeljske pomožne opreme.

Zaradi slabega vremena pa so morali odložiti izstrelitev raketoplana Discovery (na sliki AP), ki bi moral iz ameriškega vesoljskega oporišča Cape Canaveral poleteti jutri. Toča je poskovala vesoljsko plovilo in polet so odložili za teden dni.

Klinika za bolezni srca omogoča obiske prek interneta

NEW DELHI - Klinika za bolezni srca v Bangaloru na jugu Indije ponuja svojem bolnikom obisk bolnišnice prek interneta. Bolniki lahko svoje pozdrave posredujejo prek kamere ali pa na spletni strani objavijo besedilo in fotografijo. Zdravnik k temu priloži še diagnozo. Storitve klinike so po poročanju časnika Indian Express namenjene tistim bolnikom, katerih svojci živijo v tujini. »Zamisel za to smo dobili, ko je neki moski en večer desetkrat klical iz ZDA, da bi se pozanimal o zdravstvenem stanju svoje matere po operaciji na srcu,« je povedal vodja klinike. (STA)

V Svaziju z virusom hiv okuženih 70 odstotkov učiteljev

MBABANE - V Svaziju je z virusom hiv okuženih več kot 70 odstotkov vseh učiteljev. Vsak teden zaradi aidsa umrejo trije ali štirje od 8000 učiteljev v državi. Tamkajšnje ministrstvo za solstvo že opozarja, da v prihodnosti ne bo več mogoče zagotoviti nemotenega učnega procesa. Svazi je med petimi državami na jugu Afrike, ki imajo največje število okuženih z virusom hiv. Nikjer drugje na svetu ni toliko okuženih z virusom hiv kot prav na tem območju. Sicer pa je od slabega milijona prebivalcev s smrtonosnim virusom okuženih kar 293.000 Svazijcev. (STA)

Kitajci se poročajo kasneje

PEKING - Kitajci se poročajo kasneje in imajo manjše družine. To je rezultat vladne politike zadnjih dveh desetletij, ki naj bi pripomogla k zmanjšanju rasti prebivalstva v tej državi, piše časnik China Youth Daily. Povprečna starost ljudi, ki se odločijo za poroko, se je s 23 let leta 1982 zvisala na 24 let leta 1996. Velikost kitajske družine pa se je s 4, 79 člana leta 1985 znižala na 3, 64 člana v lanskem letu. V skladu s kitajsko politiko načrtovanja družine smejo imeti pari le enega otroka. Druga možna razlaga za kasnejše poročanje pa je, da se mladi vse pogostejše odločajo za spolne odnose se pred sklenitvijo zakonske zveze. (STA/AP)

Hindujski bogovi lahko posedujejo zemljo

NEW DELHI - Hindujski bogovi lahko posedujejo zemljo, je razsodilo vrhovno indijsko sodišče. Če je njihova podoba spravljena v svetišču in po hindujskih običajih posvečena, imajo bogovi s tem enake pravice kot pravne osebe. Jabolko pravnega spora sta bili dve svetišči v zvezni državi Bihar na vzhodu Indije, ki sta posvečeni lokalnim božanstvom. Enemu od svetišč so odrekli pravico do zemljiške posesti, ker naj bi bil posvečen »napačnemu božanstvu«. Sodniki so v razsodbi, ki se opira na hindujske spise, zavrnili kot »nepredstavljivo« trditev, da bi bil lahko bog napacen. »Gre za človekovo predstavo o obstoju boga, ki mu podelijo obliko, velikost in barvo,« so se menili. (STA)